

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

mercredi

27-04-2005

Matin

woensdag

27-04-2005

Voormiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beige gekleurd papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Ingrid Meeus au ministre de la Défense sur "les garderies d'enfants à l'armée" (n° 6558)

Orateurs: **Ingrid Meeus, André Flahaut**, ministre de la Défense

Interpellations jointes de 2

- M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "l'établissement des fiches mentionnant des traits de caractère de certains membres du personnel du Centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek" (n° 563)

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les tracasseries faites à certains chirurgiens du centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek en vue d'obtenir leur départ" (n° 572)

Orateurs: **Pieter De Crem**, président du groupe CD&V, **Luc Sevenhans, André Flahaut**, ministre de la Défense

Motions 7

Question de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "le financement des observateurs et des officiers d'état-major belges dans le cadre des opérations des Nations unies" (n° 6145)

Orateurs: **Pieter De Crem**, président du groupe CD&V, **André Flahaut**, ministre de la Défense

Question de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les délits liés à la drogue commis au sein des Forces armées" (n° 6493)

Orateurs: **Pieter De Crem**, président du groupe CD&V, **André Flahaut**, ministre de la Défense

Question de M. Olivier Chastel au ministre de la Défense sur "le dossier d'orphelins de guerre trisomiques auprès de l'INIG" (n° 6217)

Orateurs: **Olivier Chastel, André Flahaut**, ministre de la Défense, **Marie-Christine Marghem**

Questions jointes de 14

- M. Walter Muls au ministre de la Défense sur "l'état d'avancement de l'étude sur l'éventuel effet cancérigène des systèmes de défense anti-aérien Hawk" (n° 6587)

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "l'étude relative aux problèmes médicaux au sein des anciennes unités radars HAWK" (n° 6687)

Orateurs: **Walter Muls, Luc Sevenhans, André Flahaut**, ministre de la Défense

Questions jointes de 18

INHOUD

Vraag van mevrouw Ingrid Meeus aan de minister van Landsverdediging over "kinderopvang bij het leger" (nr. 6558)

Sprekers: **Ingrid Meeus, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Samengevoegde interpellaties van 2

- de heer Pieter De Crem tot de minister van Landsverdediging over "de karakterschetsen van bepaalde personeelsleden van het brandwondencentrum te Neder-over-Heembeek" (nr. 563)

- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "het wegpesten van chirurgen in het brandwondencentrum te Neder-over-Heembeek" (nr. 572)

Sprekers: **Pieter De Crem**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Luc Sevenhans, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Moties 7

Vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de financiering van de Belgische waarnemers en stafofficieren binnen VN-operaties" (nr. 6145)

Sprekers: **Pieter De Crem**, voorzitter van de CD&V-fractie, **André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "drugsdelicten binnen de Krijgsmacht" (nr. 6493)

Sprekers: **Pieter De Crem**, voorzitter van de CD&V-fractie, **André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Vraag van de heer Olivier Chastel aan de minister van Landsverdediging over "het dossier van de mongoloïde oorlogswezen bij het NIOO" (nr. 6217)

Sprekers: **Olivier Chastel, André Flahaut**, minister van Landsverdediging, **Marie-Christine Marghem**

Samengevoegde vragen van 14

- de heer Walter Muls aan de minister van Landsverdediging over "de stand van zaken in het onderzoek naar de mogelijk kankerverwekkende effecten van de Hawk-luchtafweersystemen" (nr. 6587)

- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de studie met betrekking tot de medische problemen bij de vroegere HAWK-radareenheden" (nr. 6687)

Sprekers: **Walter Muls, Luc Sevenhans, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Samengevoegde vragen van 17

- M. Karel Pinxten au ministre de la Défense sur "l'action Bomspotting XL" (n° 6556)	18	- de heer Karel Pinxten aan de minister van Landsverdediging over "de actie Bomspotting XL" (nr. 6556)	17
- M. Theo Kelchtermans au ministre de la Défense sur "les manifestations autorisées à proximité des bases militaires de Kleine Brogel, Evere et Mons" (n° 6619)	18	- de heer Theo Kelchtermans aan de minister van Landsverdediging over "de toegelaten betogingen in de militaire basissen van Kleine Brogel, Evere en Bergen" (nr. 6619)	18
<i>Orateurs:</i> Karel Pinxten, Theo Kelchtermans, André Flahaut , ministre de la Défense, Walter Muls		<i>Sprekers:</i> Karel Pinxten, Theo Kelchtermans, André Flahaut , minister van Landsverdediging, Walter Muls	
Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Défense sur "l'Agence nationale de la sécurité informatique" (n° 6500)	24	Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Landsverdediging over "het Nationaal Agentschap voor Informatieveiligheid" (nr. 6500)	24
<i>Orateurs:</i> Roel Deseyn, André Flahaut , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Roel Deseyn, André Flahaut , minister van Landsverdediging	
Interpellation et questions jointes de	27	Samengevoegde interpellatie en vragen van	26
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le dossier AIV/c90 mm" (n° 581)	27	- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "het dossier AIV/c90 mm" (nr. 581)	26
- M. Walter Muls au ministre de la Défense sur "l'équipement des nouveaux véhicules AIV" (n° 6642)	27	- de heer Walter Muls aan de minister van Landsverdediging over "de uitrusting van de nieuwe AIV's" (nr. 6642)	26
- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le dossier des AIV de calibre 90 mm" (n° 6658)	27	- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het dossier van de AIV's met een kaliber van 90 mm" (nr. 6658)	27
<i>Orateurs:</i> Luc Sevenhans, Walter Muls, Hilde Vautmans, André Flahaut , ministre de la Défense, Philippe Monfils, Theo Kelchtermans, Ingrid Meeus		<i>Sprekers:</i> Luc Sevenhans, Walter Muls, Hilde Vautmans, André Flahaut , minister van Landsverdediging, Philippe Monfils, Theo Kelchtermans, Ingrid Meeus	
<i>Motions</i>	40	<i>Moties</i>	40
Question de Mme Inga Verhaert au ministre de la Défense sur "les informations communiquées aux associations de jeunesse en ce qui concerne l'organisation de camps de jeunesse dans les domaines militaires" (n° 6637)	41	Vraag van mevrouw Inga Verhaert aan de minister van Landsverdediging over "het informeren van jeugdverenigingen over het gebruik van militaire domeinen voor de organisatie van jeugdkampen" (nr. 6637)	41
<i>Orateurs:</i> Inga Verhaert, André Flahaut , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Inga Verhaert, André Flahaut , minister van Landsverdediging	
Question de M. Bert Schoofs au ministre de la Défense sur "l'existence d'accords secrets conclus par le ministre ou son cabinet avec des proches de victimes de guerre" (n° 6588)	43	Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Landsverdediging over "het bestaan van geheime overeenkomsten afgesloten door de minister of zijn kabinet met nabestaanden van oorlogsslachtoffers" (nr. 6588)	42
<i>Orateurs:</i> Bert Schoofs, André Flahaut , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Bert Schoofs, André Flahaut , minister van Landsverdediging	
Question de Mme Ingrid Meeus au ministre de la Défense sur "un nouveau service de prévention, protection et bien-être" (n° 6601)	45	Vraag van mevrouw Ingrid Meeus aan de minister van Landsverdediging over "een nieuwe dienst voor preventie, bescherming en welzijn" (nr. 6601)	45
<i>Orateurs:</i> Ingrid Meeus, André Flahaut , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Ingrid Meeus, André Flahaut , minister van Landsverdediging	
Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le choix des porte-parole de l'INIG" (n° 6666)	46	Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de keuze van de woordvoerders van het NIOOO" (nr. 6666)	46
<i>Orateurs:</i> Luc Sevenhans, André Flahaut , ministre de la Défense		<i>Sprekers:</i> Luc Sevenhans, André Flahaut , minister van Landsverdediging	
Questions jointes de	47	Samengevoegde vragen van	48
- Mme Marie-Christine Marghem au ministre de la	47	- mevrouw Marie-Christine Marghem aan de	48

Défense sur "l'éventuelle installation d'un centre de thérapie par protons et ions à l'hôpital militaire" (n° 6540)

- Mme Marie-Christine Marghem au ministre de la Défense sur "une éventuelle participation belge à un programme européen de recherche et de développement dans le domaine de la furtivité" (n° 6688)

Orateurs: **Marie-Christine Marghem, André Flahaut**, ministre de la Défense

47

minister van Landsverdediging over "de mogelijke inrichting van een centrum voor proton-iontherapie in het militair hospitaal" (nr. 6540)

- mevrouw Marie-Christine Marghem aan de minister van Landsverdediging over "een eventuele Belgische deelname aan een Europees onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma op het gebied van de stealth-technologie" (nr. 6688)

48

Sprekers: **Marie-Christine Marghem, André Flahaut**, minister van Landsverdediging

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

du

MERCREDI 27 AVRIL 2005

Matin

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 27 APRIL 2005

Voormiddag

La séance est ouverte à 10.12 heures par M. Philippe Monfils, président.
De vergadering wordt geopend om 10.12 uur door de heer Philippe Monfils, voorzitter.

01 Vraag van mevrouw Ingrid Meeus aan de minister van Landsverdediging over "kinderopvang bij het leger" (nr. 6558)

01 Question de Mme Ingrid Meeus au ministre de la Défense sur "les garderies d'enfants à l'armée" (n° 6558)

01.01 Ingrid Meeus (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in het kader van een gezinsvriendelijke aanpak hebt u in december 2000 een eerste kinderkribbe van het leger geopend. Momenteel telt Defensie zeven kinderkribben: twee in Vlaanderen, drie in Wallonië en twee in Brussel. Die kinderkribben kunnen in totaal ongeveer 200 kinderen plaatsen.

Met het oog op de verjonging en herstructurering van het leger heb ik dan ook volgende vragen.

Voldoen deze 200 kinderplaatsen aan de huidige behoeften? Zo neen, wordt dat initiatief nog uitgebreid en waar?

Wordt er in de toekomst dan ook een extra budget uitgetrokken indien de noden zullen toenemen, gezien de tendens om te verjongen in het leger? Jongere mensen brengen immers jongere kinderen met zich mee. Er zullen dus ook meer kinderen zijn die nood hebben aan een kinderkribbe.

Aan welke voorwaarden moet men voldoen om een kind in een kribbe van het leger te kunnen plaatsen? Moeten beide partners in het leger tewerkgesteld zijn of slechts een van de partners?

Ten slotte, wat zijn de voordelen van een legerkribbe ten opzichte van een andere kribbe? Dat kan gaan over openingstijden. Zijn die bijvoorbeeld meer flexibel, bijvoorbeeld voor legerpersoneel dat op missie naar het buitenland moet? Zijn er voordelen van fiscale aftrekbaarheid? Of zijn er andere voordelen?

01.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Meeus, de zeven kribben beschikken momenteel over een capaciteit van 226 plaatsen. Er bestaat een wachtlijst van 30 dossiers, in het geheel van de kribben.

01.01 Ingrid Meeus (VLD): Une première crèche de l'armée a été ouverte en décembre 2000. A l'heure actuelle, on compte trois crèches en Wallonie, deux en Flandre et une dans les environs de Bruxelles. Quelque 200 enfants peuvent y être accueillis, alors que les effectifs totaux de l'armée sont de 42 000 militaires.

Cette capacité d'accueil correspond-elle à la demande, compte tenu du rajeunissement du personnel et de la régionalisation? Sera-t-elle développée? Le budget sera-t-il revu à la hausse si les besoins augmentaient?

A quelles conditions faut-il satisfaire pour pouvoir inscrire un enfant dans l'une de ces crèches? La garde d'enfants à l'armée présente-t-elle des avantages particuliers?

01.02 **André Flahaut**, ministre: La capacité des sept crèches est de 226 places. Trente dossiers figurent sur une liste d'attente pour

Een toename van de capaciteit ligt ter studie voor Leopoldsborg en Marche-en-Famenne.

Een achtste kribbe is voorzien te Peutie, in 2007, met een capaciteit van 48 plaatsen.

In antwoord op de eerste vraag kan ik zeggen dat er buiten de toename van de capaciteit op dit moment geen verdere uitbreidingen zijn gepland. Kinderen van 0 tot 3 jaar kunnen worden opgevangen, voor zover de vader en/of de moeder leden zijn van het personeel van Defensie of van de organismen die onder de bevoegdheid staan van de minister van Landsverdediging.

Worden beschouwd als voordelen ten opzichte van andere kribben: de openingsuren volgens het uurrooster van het kwartier waarin zij zich bevinden, een infrastructuur aangepast aan de opvang van de allerkleinsten, kwaliteitspersoneel volgens de normen van Kind en Gezin of l'Office de la Naissance et de l'Enfance, de toepassing van een pedagogisch project en een kribbe geïnstalleerd op de plaats van tewerkstelling.

l'instant. Une augmentation de la capacité à Bourg-Léopold et à Marche-en-Famenne est à l'étude. Une huitième crèche, offrant 48 places, ouvrira ses portes à Peutie en 2007.

Les crèches accueillent les enfants âgés de 0 à 3 ans. L'un des deux parents doit être membre du personnel de la Défense ou d'un organisme placé sous la tutelle du ministre de la Défense.

Les crèches de l'armée présentent plusieurs avantages. Leurs horaires correspondent à ceux du quartier général où elles se situent, leurs équipements sont adaptés à l'accueil d'enfants en très bas âge, leur personnel satisfait aux normes de "Kind en Gezin" ou de l'Office de la Naissance et de l'Enfance et elles développent un projet pédagogique. De plus, elles se situent sur le lieu de travail des parents.

01.03 Ingrid Meeus (VLD): Mijnheer de voorzitter, wij kunnen alleen maar verheugd zijn met zo'n initiatief, dat inderdaad nog verder uitgebreid wordt naar Leopoldsborg en Marche-en-Famenne. Het wordt steeds moeilijker om kinderkribben of opvang voor de kinderen te vinden, dus ik denk dat dat heel positief is. Proficiat daarmee.

01.03 Ingrid Meeus (VLD): Je me réjouis de l'extension de ce projet, car il est souvent difficile de trouver un accueil d'enfants de qualité.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Samengevoegde interpellaties van

- de heer Pieter De Crem tot de minister van Landsverdediging over "de karakterschetsen van bepaalde personeelsleden van het brandwondencentrum te Neder-over-Heembeek" (nr. 563)

- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "het wegpesten van chirurgen in het brandwondencentrum te Neder-over-Heembeek" (nr. 572)

02 Interpellations jointes de

- M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "l'établissement des fiches mentionnant des traits de caractère de certains membres du personnel du Centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek" (n° 563)

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les tracasseries faites à certains chirurgiens du centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek en vue d'obtenir leur départ" (n° 572)

02.01 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had wat vertraging wegens mobiliteitsproblemen en gelieve mij hiervoor te verontschuldigen.

Mijnheer de minister, ik wens u te interpellieren in verband met belangwekkende informatie omtrent bepaalde personeelsleden van het brandwondencentrum in Neder-over-Heembeek. Van die

02.01 Pieter De Crem (CD&V): Récemment, des fiches mentionnant les traits de caractère de certains membres du personnel du Centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek ont été établies. Ces fiches décrivent le

personeelsleden zijn karakter- en gedragingsfiches aangelegd. Deze fiches hebben betrekking op de houding, de inzet, de zwaktes en de kwetsbaarheden van betrokkenen. Ze zijn eigenlijk in een bijzonder eigenaardig tijds kader gemaakt, met name op het moment waarop er heel veel problemen waren in het militair hospitaal te Neder-over-Heembeek.

Ik zou de commissieleden van een aantal karakterschetsen kennis willen geven en nadien aan de minister vragen welke afweging daaromtrent wordt gemaakt, of dat in opdracht is gebeurd en wat daarvan wordt gevonden.

Van iemand van 36 jaar bijvoorbeeld, wordt het feit dat hij intelligent is beschouwd als een positief punt, maar negatief is dat hij zeer wraakzuchtig is en dat de kwaliteit van zijn werk te wensen overlaat. Diezelfde persoon krijgt een zeer negatieve evaluatie, het personeel moet niets van hem hebben, hij is vooral uit op de militaire carrière omwille van financieel opportunisme en heeft in de huidige periode hevig bijgedragen om een fronde – dus een opstand – te organiseren tegen het diensthoofd.

De evaluatie luidt dat hij onmiddellijk en dringend de dienst moet verlaten, want deze man zal nergens gelukkig zijn en zal altijd problemen hebben. Tot daar de eerste karakter- en persoonlijkheidsschets.

De tweede karakter- en persoonlijkheidsschets is van een persoon van 35 jaar. De positieve punten zijn dat hij een goede chirurg is en zich begint te voegen. Hij is met andere woorden kneedbaar. Negatieve punten: "Zal in de burgerij een salaris verdienen dat geen vergelijking zal hebben met dat wat Defensie hem vandaag geeft, werkt ook nog ergens anders." Voorts staat er dat hij momenteel heel negatief doet over een aantal andere collega's.

De volgende persoon is 35 jaar en het positieve punt is dat hij competent is. Negatief: "Ik heb geprobeerd hem een staffunctie aan te bieden, maar dit is tot op heden nog altijd niet gevolgd. Hij is pas verhuisd. Hij moet zijn woning vernieuwen en zijn vrouw is zwanger."

Vervolgens gaat het over een persoon van: 40 jaar. Positieve punten zijn dat hij intelligent en polyglot is. Negatief: "Is tegen het gezag". Il est contre l'autorité.

Hij heeft niet altijd een goede verhouding met het verplegend personeel, bijvoorbeeld op het moment van de behandelingen. Hij is lid van de medische raad. Dat is dus een negatief punt voor een dokter. "Point négatif: Il fait partie du conseil médical."

En dan volgt de "évaluation: Il y a du bon et du très mauvais dans ce garçon."

Ik heb ooit eens Stasi-rapporten gelezen na de val van de Muur in 1989. Ze waren niet zo straf.

De volgende is 36 jaar. "Un très bon. Il est un peu snobé." "We moeten bekijken hoe hij verder zal evolueren."

Een volgende is 41 jaar. "Point positif: excellent chirurgien." "Hij is

comportement et le dévouement des intéressés en mettant l'accent sur leurs défauts et leurs points faibles. Elles sont pleines de jugements subjectifs tels que "vindicatif", "enclin à l'insubordination", "opportuniste sur le plan financier", qui sont hors de propos et servent essentiellement à noircir telle ou telle personne.

Le ministre est-il informé de l'existence de ces fiches? Qui a donné l'ordre de tracer ces portraits? Pour quelle raison? Le ministre estime-t-il que la teneur de ces fiches soit tolérable?

heel beschikbaar en heeft een bijzondere aandacht voor de brandwondenchirurgie. Negatieve punten: hij ligt aan de oorsprong van een putsch, een opstand tegen het regime. Hij is 'gedeligitimeerd' door de media. Hij functioneert alleen maar in een groep van vrienden die alle anderen uitsluit."

De volgende is 36 jaar. "Bonne humeur bij iemand. Hij doet zijn wachten ter plaatse en woont te ver. Negatieve punten: hij moet nog veel competentie en zelfzekerheid ontwikkelen."

De volgende is 39 jaar. "Médecin et intelligent."

Dat laat natuurlijk veronderstellen dat er dokters zijn die niet intelligent zouden zijn. "Negatieve punten: hij is heel ambitieus, heeft grote financiële behoeften, verzet zich tegen elke verandering en wil nooit uit eigen beweging wachten lopen. Evaluatie: zijn blinde ambitie."

Een volgende evaluatie. Positieve punten: bekwaam, competent, beschikbaar indien nodig. Negatieve punten: burgerlijke activiteit die zwaar en vermoeiend is en een acrobatisch privé-leven – "vie privée acrobatique". Dat lijkt toch eigenaardig. Misschien werkt hij in een turnclub of doet hij aan trapezespringen. Ik weet niet wat ik mij daarbij moet voorstellen.

Ik heb nog een aantal andere zaken die ik aan de collega's overlaat.

Bent u op de hoogte van die persoonlijkheids- en karakterschetsen? Ik weet dat deze u werden toegestuurd. Wie heeft hiertoe de opdracht gegeven? Is dat sui generis, proprio moto? Gebeurt het dat iemand – en we weten allemaal over wie het gaat – in een pure Stasi-praktijk karakterschetsen maakt, het leven van iemand taxeert in functie van zijn beroepsleven en zijn privé-leven, en de manipuleerbaarheid ervan bekijkt? Daarover gaat het eigenlijk. Dit zijn enorme perfide tactieken die in de meest perfide regimes werden toegepast, met name hoe kunnen zwakheden, eventuele zwakheden of gecultiveerde zwakheden worden aangewend om iemand onder druk te zetten en zichzelf niet meer te laten zijn. Wat is de bedoeling van deze rapportage en vindt u dat deze toelaatbaar is?

Tot daar mijn – volgens mij – pijnlijke interpellatie.

02.02 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, u zult begrijpen dat toen dezelfde gunstige wind mij die evaluatiefiches bezorgde, ik ook bijna van mijn stoel viel. Het heeft mij echter niet echt verbaasd. Dat is eigenlijk het pijnlijke van de ganse zaak want het was in feite bijna aangekondigd dat er vroeg of laat zoiets moest boven komen. Ik denk dat wij over deze zaak al heel wat vragen hebben gesteld en interpellaties hebben gehouden in deze commissie, soms tot ergernis van onze voorzitter. Ik denk echter dat steeds opnieuw wordt bewezen dat wij het bij het rechte eind hadden.

Ondertussen is de schade niet meer te overzien. De betrokken chirurgen van wie wij ongeveer de karakterschetsen hebben mogen lezen, weliswaar met een bepaalde visie, hebben het militair hospitaal verlaten. Dat was uiteraard de bedoeling. Met andere woorden, wat oorspronkelijk minutieus gepland was, is bekomen. Wat de gevolgen

02.02 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Les évaluations subjectives du personnel du Centre des grands brûlés constituent l'énième chapitre embarrassant d'un dossier dans lequel les dégâts étaient déjà devenus incalculables. Les conséquences pour l'image du Centre des grands brûlés à Nederover-Heembeek sont une fois de plus désastreuses. Le seul responsable en est le ministre, qui a nommé la personne ayant établi ces évaluations ridicules. Quelle est la réaction du ministre à cet

zijn voor het imago van het militair hospitaal heb ik al verscheidene malen aangehaald in deze commissie. Ze zijn desastreus. Heel wat chirurgen zelf verwijzen liever door naar andere klinieken. Het eens zo mooie pareltje, het militair hospitaal, is jammer genoeg niet meer van deze wereld. égard?

Wij mogen niet vergeten dat de oorsprong van dit alles bij de minister zelf ligt. De minister is verantwoordelijk voor de persoon die deze fiches heeft opgesteld. Ik zou uiteraard graag de reactie van de minister horen op dit alles. Het was zeker niet de bedoeling dat dit zou uitlekken maar het is toch gebeurd. Herstellen kunnen wij helaas niet meer. Er is teveel gebeurd. Het is echter een intriest verhaal geworden. Dit is misschien wel het sluitstukje, hopelijk.

Mijnheer de minister, ik heb u er herhaaldelijk op gewezen dat u de politieke verantwoordelijke bent voor dit intrieste verhaal. U hebt er nooit enige conclusie uit willen trekken, u hebt er nooit enig gevolg aan gegeven en u hebt enkele studies laten bestellen die u dan zelfs niet hebt willen publiceren. Dan hebt u een studie over de studie laten bestellen. Het was steeds maar een rookgordijn optrekken, maar de rook is weg en de pijnlijke wonden worden nu zichtbaar.

Ik zal de documenten die ik in mijn bezit heb zeker niet voorlezen. Dat heeft geen zin. Iedereen heeft wel de korte bloemlezing gehoord van de heer De Crem. Wij zullen het daarbij laten.

Mijnheer de minister, ik zou graag uw reactie horen op dat onderdeel van het verhaal.

02.03 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, ik heb slechts recent via de pers kennis genomen van het bestaan van de karakterschetsen. Ik kan, op basis van de gegevens waarover ik beschik, slechts veronderstellen dat de persoon die de fiches opstelde tot doel had om de persoonlijkheid van zijn medewerkers beter te vatten.

Zelfs indien ik vooraf kennis zou hebben gehad van de fiches, zouden ze mijn waarnemingen niet hebben beïnvloed, evenmin als mijn werkmethode die voornamelijk erin bestaat naar de mensen zelf te luisteren.

Het gaat hier niet over een rapport of over een formele verslaggeving. Het evaluatiesysteem dat van toepassing is in het departement, wordt bepaald in het reglement betreffende de beoordelingsprocedure voor de militairen van het actieve kader. In paragraaf 104 van het reglement wordt bepaald: "Een objectieve en grondige evaluatie moet het resultaat zijn van een continu proces, waarbij de beoordeelde militair permanent wordt gevolgd, en moet gebaseerd zijn op feiten, onder andere zijn houding en zijn prestaties".

Ik situeer de gegevens waarnaar u refereert in dat continue proces dat uitsluitend dient om een formele evaluatiefiche, gesteund op objectieve waarnemingen, te realiseren.

Gelet op het vertrouwelijke karakter van de gegevens, betreur ik de publicatie ervan in de pers. Het lijkt mij trouwens dat hier een loopje wordt genomen met de eerbied voor de persoonlijke levenssfeer.

02.03 **André Flahaut**, ministre: J'ai appris l'existence des fiches signalétiques par voie de presse. Du point de vue de la personne qui les a établies, ces fiches avaient pour but de mieux cerner la personnalité de ses collaborateurs. Dans le cas présent, il ne s'agit pas de rapports formels établis à la suite d'une évaluation. Le règlement stipule qu'une évaluation objective et approfondie doit être le résultat d'un processus continu et doit être basée sur des faits. Les données figurant sur les fiches se situent dans ce processus continu. Leur publication dans la presse constitue une violation de la vie privée.

02.04 Pieter De Crem (CD&V): Voorzitter, ik betreur vooral dat dergelijke rapporten worden gemaakt. Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag of dit is gebeurd in opdracht. Wat vindt de minister ervan dat over personeelsleden van Defensie die toch niet de eerste de beste zijn, dergelijke rapporten worden gemaakt?

Ik ben burgemeester in een gemeente, nu meer dan tien jaar. Stel u voor dat ik zou vragen aan het hoofd van mijn personeelsdienst: maak karakterschetsen of persoonlijkheidsrapporten van personeelsleden. Of omgekeerd, wanneer ik die niet zou vragen, dat ik die toch zou krijgen. Stel u voor dat de stads- of gemeentesecretaris of het personeelshoofd mij dergelijke aangelegenheid mailt. Ik zou die man onmiddellijk bij mij roepen en hem tot de orde roepen. Ik zou ook aan die personeelsleden laten weten dat dergelijke zaken mij zijn toegespeeld – in de veronderstelling dat ik daar zelf niet om zou gevraagd hebben – en ik zou hen zeggen dat ik daarmee geen rekening houd, dat ik hen inlicht en dat ik vind dat dit niet zou kunnen.

Wat moeten de mensen nu denken van wie wordt gezegd: vie privée acrobatique, anti-autoritaire, a besoin d'argent, ne fonctionne pas, difficultés d'ordre psychologique, la jeunesse ne peut être un défaut. Ik vind dat dit in elk geval bijzonder belangrijke zaken zijn. Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel kan men op uw kabinet niet goed overweg met de laatste technieken van de elektronische post. Ik kan u maar zeggen dat die fiches MED, BU, afzender: JP – we weten wie dat is – gestuurd zijn aan destinataire/bestemming MOD. Dat is het modehuis niet, dat is Gérald Watelet niet, dat is Edouard Vermeulen niet: dat is the ministre of defense, het alom gekende adres. Die zaken zijn bij u toegekomen en nu zegt u dat u daarvan maar via de pers of later in kennis bent gesteld.

Ik vind dat dit absoluut niet kan, dat dit absoluut verwerpelijk is en dat u daaromtrent moet optreden. Ik weet van u niet of u daar achter staat, of u de opdracht heeft gegeven. Ik ken ook uw persoonlijke appreciatie niet van deze zaak en ik kan dat alleen maar betreuren. Ik zal daarom een motie van aanbeveling indienen, waarin u wordt opgedragen een intern onderzoek op te starten naar de Stasi-praktijken in het militair hospitaal en de genoemden officieel in kennis te stellen van het rapport dat over hen bestaat.

02.05 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik heb het antwoord van de minister gehoord. Hij veroordeelt de manier van werken. Postuum, want dat is natuurlijk het probleem. De documenten zijn er, de documenten waren er, maar blijkbaar heeft de minister ze nooit gezien.

Mijnheer de minister, ik durf dat te betwijfelen. U hebt die documenten misschien niet rechtstreeks gezien, maar een van uw medewerkers zal ze wel hebben gezien en zal u er wellicht over hebben gesproken. Ik kan mij moeilijk van het vermoeden ontdoen dat zoiets zomaar eventjes passeert. Daar zijn de rapporten te smeug voor.

U bent daarvan dus wel op de hoogte geweest. Nu kunt u niet anders meer dan zeggen dat u dat ook via de pers hebt vernomen. Dus: lang leve de pers, zou ik zeggen.

Over de gevolgen – wat gaat u daarmee doen? – spreekt u uiteraard niet. Wie JP is, is voor ons een beetje koffiedik kijken, maar wij

02.04 Pieter De Crem (CD&V): Le ministre n'a pas répondu à la question de savoir s'il a donné l'ordre d'établir ces rapports. Le ministre trouve-t-il tout à fait normal d'établir de tels rapports sur le personnel de la défense et de pouvoir en tenir compte?

De toute évidence, le personnel du cabinet ne maîtrise pas l'utilisation du courrier électronique. Le ministre affirme en effet n'avoir été informé que plus tard, par voie de presse.

Je déplore ces pratiques de l'armée, qui sont dignes de la Stasi, et je déposerai une motion de recommandation demandant d'ouvrir une enquête interne.

02.05 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Le ministre condamne à présent tardivement ces documents qu'il n'a apparemment jamais eus sous les yeux. Un de ses collaborateurs a tout de même dû les voir et en avoir informé le ministre. Il ne lui reste à présent aucune autre solution que de déclarer qu'il n'a été informé que par la presse.

Le ministre a laissé pourrir complètement le dossier du Centre des grands brûlés. Il faut lui retirer la responsabilité du centre. Nous déposons en tout cas une motion de recommandation.

hebben een vermoeden.

Mijnheer de minister, u hebt die tijdbom daar zelf geplaatst. Het komt u toe om ze te ontmantelen. U doet dat blijkbaar niet en u blijft telkenmale de kat uit de boom kijken.

Ik denk daarom dat de verantwoordelijkheid van het militair hospitaal u beter kan worden ontnomen. Daarom zal ik dan ook een motie indienen.

Moties
Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Pieter De Crem en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Pieter De Crem en Luc Sevenhans
en het antwoord van de minister van Landsverdediging,
vraagt de regering
de minister van Landsverdediging op te dragen een intern onderzoek te starten naar de Stasi-praktijken
binnen het militair hospitaal en de genoemden in kennis te stellen van het rapport dat over hen bestaat."

Une première motion de recommandation a été déposée par M. Pieter De Crem et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Pieter De Crem et Luc Sevenhans
et la réponse du ministre de la Défense,
demande au gouvernement
de charger le ministre de la Défense d'ordonner une enquête interne relative aux pratiques dignes de la
Stasi au sein de l'hôpital militaire et d'informer les personnes concernées du contenu du rapport rédigé à
leur sujet."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Luc Sevenhans en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Pieter De Crem en Luc Sevenhans
en het antwoord van de minister van Landsverdediging,
vraagt de regering
de minister van Landsverdediging de bevoegdheid te ontnemen over het militair hospitaal."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par M. Luc Sevenhans et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Pieter De Crem et Luc Sevenhans
et la réponse du ministre de la Défense,
demande au gouvernement
de retirer au ministre de la Défense la compétence relative à l'hôpital militaire."

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Ingrid Meeus en door de heer Mohammed Boukourna.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Ingrid Meeus et par M. Mohammed Boukourna.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

03 Vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de financiering van de Belgische waarnemers en stafofficieren binnen VN-operaties" (nr. 6145)

03 Question de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "le financement des observateurs et

des officiers d'état-major belges dans le cadre des opérations des Nations unies" (n° 6145)

03.01 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn vraag kort stellen omdat ik de minister terzake reeds een vraag heb gesteld. Het antwoord dat werd gegeven in de commissievergadering van 9 maart 2005 over hetzelfde onderwerp strookt volgens mijn nadien verkregen informatie niet volledig met de werkelijkheid.

Daarom heb ik enkele heel concrete vragen. Zullen de UNTSO- en UNMOGIP-missies behouden blijven? In welke mate is het structurele overleg met Buitenlandse Zaken op gang gebracht? Ik heb in een aantal daarover gemaakte nota's gezien dat dit niet meer zou gebeuren en dat de gelden daarvoor niet meer voorhanden zouden zijn. Ik heb gezien dat Buitenlandse Zaken eigenlijk niet in staat is in een structureel mechanisme voor zulke kleine bijdragen te voorzien. Met andere woorden, de vraag is en blijft: ten eerste, hoe zal die financiering gebeuren? En ten tweede, kunnen wij ingaan op bijkomende vragen van de VN?

Het is een beetje het verhaal van: hoe steken wij de stekker weer in het stopcontact? Want ik heb de indruk dat die er uitgetrokken is.

03.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, in mijn antwoord van 9 maart laatstleden op mondelinge vraag nummer 5810 van 2 maart 2005 heb ik aangegeven dat de evolutie in de tijd van de Belgische mandaten in het kader van de United Nations Military Observers, werd vermeld in de mededeling aan de Ministerraad van 23 december 2004. Betreffende de missies UNTSO en UNMOGIP kondigt de mededeling het einde ervan aan, alsook de geleidelijke terugtrekking van het personeel.

Zoals hiervoor werd gesteld, maakt de geleidelijke terugtrekking van de Belgische waarnemers uit de zendingen UNTSO en UNMOGIP het onderwerp uit van een mededeling aan de Ministerraad, wat inhoudt dat de minister van Buitenlandse Zaken hiervan op de hoogte is.

Het structurele mechanisme inzake de financiering van de Belgische militaire bijdrage werd ingeschreven in een protocolakkoord tussen Buitenlandse Zaken en Defensie betreffende de "individuele opdracht ten voordele van de Verenigde Naties - administratieve schikkingen". Dit akkoord voorziet erin dat de loonkosten van het ingezette militaire personeel ten laste blijven van Defensie. De vergoedingen waarop het ingezette personeel recht heeft, worden deels ten laste genomen door de Verenigde Naties en deels door Buitenlandse Zaken. Het aandeel van Buitenlandse Zaken in deze vergoedingen wordt vastgelegd in een aanvullend protocol, opgesteld per weerhouden operatie.

Er zijn nu nieuwe beslissingen genomen over dit punt in het budgettaire conclaaf.

03.03 Pieter De Crem (CD&V): In welke richting gaan die beslissingen?

03.04 Minister André Flahaut: In een goede richting; een verhoging van het budget van de minister van Buitenlandse Zaken...

03.05 Pieter De Crem (CD&V): ... die deeltijds ook de minister van

03.01 Pieter De Crem (CD&V): La réponse que le ministre a donnée le 9 mars à ma question relative au financement des missions dans le cadre de l'ONU des observateurs belges et des officiers d'état-major ne correspond pas tout à fait à la réalité.

Les missions UNTSO en UNMOGIP seront-elles maintenues? Une concertation a-t-elle eu lieu avec le département des Affaires étrangères? Comment le financement sera-t-il assuré? Pourrons-nous accéder aux demandes complémentaires formulées par les Nations unies?

03.02 André Flahaut, ministre: Dans ma réponse du 9 mars, j'ai rappelé que dans une communication au Conseil des ministres du 23 décembre 2004, il était mentionné que les missions ONUST et GOMNUIP prendraient fin. Le ministre des Affaires étrangères est donc informé du retrait graduel des observateurs belges. Le financement de ces missions est réglé dans un protocole conclu entre les Affaires étrangères et la Défense. Les coûts salariaux du personnel militaire restent à charge de la Défense. Les indemnités sont versées en partie par les Nations Unies et en partie par les Affaires étrangères. La part des Affaires étrangères dans l'ensemble de ces indemnités est fixée dans un protocole additionnel par opération.

Lors du dernier conclave budgétaire, de nouvelles décisions ont été prises.

Binnenlandse Zaken is.

03.06 Minister **André Flahaut**: Neen, het gaat over de minister van Buitenlandse Zaken, maar ook, wat de mensen van de federale politie betreft voor Binnenlandse Zaken.

03.06 **André Flahaut**, ministre: Le budget des Affaires étrangères et celui du personnel de la police fédérale qui a été mis à contribution a été augmenté.

03.07 **Pieter De Crem** (CD&V): Magnum gaudium.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "drugsdelicten binnen de Krijgsmacht" (nr. 6493)**

04 **Question de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "les délits liés à la drogue commis au sein des Forces armées" (n° 6493)**

04.01 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de problematiek van militairen die wegens drugsdelicten uit de Krijgsmacht werden ontslagen is u ongetwijfeld bekend. Daarbij moeten we eerst een algemene vaststelling maken, te weten dat er steeds meer problematisch druggebruik is bij de Krijgsmacht. Er is een zekere evolutie, maar die zal ik thans niet in het lang en in het breed toelichten.

Tot voor enkele jaren was druggebruik bij de Krijgsmacht niet tolereerbaar, maar nu is er een gradatie in de kwalificatie. Men heeft het nu over problematisch druggebruik. Men gaat er dus vanuit dat recreatief druggebruik op bepaalde momenten of bij bepaalde gelegenheden gedoogd wordt. Uitleggen hoe dat tot stand kwam zou ons te ver leiden.

Een dergelijke problematiek bij een instituut als het leger, dat gekenmerkt wordt door spanningsmomenten en hiërarchische structuren, zou zowel preventief, curatief als repressief moeten worden aangepakt. Naar aanleiding van het ontslag van twee militairen en hun weder indienstneming na een bezoek aan uw dienstbetoon in Waver, hebben we gezien dat er zich toch een probleem stelt.

Hoe worden dergelijke militairen opgevangen en begeleid? Welke sancties worden opgelegd aan militairen van wie wordt vastgesteld dat ze een problematisch druggebruik hebben? Het geval van de mensen die bij uw permanentie geweest zijn, was een specifiek geval, omdat betrokkenen na twee vastgestelde drugsdelicten werden ontslagen en nadien weer in dienst werden genomen.

Mijnheer de minister, hoeveel militairen werden er sinds 1999 ontslagen na betrokken te zijn geweest in een drugsdelict?

04.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, tijdens de evaluatie en oriëntatie wordt de sollicitanten duidelijk gemaakt dat het druggebruik onverenigbaar is met de staat van militair. Een duidelijke en expliciete bevraging van de sollicitant vindt plaats om eventueel en occasioneel druggebruik vast te stellen.

Defensie beschikt over een dienst die instaat voor het informeren en

04.01 **Pieter De Crem** (CD&V): La consommation de drogues au sein de l'armée a été jugée inacceptable pendant des années. Aujourd'hui, une distinction est déjà établie entre différentes consommations de drogues. La toxicomanie récréative semble tolérée. La lutte contre ce problème doit selon nous être préventive, curative et répressive. Après le licenciement de deux miliciens pour des délits liés à la drogue et leur réintégration après une petite visite à la permanence sociale du ministre à Wavre, il est clairement apparu qu'il fallait faire quelque chose.

Comment les militaires impliqués dans des faits de drogue sont-ils pris en charge et accompagnés? Quelles sanctions sont-elles imposées? Depuis 1999, combien de militaires ont-ils été congédiés pour avoir été impliqués dans des délits liés à la drogue?

04.02 **André Flahaut**, ministre: Il est dès le début expliqué aux postulants que la consommation de drogues n'est pas tolérée au sein de l'armée. Ils sont questionnés de façon explicite à ce sujet afin que les services de

sensibiliseren van het personeel rond onaangepast gedrag en de gevaren voor de gezondheid met betrekking tot alcohol, tabak en drugs. De aangeboden vormingen en de sensibilisatiesessies worden meer in het bijzonder afgestemd op militairen die recent deel uitmaken van de Krijgsmacht, op het kaderpersoneel en op het personeel dat in operaties vertrekt. Ook wordt gewerkt met specifieke vormings- en informatiecampagnes.

Het departement investeert ten volle in preventie inzake gebruik van drugs. De militairen worden uitvoerig ingelicht dat het gebruik van psychotropische middelen onverenigbaar is met de staat van militair. Het gebruik en/of het bezit van drugs is voor het personeel van Defensie verboden, zowel tijdens als buiten de diensturen, en leidt meestal tot de verwijdering van het betrokken personeelslid uit het departement.

De militaire reglementen voorzien in de volgende statutaire maatregelen: de tijdelijke ambtsontheffing bij tuchtmaatregel, het ontslag van ambtswege uit het ambt voor de benoemde militairen of de verbreking van de wederindienstneming voor de kandidaten.

Het departement houdt nochtans rekening met de maatschappelijke werkelijkheid en maakt onderscheid tussen occasioneel drugsgebruik en verslaving. Bij elke vaststelling wordt een evaluatie gemaakt met een gepaste beslissing tot gevolg. Zo kan aan het betrokken personeelslid een tweede kans worden geboden. Hij of zij wordt niet verplicht het departement te verlaten, maar wordt een statutaire maatregel opgelegd, eventueel gepaard gaand met een medische begeleiding.

De cijfers met betrekking tot het aantal militairen dat van ambtswege uit het ambt werd ontzet of van wie de wederindienstneming werd verbroken, zijn als volgt.

Et cela, pour des raisons assez importantes. Je pensais remettre ces chiffres au secrétaire mais je vais vous en informer directement. En 1999, il y a eu 6 démissions; en 2000, il y en a eu 4; en 2001, 2; en 2002, 3; en 2003, 8; en 2004, 5; 28 démissions ont donc été remises sur ces périodes. Il y a eu 11 résiliations en 1999; 0 en 2000; 5 en 2001; 3 en 2002; 7 en 2003; 3 en 2004. Cela donne un total de 29 cas de résiliation. Il n'y a donc pas une explosion de cas de consommation de drogue à l'intérieur du département de la Défense.

J'en arrive au cas particulier qui a été évoqué. En fait, il s'agit de deux étudiants – et j'insiste, des étudiants – à l'école de sous-officiers de Dinant. Après avoir trouvé dans leur armoire 2 grammes de marihuana, le directeur de l'école a fait une proposition, comme c'est son devoir. Il s'agit bien d'une proposition. Statutairement parlant, les dossiers arrivent sur le bureau du ministre qui procède ensuite à une

recrutement puissent détecter l'éventualité d'une consommation occasionnelle de drogues.

La Défense dispose d'un service spécial responsable de l'information et de la sensibilisation du personnel militaire. La formation proposée est adaptée aux militaires nouvellement recrutés, au personnel de cadre et au personnel qui part en opération. Des campagnes de formation et d'information spécifiques sont également organisées.

Le département s'investit complètement dans la prévention. L'utilisation de drogues – aussi bien pendant les heures de service qu'en dehors de celles-ci – donne le plus souvent lieu à un licenciement. Les règlements militaires prévoient comme mesures statutaires: le retrait temporaire d'emploi par mesure disciplinaire, la démission d'office pour les militaires nommés ou la résiliation de l'engagement pour les candidats militaires.

Le département tient compte de la réalité sociale et opère une distinction entre la consommation occasionnelle et la dépendance. Une deuxième chance peut être accordée au membre du personnel concerné. Dans ce cas, il n'est pas licencié mais se voit infliger une sanction statutaire, éventuellement accompagnée d'un accompagnement médical.

Bij Landsverdediging is niet echt sprake van een explosief drugsprobleem. Tussen 1999 en 2004 waren er slechts 28 ontslagen en 29 contracten werden ontbonden.

Wat het individuele geval van de twee studenten van de school voor onderofficieren te Dinant betreft, is de minister van Landsverdediging bevoegd voor de beoordeling en de afhandeling van dat soort zaken. Het bezit van verboden producten leidt niet automatisch

évaluation.

Cette procédure n'a strictement rien à voir avec le fait que les intéressés aient participé ou non à une permanence. La situation sociale a simplement été signalée. Les choses se passent un peu comme dans une école où de la drogue circule. Les étudiants ne sont pas systématiquement renvoyés quand on les trouve en possession de drogue. On essaie plutôt de leur donner une deuxième chance. Au lieu de suivre l'avis – je dis bien l'avis – du chef de corps, j'ai opté pour une suspension de 21 jours de ces étudiants - ce qui n'est pas négligeable.

Ma décision aurait été la même si les étudiants avaient été de Saffraanberg, s'ils avaient été néerlandophones de Leopoldsburg ou germanophones. C'est une question d'appréciation. J'estime qu'il faut donner une deuxième chance. Autrement, on risque de briser beaucoup de choses.

La situation est différente de celle des quatre paracommandos qui se trouvaient en Afghanistan. Là, le constat n'a pas été fait par les autorités militaires mais par la justice puisque la justice militaire n'existe plus. Des magistrats se rendent, à intervalles réguliers, en opérations et interviennent soit à la demande du chef de corps, soit d'initiative. Ces magistrats sont accompagnés par des membres de la police fédérale. Dans ce cas, ils ont constaté que ces paras consommaient de la drogue ou étaient en possession de drogue.

A ce moment-là, c'est la Justice qui traite le dossier. Je dois dire que le dossier n'est pas encore arrivé sur mon bureau mais je ne dispose pas du pouvoir d'appréciation. La seule attitude possible est la suspension. Je ne peux faire autrement, je dois suspendre les gens, d'office, d'où qu'ils viennent, pendant la période où ils sont reconnus coupables ou pas par la justice.

Il en a été de même pour le personnel concerné par les fraudes. A partir du moment où la Justice a constaté que telle ou telle personne était impliquée dans une fraude au sein du département de la Défense, je n'avais d'autre choix que de suspendre ces personnes, et ce indépendamment de leur appartenance linguistique, de leur localisation ou du fait qu'ils ont ou auraient participé à des permanences. La réglementation est là pour être appliquée; les permanences sociales ne peuvent remettre en cause les réglementations. Le rôle des permanences sociales est d'écouter et d'apprécier certaines situations tandis que le règlement permet aux ministres d'apprécier les choses. De fait, on apprécie les choses socialement, ensuite on prend des décisions, c'est ce qui est permis par le règlement.

04.03 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik neem kennis van de informatie van de minister, maar ik had ook graag geweten hoeveel miliciens, al dan niet in opleiding, na de vaststelling van één drugsdelict werden ontslagen.

04.04 **Minister André Flahaut:** Ik heb die informatie nu niet.

tot het uitsluiten van de studenten. Na de sociale toestand van de twee jongeren te hebben nagetrokken heb ik er derhalve voor geopteerd hen 21 dagen te schorsen en hun een tweede kans te geven.

In het dossier van de vier paracommando's die op zending waren in Afghanistan, moet het gerecht maatregelen nemen. De militaire overheden zijn door een schorsingsplicht gebonden, ongeacht de taalaanhorigheid. Hetzelfde geldt voor het dossier betreffende de fraude op het departement Defensie.

04.03 Pieter De Crem (CD&V): J'aurais également voulu savoir combien de militaires ont déjà été licenciés après la constatation d'un seul fait de consommation de drogue.

04.04 André Flahaut, ministre: Je n'ai présentement pas cette information en ma possession.

En tout cas, il ne doit pas y en avoir beaucoup. Cependant, je procéderai aux vérifications nécessaires.

Het gaat waarschijnlijk om enkele geïsoleerde gevallen, maar ik zal het laten natrekken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de M. Olivier Chastel au ministre de la Défense sur "le dossier d'orphelins de guerre trisomiques auprès de l'INIG" (n° 6217)

05 Vraag van de heer Olivier Chastel aan de minister van Landsverdediging over "het dossier van de mongoloïde oorlogswezen bij het NIOO" (nr. 6217)

05.01 **Olivier Chastel** (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, il y a environ deux ans et demi, le 20 novembre 2002, je me permettais de vous demander quelques éclaircissements sur le cas d'orphelins de guerre dont le handicap empêche qu'ils puissent subvenir à leurs besoins de manière autonome. Ma question était générale mais le cas se posait aussi de quelques enfants trisomiques dont les dossiers avaient été soumis à l'INIG. Leur situation était singulièrement tragique puisque ces enfants âgés de plus de 21 ans à la mort de leur père, invalide de guerre, ne bénéficiaient plus d'aucune protection émanant de la loi régissant les droits des invalides et orphelins de guerre en matière de remboursement de soins de santé, dans la mesure où dans la loi du 18 mai 1998 modifiant celle du 1er juillet 1969, n'apparaît plus la notion "d'enfant d'invalide de guerre physiquement incapable de pourvoir à sa subsistance".

A l'époque, le 20 novembre 2002, devant les atermoiements de l'Institut national des invalides de guerre, vous m'invitez à vous faire suivre les dossiers concernant cette situation, ce que je n'ai pas manqué de faire. Deux ans et demi se sont écoulés et je m'inquiète de ne jamais avoir eu de nouvelles. J'espère que les intéressés en ont reçu.

Monsieur le ministre, pouvez-vous me dire où en sont les démarches et me rassurer quant aux suites qui ont été données par vos services?

05.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, il est vrai que nous n'avons pas l'habitude de laisser des dossiers sans suite. Pour rappel, ils concernent deux personnes majeures trisomiques âgées de 60 et de 58 ans et dont les pères, reconnus invalides de guerre, sont décédés respectivement au cours des années 2000 et 1999.

En vertu de la loi du 1er juillet 1969 fixant le droit des invalides et orphelins de guerre au bénéfice des soins de santé aux frais de l'Etat et compte tenu de leur handicap, ces personnes auraient pu bénéficier aujourd'hui de l'intervention de l'Institut national des invalides de guerre en matière de remboursement des soins de santé dans la mesure où la qualité d'orphelin de guerre leur aurait été reconnue en vertu des dispositions coordonnées sur les pensions militaires ou des lois coordonnées sur les pensions de réparation et en vertu également de leur incapacité qui aurait été reconnue par

05.01 **Olivier Chastel** (MR): Ik heb u meer dan twee jaar geleden om opheldering gevraagd over de situatie van de twee oorlogswezen die leden aan het Downsyndroom en wier dossier was ingediend bij het Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden. Na het overlijden van hun ouders, die beiden oorlogsinvaliden waren, konden deze twee kinderen niet langer de bescherming genieten die hen werd toegekend door de wet van 1 juli 1968 betreffende het recht op geneeskundige verzorging van oorlogsinvaliden en oorlogswezen, aangezien het begrip "kind van een oorlogsinvaliden dat lichamelijk onbekwaam is om in zijn eigen levensonderhoud te voorzien" niet voorkwam in de wet van 18 mei 1998.

U heeft toen beloofd deze twee dossiers te zullen opvolgen. Tot vandaag heb ik echter geen antwoord gekregen. Kunt u mij vertellen welke stappen u en uw departement hebben genomen?

05.02 **Minister André Flahaut**: De wet van 1 juli 1969 tot vaststelling van het recht van oorlogsinvaliden en oorlogswezen voorzag in de terugbetaling van de kosten voor geneeskundige verzorging indien was voldaan aan twee voorwaarden: enerzijds moesten zij erkend zijn als oorlogswezen overeenkomstig de gecoördineerde bepalingen inzake de militaire pensioenen of het herstel; anderzijds moest hun onbekwaamheid erkend zijn door de Gerechtelijke Geneeskundige

l'Office médico-légal. Malheureusement, aucune de ces deux conditions n'est remplie. En effet, compte tenu des changements apportés par la loi de 1998 portant modification des lois coordonnées sur les pensions de réparation, législation qui émane du SPF Finances, administration des Pensions, la qualité d'orphelin de guerre incapable ne pouvait plus être accordée à ces personnes, les nouvelles dispositions n'ayant plus repris la notion d'enfants physiquement incapables de subvenir à leur subsistance.

Lors des travaux préparatoires, il a été en effet estimé que, compte tenu de la législation sociale existante en faveur des handicapés, les dispositions particulières concernant la situation des orphelins incapables de subvenir à leur subsistance ne devaient plus être maintenues dans le cadre des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

Il n'a cependant pas été tenu compte de l'impact qu'auraient ces modifications sur la mise en application de la loi du 1er juillet 1969 et des conséquences en matière d'intervention de l'Institut dans les frais de soins de santé des personnes se trouvant dans cette situation, même si leur nombre est limité. En vue de trouver une solution pour ces deux cas malheureux, l'administration examine la possibilité d'apporter une modification à la législation actuelle et a déjà fait des propositions en ce sens, propositions dont il convient encore d'analyser la faisabilité.

05.03 Olivier Chastel (MR): Je remercie M. le ministre pour sa réponse. Je suis quelque peu abasourdi de vous entendre dire que depuis deux ans et demi, depuis que je vous ai posé la question, l'administration cherche une solution pour ces deux cas. Effectivement, on ne laisse tomber aucun dossier au département, ce que vous m'avez précisé d'emblée. Je trouve que votre administration met du temps à trouver une solution! En novembre 2002, vous me disiez déjà, comme le rappelle le compte rendu que j'ai devant les yeux: " Il n'existe à ma connaissance que deux cas. Nous aurions pu trouver une solution pour ces deux cas particuliers et cela n'a pas été fait: il y avait faute dans le chef du directeur de l'INIG. Transmettez-moi ces dossiers vous-même: le directeur de l'Institut a suffisamment démontré son incompétence."

Vous aviez probablement raison à l'époque mais depuis deux ans et demi, votre administration n'a pas fait beaucoup mieux.

05.04 André Flahaut, ministre: M. Chastel pourra peut-être interroger mon collègue des Finances, puisque l'administration des Pensions dépend de ce département.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Le **président:** Mme Douifi n'est pas là, M. Deseyn non plus et Mme Marghem a demandé le report de sa question.

05.05 Marie-Christine Marghem (MR): Pas du tout, monsieur le

Dienst.

In dit geval was aan geen van de twee voorwaarden voldaan, aangezien het begrip "kinderen die lichamelijk onbekwaam zijn om in hun eigen levensonderhoud te voorzien" niet voorkomt in de wet van 18 mei 1998. Men was van oordeel dat de sociale wetgeving ten voordele van personen met een handicap het behoud van dergelijke bepalingen niet langer rechtvaardigde.

Het bestuur gaat na of het mogelijk is de huidige wetgeving te wijzigen om een oplossing te vinden voor deze twee dossiers. Deze voorstellen worden op dit ogenblik onderzocht.

05.03 Olivier Chastel (MR): Ik ben ten eerste verbaasd wanneer ik u hoor zeggen dat uw administratie al meer dan twee jaar op zoek is naar een oplossing! Ik heb uw aandacht op deze situatie gevestigd op 20 november 2002 (*Beknopt Verslag* nr. 891, p. 8 en 9). Met uw verklaringen van destijds wou u de schuld afwentelen op een directeur van het NIOO. Ik kan helaas alleen maar vaststellen dat uw bestuur het niet beter doet.

05.04 Minister André Flahaut: Ik zou u willen vragen dit aan te kaarten bij mijn collega van Financiën, aangezien de administratie der Pensioenen onder zijn departement ressorteert.

président, je souhaite simplement qu'on regroupe mes deux questions à la fin de la commission.

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Walter Muls aan de minister van Landsverdediging over "de stand van zaken in het onderzoek naar de mogelijk kankerverwekkende effecten van de Hawk-luchtafweersystemen" (nr. 6587)

- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de studie met betrekking tot de medische problemen bij de vroegere HAWK-radareenheden" (nr. 6687)

06 Questions jointes de

- M. Walter Muls au ministre de la Défense sur "l'état d'avancement de l'étude sur l'éventuel effet cancérigène des systèmes de défense anti-aérien Hawk" (n° 6587)

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "l'étude relative aux problèmes médicaux au sein des anciennes unités radars HAWK" (n° 6687)

06.01 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in het verleden werd reeds een aantal vragen gesteld over de negatieve gevolgen van blootstelling aan de HAWK-luchtafweersystemen bij 20.000 militairen gedurende ongeveer 30 jaar.

We moeten terugkeren tot 10 september 1998 toen uw voorganger toenmalig minister Poncelet opdracht gaf tot een wetenschappelijk onderzoek terzake. Sindsdien hebt u, mijnheer de minister, een paar keer een timing aan de Kamer voorgesteld die moest leiden tot de afronding van dat onderzoek. Op 15 september 1999 stelde u dat, ik citeer: "het onderzoek in totaal vier jaar zou duren". De streefdatum was toen september 2003. In oktober 2002 verklaarde u, ik citeer opnieuw: "Deze studie gepland voor vier jaar, beslist medio 1998 en aangevat in 1999 en zeker beëindigd medio 2004, is een krachttroef, zowel op menselijk als op administratief vlak". Op 1 april 2003 kondigt u aan dat de studie over ongeveer 15 maanden klaar zou zijn. De toenmalige streefdatum was dan 1 juli 2004. Recent hebt u verklaard dat het onderzoek nog twee jaar in beslag zal nemen. De nieuwe streefdatum wordt op die manier februari 2006.

U hebt eveneens verklaard dat onder meer personeelsgebrek de oorzaak van de vertraging is. Recent, bijna zeven jaar na de start van het onderzoek, hebt u verkondigd dat er bijkomende middelen voor het onderzoek zouden worden ingezet.

In oktober 2002 hebt u meer uitleg gegeven bij fase 1 van het onderzoek, in casu de identificatie van de populatie waarover het gaat. Naar verluidt zouden twee personen gedurende vier jaar uitsluitend voor dit deel van de studie hebben gewerkt.

Mijnheer de minister, ik ontken niet dat het een omvangrijk onderzoek is. Ik ben me daarvan wel degelijk bewust en weet ook dat zo'n onderzoek tijdrovend is. De vaststelling die iedereen kan maken is evenwel dat de vooropgestelde streefdata niet gehaald werden en dat het gebrek aan personeel dat met deze opdracht belast is als belangrijkste oorzaak wordt aangehaald. Dit is des te schrijnender voor degenen die zitten te wachten op de resultaten van het onderzoek.

Mijnheer de minister, ik kom tot mijn vragen.

06.01 Walter Muls (sp.a-spirit): De nombreuses questions ont déjà été posées, à la Chambre comme au Sénat, sur les risques éventuels liés à l'exposition aux systèmes de défense HAWK. Le ministre a plusieurs fois établi un calendrier pour la réalisation d'une étude, mais la date fixée pour son achèvement est sans cesse reportée à plus tard. Récemment, sept ans après le début de l'étude, le ministre a annoncé qu'il dégagerait des moyens supplémentaires. Pendant quatre ans, deux personnes ont travaillé exclusivement à la partie de l'étude portant sur l'identification de la population.

Je sais que l'étude est d'une ampleur considérable et demande beaucoup de temps, mais les délais n'ont jamais été respectés. Le manque de personnel évoqué pour expliquer ce retard rend l'affaire encore plus préoccupante.

A quel stade l'étude en est-elle aujourd'hui? Combien de dossiers en constituent-ils le fondement? Combien de questionnaires ont-ils été renvoyés? Combien de cancers ont-ils été constatés parmi les militaires? Quel est le rapport entre le taux de mortalité au sein de l'armée et celui au sein de la population en général? Les premiers résultats ont-ils déjà été soumis à un groupe d'experts indépendants? Quelles en furent les conclusions? Des moyens

Ten eerste, in welke fase bevindt het onderzoek zich thans? Hoeveel dossiers moeten onderzocht worden? Hoeveel vragenlijsten werden door de betrokken militairen teruggestuurd. Op een van de vragen hebt u in het verleden geantwoord dat er met vragenlijsten wordt gewerkt.

Ten tweede, bij hoeveel militairen werd uiteindelijk kanker vastgesteld? Hoe verhoudt het sterftecijfer zich tot het sterftecijfer bij de algemene bevolking?

Ten derde, zijn de eerste resultaten zoals aangekondigd, reeds voorgelegd aan een groep onafhankelijke experts waarvan u destijds gezegd hebt dat hun rapport in een internationaal tijdschrift zou verschijnen? Wat was het resultaat ervan?

Ten vierde, zult u uiteindelijk bijkomende middelen vrijmaken voor de finalisering van het onderzoek? Zo ja, over hoeveel financiële middelen en hoeveel bijkomend personeel gaat het? Waarom hebt u hiermee zolang gewacht? Mocht het antwoord op deze vraag ontkennend zijn, verzoek ik u mij mee te delen waarom u het niet nodig acht bijkomende middelen in te zetten.

Ten slotte, wanneer exact werd de beslissing genomen om ook dienstplichtigen in het onderzoek op te nemen?

06.02 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het dossier houdt mij ook al wat jaren bezig, louter door het feit dat ik enkele betrokken militairen ken. Ik stel daar met de regelmaat van een klok vragen over. De laatste keer was vijf maanden geleden en toen hebt u gezegd dat het vrij binnenkort zal resulteren in een document waaruit blijkt dat er inderdaad conclusies mogen getrokken worden. Het is uiteraard nog altijd nergens bewezen.

Dat het zolang duurt, is voor een deel te begrijpen. Volgens de laatste gegevens zou het gaan over 44.000 betrokken personen. Dat is uiteraard een immens getal. Het aantal vragenlijsten zou rond de 2000 zijn. Dat is ook al niet niks. Ik begrijp dat het inderdaad tijd nodig heeft. Natuurlijk zijn er al drie of vier keer deadlines gesteld die telkenmale worden verlengd. Dat is natuurlijk niet echt een voorbeeld van hoe het juist moet of van militaire efficiëntie.

Ik heb ook ergens gelezen dat u zegt dat er een personeelsprobleem is, dat er te weinig mensen zijn. Dat vind ik een heel zwak element, terwijl u op hetzelfde moment aan het polsen bent of sommige collega's van u geen militairen kunnen gebruiken, bijvoorbeeld voor het uitreiken van identiteitskaarten of voor veiligheidsopdrachten. Ik denk dat u wel over de mensen beschikt, maar dat u daar blijkbaar geen prioriteit meer wenst aan te geven.

Ik moet u zeker niet overtuigen van de ernst van deze studie, want u hebt al verschillende keren toegegeven dat u zich daarvan bewust bent. Blijkbaar zegt u wel A, maar zegt u nooit B. Het is nu vijf maanden geleden. U zei dat het vrij binnenkort zal gebeuren. Ik ben een beetje gedwongen door de vraag van de heer Muls om de vraag ook opnieuw te stellen.

Hebt u al enig zicht op de zaak?

complémentaires seront-ils dégagés pour achever l'étude? Dans la négative, pourquoi? Dans l'affirmative, quel est le montant des fonds dégagés ou de quel effectif s'agit-il? Quand a-t-il été décidé d'inclure les miliciens dans l'étude?

06.02 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Il y a cinq mois, le ministre m'a dit que dans un laps de temps relativement court, il présenterait un document sur la base duquel des conclusions pourraient être tirées. Car il n'y a pas encore de preuves. Mais on peut comprendre que les choses traînent. 44.000 personnes sont concernées et 2.000 questionnaires ont été envoyés. Cependant, la date butoir est sans cesse repoussée, ce qui ne témoigne pas d'efficacité militaire. L'argument du manque de personnel ne me convainc absolument pas. Le ministre a manifestement d'autres priorités car il envisage d'utiliser des militaires dans le cadre de missions de sécurité et pour la délivrance des nouvelles cartes d'identité. Où en est-il?

06.03 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, nadat verschillende tienduizenden personen werden geïdentificeerd en alle overlijdens gedurende veertig jaar werden opgespoord, heeft de onderzoeksploeg de studie over de globale sterfte van het personeel dat tewerkgesteld is geweest in de radareenheden beëindigd. De resultaten van deze studie zijn momenteel voor evaluatie in handen van een expert van een internationaal wetenschappelijk tijdschrift.

Deze mortaliteitsstudie vertegenwoordigt een cruciale stap in het onderzoekswerk. De onderzoeksgroep werkt momenteel aan het identificeren van de risicogroepen, aan het kwantificeren van de blootstellingen aan elektromagnetische straling op iedere site en aan het analyseren van de doodsoorzaak. De tijd die nodig is om dit deel van het werk tot een goed einde te brengen, wordt geraamd op twee jaar.

De studie weerhoudt de 45.000 personen waarvan 30.000 tussen 1936 en 1994 gewerkt hebben in de radareenheden en 15.000 in controle-eenheden.

Deze laatste worden gebruikt als referentie voor de analyse van de sterftecijfers en de incidenties van kanker in de blootgestelde eenheden.

Bijna 4.000 vragenlijsten werden bezorgd aan beroepsmilitairen voor het trachten te omlijnen van de blootstellingsvoorwaarden die verbonden zijn aan de uitgeoefende functies en de gebruikte radarsites. Bijna de helft van de geraadpleegde personen heeft de vragenlijsten ingevuld en teruggestuurd. Het aantal kankergevallen moet nog worden geëvalueerd. Het is zeker dat de getallen die in de pers geciteerd zouden kunnen zijn geen enkele grond hebben. De overleden personen werden geïdentificeerd. Het is noodzakelijk de doodsoorzaken te identificeren, vooral de kankers, zowel bij het radarpersoneel als bij de controlegroep. De onderzoeksgroep spant zich in voor dit doel. Het zal nodig zijn een beroep te kunnen doen op de registers met de doodsoorzaken die door het Nationaal Instituut voor de Statistiek bewaard worden.

De studie over de globale sterfte is afgesloten. De gegevens worden nu geanalyseerd door de experts, alvorens ze in een internationaal gerenommeerd tijdschrift worden gepubliceerd, zoals reeds werd gemeld. Deze stap is een waarborg voor de onafhankelijkheid en de wetenschappelijke objectiviteit van de studie. In afwachting van de commentaren van de reviewers kan ik u de resultaten niet meedelen. Een definitief antwoord van de experts wordt binnen een maand verwacht.

Om verschillende redenen – reorganisatie van de staf van Defensie, afwezigheden om gezondheidsredenen, personeel in vorming, de complexiteit van de studie, die hooggekwalificeerd personeel vereist, en de logische uitbreiding van de studie naar dienstplichtigen – heeft de studie een achterstand opgelopen. Zoals aangekondigd in mijn antwoord op de parlementaire vraag van 4 oktober 2004 van de heer Van den Eynde, heb ik besloten bijkomende financiële en personeelsmiddelen ter beschikking van de AWACS-cel te stellen.

De versterking van het personeel voorziet in de inplaatsstelling van

06.03 **André Flahaut**, ministre: Après que des dizaines de milliers de personnes et tous les décès survenus pendant quarante ans ont été identifiés, l'équipe de recherche met fin à son étude sur la mortalité du personnel des unités radar HAWK. Des experts de la revue scientifique internationale qui publiera l'enquête évaluent actuellement les résultats. L'équipe de recherche est en train d'identifier les groupes à risques, de quantifier l'exposition au rayonnement électromagnétique sur chaque site et d'analyser les causes de décès. Cette partie de l'étude devrait prendre deux années.

45.000 personnes ont été associées à cette étude. De 1936 à 1994, 30.000 d'entre elles ont travaillé dans les unités radar HAWK et 15.000 dans les unités de contrôle. Près de 4.000 questionnaires ont été envoyés aux militaires de carrière afin de pouvoir cerner les conditions d'exposition. Près de la moitié des questionnaires ont été complétés et renvoyés.

En attendant les commentaires des "reviewers", je ne peux pas communiquer de résultats. La réponse définitive des experts est attendue d'ici un mois.

L'étude a pris du retard à cause de la réorganisation de l'état-major de la Défense, des absences pour motifs de santé, des formations, de la complexité de l'étude et de l'extension de l'étude aux miliciens. J'ai décidé de mettre des moyens supplémentaires à la disposition de la cellule HAWK. Deux militaires ayant servi dans des unités HAWK ont pour mission de retrouver les fonctions et les sites radars de tous les militaires. Deux médecins enquêteront sur les causes de décès. Une somme de 35.000 euros a été affectée à l'étude.

twee militairen die de eenheid gediend hebben en van twee geneesheren. De eersten hebben als opdracht de functie terug te vinden van alle militairen, evenals de radarsites waar zij operationeel geweest zijn. De twee geneesheren zullen belast worden met het onderzoek van de doodsoorzaken. Budgettair werd er een som van 35.000 euro aan de studie toegekend. Alle maatregelen om de cel te versterken werden dus getroffen.

Wat de vijfde vraag van de heer Muls betreft, vanaf het begin van de studie werd deze optie overwogen, maar ze was niet aangewezen, enerzijds wegens het grote aantal betrokken dienstplichten en anderzijds, en vooral, omdat zij minder blootgesteld werden dan het beroepspersoneel, zowel wat betreft de duur van de blootstelling als de uitgeoefende functie binnen de eenheden. Gezien de ongerustheid bij een zeker aantal dienstplichtigen, ten gevolge van artikels die verschenen zijn in de pers, heeft de cel de studie uitgebreid tot deze laatste. Er werd geen formele beslissing genomen, maar het is een logische uitbreiding van het onderzoek.

06.04 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat de studie van die internationale experts binnen een maand afgesloten zou zijn en dat er dan – corrigeert u als ik het verkeerd begrepen heb – overgegaan wordt tot publicatie van die studie in een internationaal tijdschrift.

Kunt u ons ook zeggen welk tijdschrift dat is? Gaat het om The Lancet, om een militair tijdschrift of nog een ander?

06.05 André Flahaut, ministre: Je n'ai pas cette information ici. Je vous la donnerai.

06.06 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, dat is toch wel belangrijk. Als dat wordt gepubliceerd, dan is het toch minstens voor de betrokkenen en hun familieleden belangrijk dat zij weten waar zij dat kunnen raadplegen.

06.07 André Flahaut, ministre: Nous faisons directement appel à l'équipe et si nous recevons une réponse d'ici la fin de la commission, nous vous la donnerons. Dans le cas contraire, nous vous la transmettrons par écrit.

06.08 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Ik neem nota van de termijn van nog een maand. Het is uiteraard een teken van openheid dat de uitslag wordt gepubliceerd. Ik denk dat het vooral belangrijk is dat de commissie daar misschien een nota over krijgt.

Ik raadpleeg niet zo heel frequent allerlei internationale tijdschriften, daar moet ik eerlijk in zijn. Ik weet niet welk tijdschrift u juist bedoelt: Time Magazine? Newsweek? U hebt daar al een paar keer in gefigureerd. Misschien denkt u er aan om daarin te publiceren. Alle gekheid op een stokje, mijnheer de minister, ik zou het toch appreciëren dat u de commissie daarvan op de hoogte brengt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Dès le début, il a été envisagé d'intégrer également des miliciens à l'enquête. Étant donné que ceux-ci ont été moins exposés que le personnel de carrière, cette option a été abandonnée. Face à l'inquiétude qui s'est manifestée auprès de certains miliciens à la suite d'articles parus dans la presse, la cellule HAWK est revenue sur cette décision. Il n'y a pas eu de décision formelle, mais il s'agit d'une extension logique de l'étude.

06.04 Walter Muls (sp.a-spirit): L'étude sera terminée dans un mois. Dans quelle revue les résultats seront-ils publiés?

06.07 Minister André Flahaut: Ik zal de vraag aan mijn team voorleggen en u het antwoord bezorgen.

06.08 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Je prends acte du délai d'un mois. La publication du rapport dans un périodique fait preuve d'une certaine ouverture, mais il me semble important que la commission reçoive également une note.

07 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Karel Pinxten aan de minister van Landsverdediging over "de actie Bomspotting XL" (nr. 6556)

- de heer Theo Kelchtermans aan de minister van Landsverdediging over "de toegelaten betogingen in de militaire basissen van Kleine Brogel, Evere en Bergen" (nr. 6619)

07 **Questions jointes de**

- M. Karel Pinxten au ministre de la Défense sur "l'action Bomspotting XL" (n° 6556)

- M. Theo Kelchtermans au ministre de la Défense sur "les manifestations autorisées à proximité des bases militaires de Kleine Brogel, Evere et Mons" (n° 6619)

07.01 **Karel Pinxten** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil het graag hebben over het bomspotting van zaterdag 16 april. Ik heb daarover twee vragen opgesteld. Een eerste vraag stelde ik gisteren aan de minister van Binnenlandse Zaken en ik kreeg er reeds wat informatie. De tweede vraag wil ik stellen aan de minister van Defensie.

Uit het antwoord dat ik gisteren kreeg, blijkt dat het in totaal ging om een viertal plaatsen: Kleine Brogel, SHAPE te Mons, NATO te Evere en SATCOM of Satellite Communications van de NAVO te Kester. Voor de vier locaties ging het in totaal om ongeveer 500 manifestanten. Als burger benieuwde het me te weten wat daarbij de inzet van het toch wel schaars politie- en legerpersoneel was, en wat de kostprijs ervan was. Dat is ook onze taak als parlementsleden.

Ik moet zeggen dat het antwoord voor mij hallucinant was. Wat blijkt? Het ging hier niet om een manifestatie in de ware betekenis van het woord, waarbij mensen opkomen voor hun broodwinning of het behoud van hun job, maar om een soort toeristische attractie, iets wat doelbewust georganiseerd en georchestreerd werd. Ik heb geen enkel probleem met betogingen of optochten. Integendeel, we leven in een vrij en democratisch land en ik ben er dan ook een groot voorstander van. Daarbij moeten echter wel de regels, de afspraken van de rechtsstaat, worden gerespecteerd, ook bij doelbewust wederrechtelijk optreden. Ik herhaal: ik ben voor vrije optochten en betogingen, mits de regels worden gerespecteerd.

Wat stellen we vast wanneer we de inzet van middelen, van politie en leger, bekijken? In totaal – men zegt steeds dat er meer blauw op straat moet komen – gaat het om 3.891 mensen van politie en leger, die er speciaal werden voor opgeroepen. Om heel precies te zijn, 1.906 politiemensen werden opgeroepen: 679 uit de federale en 1.227 uit de lokale politie. Voor het leger zou het gaan om – en ik vraag de minister zo dadelijk of hij dit kan bevestigen – 1.985 mensen. In totaal werden voor die zogenaamde bomspotting vanuit de federale en lokale politie en vanuit defensie 3.891 mensen opgetrommeld.

Als we het kostenplaatje bekijken, wordt het nog hallucinanter. Een onvolledige eerste raming, zonder vermelding van alle kosten, loopt in totaal op tot 1.170.000 euro.

Ik dacht nochtans dat bij begrotingsbesprekingen politie en Defensie telkens moesten vechten voor budgettaire middelen! Welnu, waar zijn die naartoe gegaan?

Wij zullen eerst het onderdeel politie bekijken. Voor de 679 personeelsleden die vanuit het federale niveau werden opgetrommeld, bedragen de kosten volgens de minister van

07.01 **Karel Pinxten** (VLD): Le ministre de l'Intérieur m'a dit hier que l'action Bomspotting du 16 avril avait eu lieu à Kleine Brogel, au SHAPE à Mons, à l'OTAN à Evere et à SATCOM à Kester. Cinq cents manifestants y ont pris part. Pas moins de 679 agents de la police fédérale ont été appelés à ce sujet, ainsi que 1.227 agents des polices locales. 1.985 membres de l'armée auraient également été convoqués. Je trouve cela hallucinant.

Je n'ai rien contre les manifestations libres, pour autant que les règles de l'Etat de droit soient respectées, et en particulier quand il s'agit d'action volontairement abusive. Je considère l'action Bomspotting comme une sorte d'attraction touristique.

Le coût de cette opération est évalué à 1.170.000 euros. La mobilisation en forces de police et en matériel a coûté environ 500.000 euros.

Le ministre de l'Intérieur a évalué le coût pour la Défense à 220.000 euros mais la facture définitive sera sans doute plus élevée. Cette évaluation n'inclut pas le coût de suivi des dossiers relatifs aux arrestations effectuées. Ces opérations entraînent un surcroît de travail non seulement pour les services de police mais aussi pour la justice.

Il n'est pas logique de faire payer tous ces frais au contribuable. Il faudrait recouvrer les coûts sur les organisateurs de l'événement et sur les participants. De telles

Binnenlandse Zaken, 500.000 euro voor de inzet van personeel en gespecialiseerd materiaal. Voor de lokale politie raamt Binnenlandse Zaken de kosten op 450.000 euro. De minister van Binnenlandse Zaken zegt dat de kostprijs voor de inzet van 1.985 personeelsleden van Defensie ongeveer 220.000 euro zou bedragen. Mijnheer de minister, ik weet niet of er daarover ruggespraak is geweest, maar u kunt het straks eventueel bevestigen of ontkennen. Eerlijk gezegd, dat lijkt mij aan de lage kant. Ik weet ook niet of de inzet van materiaal daarbij is inbegrepen. Zonder zelfs rekening te houden met de afrekening van de overuren of de zogenaamde taken van bestuurlijke politie, betekent dit dat wij met een kostprijs van minimaal 1.170.000 euro zitten. Waarschijnlijk zal het nog een stuk hoger liggen: minstens rond 1,5 miljoen euro, als het de 2 miljoen euro niet benadert.

Wat komt daarbij, buiten onder meer de overuren? Er is uiteraard ook de afhandeling van de dossiers die het gevolg zijn van een aantal aanhoudingen. De minister van Binnenlandse Zaken heeft mij de exacte cijfers gegeven: 228 gerechtelijke aanhoudingen en 31 administratieve aanhoudingen in Kleine Brogel, 128 administratieve aanhoudingen bij SHAPE in Bergen en 110 administratieve aanhoudingen in Evere, alsook 15 administratieve aanhoudingen bij SATCOM. Niet alleen onze politiediensten worden overvraagd, maar die klacht hoort men ook regelmatig bij het gerecht. Daar klaagt men immers over een gebrek aan mankracht en -uren om de ernstige criminaliteit aan te pakken, alsook over een gebrek aan mankracht en middelen voor het voeren van een degelijk vervolgingsbeleid inzake ernstige criminaliteit. Tot daar de cijfers.

Mijnheer de minister, ik kijk uit naar uw antwoord. Het lijkt mij unfair dat de kosten van dit soort optredens of zondagswandelingen ten laste van de belastingsbetaler komen. Als zij niet ten laste van de organisatoren of de betrokkenen komen, moet de belastingbetaler ervoor opdraaien. Die zal zich natuurlijk terecht afvragen waarom hij als belastingbetaler een boete krijgt van al gauw 150 of 250 euro, of straks zelfs een stuk meer, wanneer hij te snel rijdt. Als wij het in de regering of in het Parlement eens zijn over die beboeting, heb ik daarmee geen enkel probleem. De belastingbetaler zal zich natuurlijk afvragen waarom hij voor een overtreding een zware boete moet betalen, terwijl personen met voorbedachten rade hem op zware kosten jagen en de politie verhinderen om intussen een aantal andere belangrijke taken uit te voeren.

Waarom moeten die mensen daarvoor niet opdraaien? Dat lijkt mij een logische vraag die de gewone burger-belastingbetaler daarbij opwerpt.

Ik heb daarom de volgende vragen. Ten eerste, kunt u wat Defensie betreft die cijfers bevestigen? Ik heb het gehad over een bedrag van 220.000 euro. Wanneer ik daarbij ook de rekening maak voor de inzet van materieel, lijkt mij dat zelfs nog niet aan de hoge kant.

Ten tweede, er wordt mij gezegd via de advocaten van uw departement dat, wanneer zij initiatieven nemen om de kosten te proberen te verhalen op de organisatoren of op degenen die werden aangehouden en verantwoordelijk zijn voor het veroorzaken van die hallucinant hoge kosten, men vanuit Defensie zegt dat zij dat niet mogen doen. Welnu, welk gevolg zult u daaraan vanuit Defensie geven ten aanzien van de organisatoren en de mensen die

manifestations grèvent lourdement le budget de l'Etat et empêchent la police d'exécuter ses tâches habituelles.

Le ministre confirme-t-il les chiffres avancés? Que compte-t-il faire? Certains avocats m'ont laissé entendre que la Défense ne soutiendrait pas d'initiatives en vue de recouvrer les frais sur les organisateurs. Le Département va-t-il tout de même se constituer partie civile?

administratief en gerechtelijk werden aangehouden. Zal uw departement, ook om toekomstige kosten en het nodeloos inzetten van mankrachten van de politie en het leger, die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van andere taken, te vermijden, de organisatoren en de mensen die daarvoor verantwoordelijk zijn, voor hun verantwoordelijkheid plaatsen? Zult u die hallucinant hoge inzet van personeel en die extra uitgaven proberen te verhalen via bijvoorbeeld een burgerlijke partijstelling?

Mijnheer de voorzitter, tot daar de twee vragen die ik na mijn vraag gisteren aan de minister van Binnenlandse Zaken wil stellen aan de minister van Defensie.

07.02 Theo Kelchtermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik hoeft uiteraard niet te antwoorden op de vragen van collega Pinxten noch commentaar erop leveren. Ik veroorloof mij echter te zeggen dat ik het niet helemaal met hem eens ben of met de toon die hij zet. Het gaat de gevaarlijke weg op als men de kostprijs als argument hanteert om optredens al of niet onder bepaalde vormen te organiseren.

Er is in een democratie zoiets als een recht op vrije meningsuiting en een betogingsrecht. Hij zegt - terecht - dat hij dat steunt. Men moet in de maatregelen echter niet het omgekeerde aantonen van hetgeen men als principe aanvaardt.

Het is na een dergelijke manifestatie bovendien gemakkelijk de profeet van het verleden te zijn. Ik wil hier wat ten gunste zeggen van degenen die met veel zorg moeten voorkomen dat er ook maar iets kan gebeuren. Men beroept zich bijgevolg op inlichtingen die men heeft. Ik heb de minister gevraagd of de ingezamelde inlichtingen voldoende waren getoetst. Ik neem aan van wel.

Twee jaar geleden waren de omstandigheden gelijkaardig. Er waren 2.000 tot 2.500 manifestanten opgeroepen door dezelfde organisatoren. De veiligheidsdiensten werden toen onder de voet gelopen. Zij herinneren zich dat natuurlijk en hebben nu hun voorzorgen genomen, opdat dat niet meer zou kunnen gebeuren. Zij hebben ook inlichtingen gekregen. Ik was in een bijzondere situatie ter plaatse en heb de manifestatie op de vliegbasis voor een groot gedeelte meegemaakt, evenals de voorbereidingen.

Men heeft telkens verwezen naar de cijfers van de inlichtingendiensten die erop wezen dat er een belangrijke opkomst zou zijn maar dat men niet kon weten hoe zij zich zouden opdelen over deze vier plaatsen.

Mijnheer de minister, men zou, mijns inziens, veel moeilijkheden kunnen voorkomen indien men een beetje transparanter zou zijn over deze problematiek en de geheimdoenerij wat achterwege zou laten. Over een publiek geheim dat overigens geen geheim is, zou een publiek debat moeten gevoerd kunnen worden. Dit zou de zaken in belangrijke mate kunnen vergemakkelijken.

Mijnheer de minister, mocht men de kostprijs van de brandweerkorpsen analyseren in verhouding met de interventies die ze vaak ondernemen, kan men, mijns inziens, gelijkaardige conclusies trekken. Dat gaat niet op. Er is een veiligheid die te allen prijze gegarandeerd moet worden. Indien er 500 mensen

07.02 Theo Kelchtermans (CD&V): Je ne suis pas d'accord avec les observations formulées par M. Pinxten. Le coût ne peut être invoqué comme argument pour ou contre l'organisation de tels événements, car le droit de manifester et la liberté d'expression doivent être respectés.

Les informations collectées préalablement ont-elles été suffisamment vérifiées? Il y a deux ans, les services de sécurité ont été dépassés par les événements, mais aujourd'hui c'est le contraire qui s'est produit. Les chiffres des services de renseignements annonçaient la présence de nombreux manifestants, bien que l'on n'avait aucune idée de leur répartition entre les différents sites. La sécurité doit être garantie et la situation ne peut être sous-estimée. Mais en l'occurrence, la différence entre les prévisions quant au nombre de manifestants attendus et la présence effective de ces derniers était trop importante.

Les problèmes seraient moins nombreux si ce dossier était traité avec plus de transparence et si un débat ouvert était organisé sur ce secret de polichinelle.

Combien d'arrestations administratives et judiciaires ont-elles déjà été opérées? Des dommages ont-ils été constatés? Si des manifestants causent des dommages, ils devront en supporter les coûts. La création du

bijeenkomen waaronder een paar deugnieten en men onderschat dit probleem, neemt men risico's. Wat zou de teneur van de betogen in deze commissie geweest zijn, mocht men de situatie onderschat hebben. Het debat zou heel anders verlopen. Ik wil dit een beetje relativiseren.

Ten gronde, mijnheer de minister, ben ik verwonderd over de schattingen die op voorhand werden gemaakt en de aanwezigen achteraf. Men wilt informatie in. Ik neem aan dat professionals zich hiermee bezig houden en aanduidingen geven. Ik begrijp dat de cijfers niet tot na de komma correct zijn. Het gaat over grote getallen. De cijfers liggen toch ver uit mekaar. De weersomstandigheden hebben ongetwijfeld een rol gespeeld.

Ik verneem dat de heer Pinxten deze vraag reeds aan de minister van Binnenlandse Zaken heeft gesteld. Ik beperk me tot het militaire aspect.

Ik kom tot mijn vragen.

Welke administratieve en gerechtelijke aanhoudingen werden op de vier locaties verricht? Werd er schade aangericht? Ik herinner me dat er bij andere manifestaties schade was. Ik ben het volkomen eens met mijn collega die stelt dat er geen enkele pardon mogelijk is indien er schade werd aangericht omdat de bedoelingen dan niet correct waren. Dit is eveneens in het verleden gebleken. Ik heb de indruk dat men daar achteraf nogal licht over heen gaat en - ook al weet men precies wat er gebeurd is - de kosten ten laste worden genomen door de publieke overheid.

Het Parlement moet evenwel ook op de eigen borst kloppen. We hebben het Comité P gewild. Ik heb vastgesteld dat het Comité P aanwezig is om na te gaan of de regels die hier zijn vastgelegd ook overal scrupuleus worden nageleefd. Het is vanzelfsprekend dat de overheid hierop toekijkt. Men beperkt reeds voor een belangrijk deel de mogelijkheden van de ordestrijdkrachten en van de politie. Optreden tegen iets waarover iedereen het eens is dat het niet door de beugel kan, moet nog met de nodige omzichtigheid verlopen.

Mijnheer de minister, werd er schade aangericht? Zo ja, wat is de omvang? Wie zal ze vergoeden?

Zoals elke burger, ben ik de mening toegedaan dat opgetreden moet worden tegen iemand die een militaire basis binnendringt terwijl dit strikt verboden is. De procureurs delen dit standpunt. Het blijft evenwel bij een zuiver administratieve afhandeling. Voor de rest worden deze feiten geseponeerd. Wordt het niet tijd dat het departement van Landsverdediging zich burgerlijke partij stelt in deze gerechtelijke of administratieve aanhoudingen?

Tot slot, ik weet dat er een aantal verbeteringen zijn gebeurd, maar wat is de globale beoordeling met betrekking tot de beveiliging van de verschillende locaties, ook naar aanleiding van deze manifestatie?

Le **président**: Les deux questions qui viennent d'être posées étaient quasiment des interpellations, vu leur longueur. Je demanderai donc à nos collègues d'être concis dans leurs répliques.

07.03 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, comme l'a dit **07.03** **Minister André Flahaut**:

Comité P a peut-être réduit quelque peu la marge de manœuvre des services d'ordre parce que les règles doivent être respectées plus strictement.

Le ministre se portera-t-il partie civile contre l'intrusion dans un domaine militaire ou les dommages causés? Sera-t-il donné suite à ces dossiers? Quelle est l'évaluation de la protection des différents sites où des manifestations ont eu lieu?

M. Pinxten, ces questions s'adressent essentiellement au ministre de l'Intérieur et éventuellement, pour une partie de la question de M. Kelchtermans, au ministre de la Justice.

Mille cinq cents militaires ont été déployés dont mille deux cents sur la base de Kleine-Brogel et trois cents ailleurs.

La facture définitive n'est pas encore établie mais l'estimation des coûts, en ce qui concerne le département de la Défense, s'élève à 368.787,20 euros. Ce montant couvre essentiellement les indemnités.

L'Etat belge se portera partie civile contre les intéressés ou via une procédure civile pour se faire rembourser les dégâts éventuels.

Quant à l'appréciation globale des mesures à prendre dont a parlé M. Kelchtermans, elle a été faite sur la base de renseignements collectés par différents services. Même si les services de la Défense étaient moins impliqués que d'autres, ils étaient présents et une coordination est intervenue.

Je suis d'accord avec M. Kelchtermans pour dire que, cette fois-ci, il y a eu moins de manifestants, pour des raisons diverses. Il y a aussi eu moins de problèmes. Quant aux arrestations administratives, elles ne sont pas du ressort des militaires. Je suis aussi d'accord pour dire que, lorsque l'on pénètre dans une base dont l'accès est interdit, des poursuites doivent être entreprises; c'est comme si l'on pénétrait dans une propriété privée par effraction.

En ce qui concerne la suite à donner, il est vrai que le débat serait différent s'il y avait eu des morts ou des blessés. Ces incidents ont un coût. Il appartient à l'Etat, et surtout au ministre de l'Intérieur, de déterminer si on le fait porter à charge des organisateurs mais il est certain que les coûts des dégâts le seront.

07.04 Karel Pinxten (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als u de kostprijs berekent in een bedrijf of in een overheidsadministratie, dan gaat het over de mogelijkheid van alternatieve toepassingen. Met uw berekening zou het hele leger niets kosten, natuurlijk: het budget is er toch. Het is evident dat als u 1.500 of meer mensen inzet – ik wil uw cijfer aannemen, geen probleem: het maakt geen wezenlijk verschil voor mijn betoog – met daarenboven militair zeer duur materieel, ook qua exploitatiekosten, dan heeft dat een kostprijs. Waarom heeft dat een kostprijs? Omdat u geen mogelijkheid hebt voor alternatieve toepassing van diezelfde militairen met hetzelfde materieel elders. Het is dus evident dat de kostprijs voor de inzet én vanuit Defensie én ook vanuit de politie zeer hoog is. Het is evident dat personeel en middelen binnen een beperkt budget worden afgeleid naar activiteiten of het begeleiden van activiteiten die eigenlijk weinig te maken hebben met vrije meningsuiting en waarbij men op voorhand aankondigt dat men over de draad zal kruipen, dat men aan bomspotting gaat doen, dat men domeinen gaat betreden. Dat is niet de manier waarop men normaal dit soort van manifestaties zou organiseren.

Ik heb er geen enkel probleem mee dat mensen zeggen gekant te zijn tegen kernwapens: ik wens ze nota bene ook allemaal de wereld uit. Ik heb daar geen enkel probleem mee. Ik heb enkel een probleem met de manier waarop. Ik heb ook een probleem met het feit dat

Voor die vragen zijn de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken bevoegd. Bij de betogingen werden 1.500 militairen ingezet, waarvan 1.200 op de basis van Kleine Brogel. De kosten voor Landsverdediging worden op 368.787,20 euro geschat. De minister van Binnenlandse Zaken zal uitmaken of de organisatoren ervoor zullen opdraaien. De Belgische Staat zal in ieder geval gerechtelijke stappen ondernemen om een schadevergoeding te bekomen. Personen die een militaire basis binnendringen, moeten worden vervolgd.

07.04 Karel Pinxten (VLD): Selon le ministre, l'armée ne coûte rien et cela est évidemment impossible. Lorsque 1.500 hommes sont mobilisés pour opération militaire avec du matériel onéreux, cela coûte bien entendu beaucoup d'argent qui ne peut être dépensé pour autre chose. Je suis naturellement partisan de la liberté d'expression et je suis opposé aux armes nucléaires mais de telles manifestations ne constituent pas la manière idéale d'aborder le problème.

advocaten van Defensie mij zeggen dat ze uitermate omzichtig moeten omspringen met dit soort manifestaties, omdat er mensen bij betrokken zijn die genieten van de parlementaire immuniteit. Dan heb ik een probleem. Dan zeg ik: de gewone betoger, die opkomt voor zijn broodwinning...

(...)(...)

07.05 Karel Pinxten (VLD): Mag ik even uitspreken? De gewone betoger die opkomt voor een job, om den brode, voor jobbehoud – we maken dat wekelijks mee – die kijkt daar natuurlijk met heel andere ogen naar. Die kan zich, wat betreft wederrechtelijk optreden, veel minder permitteren dan deze manifestanten zich kunnen veroorloven. Dit raakt dus aan de gelijkheid tussen de mensen: de gewone mensen en een aantal andere mensen die zich meer mogen veroorloven bij dit soort manifestaties. Ik vind dit storend, zeer vele mensen vinden dit storend, zonder ook maar in de minste mate – ik herhaal het, al zal men het toch anders uitleggen – afbreuk te doen aan het feit dat er uiteraard vrijheid is van betoging, van meningsuiting enzovoort.

Dit ruikt naar een ongelijke behandeling afhankelijk van het soort evenement.

Het stoort mij ook dat voor dit soort manifestaties politiediensten worden ingeschakeld. Het gaat hier om 1.906 personen die andere en veel belangrijkere dingen te doen hebben.

Ik heb ook een probleem met het feit dat men de kostprijs van de ordehandhaving bij sportwedstrijden niet meer ten laste tracht te leggen van die 250 of 300 hooligans die er in ons land zijn. Ik vind niet dat de doorsnee supporter of de doorsnee belastingbetaler daarvoor moet opdraaien. Ik vind dat wij moeten kijken waar de kankers zitten. Dat geldt ook voor sportmanifestaties. Pak die 250 of 300 kankers aan en neem geen algemene maatregelen waarmee men alle supporters of alle burgers en belastingbetalers treft.

07.06 Theo Kelchtermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijn vraag gaat over hetzelfde onderwerp, maar ik ben het niet helemaal eens met een aantal bedenkingen van de vorige spreker.

Wat de parlementsleden betreft, heb ik in het verleden al eens een publieke stelling ingenomen. Ik vind dat de parlementsleden in de eerste plaats hier hun job moeten doen. Als parlementsleden van de meerderheid daar aanwezig zijn, dan heb ik daarmee geen probleem. Daar kan ik de heer Pinxten nog volgen. Ik vind het echter wel een probleem als men wederrechtelijk probeert binnen te dringen waarbij men zich beroept op zijn onschendbaarheid, zoals ik ter plekke heb ervaren. Parlementsleden van de meerderheid kunnen hier doen wat de betogers vragen. Dat heb ik nog nooit gezien. Terwijl men daar met veel vertoon de indruk geeft dat zij de grootste militant van de brigade zijn en hier doen zij in de meerderheid hun mond niet open om een oplossing te zoeken en hierover transparantie, die wij al jarenlang vragen, te verlenen. Ik vind dat dit mag worden aangeklaagd. Ik vraag de minister dan ook uitdrukkelijk dat hij de burgerlijke partijstelling opvolgt. Binnendringen mag niet als een fait divers worden beschouwd. Mensen moeten dat weten.

07.05 Karel Pinxten (VLD): Il est par ailleurs dérangeant que les parlementaires soient traités différemment des manifestants qui se mobilisent pour garder leur emploi par exemple. Les coûts liés au maintien de l'ordre lors de manifestations, telles que les matches de football, devraient être répercutés sur les auteurs de troubles.

07.06 Theo Kelchtermans (CD&V): Les parlementaires doivent faire leur travail au Parlement et non pas escalader des clôtures pour ensuite invoquer leur immunité. Nous exigeons formellement que le ministre assure le suivi de cette constitution de partie civile.

Le **président**: Je rappelle d'ailleurs que le parlementaire n'est pas protégé par son immunité en cas de flagrant délit. Il importe de le souligner sur un plan juridique. L'heure n'est pas au débat en la matière.

De **voorzitter**: Ik herinner eraan dat een parlamentslid geen onschendbaarheid geniet als er sprake is van een ontdekking op heterdaad.

07.07 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit. Ik was daar inderdaad. Ik dank collega Kelchtermans voor de hospitaliteit op het grondgebied van zijn gemeente. Waar ik een probleem mee heb, dat is dat collega Pinxten zegt dat hij voor de vrije meningsuiting is als men gaat betogen over looneisen. Mijnheer de voorzitter, zeer kort, over het feit van de parlementaire onschendbaarheid...

07.07 Walter Muls (sp.a-spirit): La liberté d'expression est donc garantie quand il s'agit d'appuyer des exigences salariales mais pas quand on veut aborder la question des armes nucléaires.

Le **président**: Monsieur Muls, cela n'a rien à voir; ce n'est plus un fait personnel. Voilà 25 minutes que l'on discute de ce sujet. Deux questions ont été introduites. Vous pouviez déposer une interpellation! En effet, avec ces deux questions, on approche du temps de parole d'une interpellation. Monsieur Muls, je vous en prie. Je vous ai donné la parole pour fait personnel; vous me l'avez signalé. Vous n'allez pas recommencer et donner votre sentiment. Si vous le souhaitez, vous pouvez revenir sur le sujet la semaine prochaine ou la suivante. Sinon, on n'en sortira pas. Encore 30 secondes avant de clôturer ce point de l'agenda et passer au point suivant, à la question de M. Deseyn qui attend depuis un certain temps.

07.08 Walter Muls (sp.a-spirit): Dertig seconden, mijnheer de voorzitter, u hebt honderd procent gelijk. Als een parlamentslid over de draad klimt, dan is dat inderdaad een vaststelling die men onmiddellijk kan doen en dan geldt de parlementaire onschendbaarheid niet. Als een parlamentslid, mijnheer Pinxten, schade zou toebrengen, dan kan hij perfect op burgerlijk vlak gedagvaard worden. Dan geldt de parlementaire onschendbaarheid niet. Laten we elkaar alsjeblieft geen Lijzebet noemen.

07.09 Karel Pinxten (VLD): (...)

07.10 Walter Muls (sp.a-spirit): Dat kunt u niet verwijten aan mensen die hun recht op vrije meningsuiting of het recht op vergadering uitoefenen.

07.11 Karel Pinxten (VLD): Mijnheer Muls, ik zit zelf een politiezone voor en ik weet hoe gewone politiejongens en -meisjes zich gedragen ten aanzien van parlementsleden. Dat stuit mij tegen de borst. Dat stuit mij tegen de borst, de aanpak van parlementsleden, van mensen die immunitet genieten, mensen die het voorbeeld moeten geven. Die aanpak is heel anders dan de aanpak van de gewone jongen of de gewone man in de straat die ergens een kleine overtreding begaat. Ik vind dat stuitend.

07.11 Karel Pinxten (VLD): En faisant cette remarque, vous faites preuve de mauvaise volonté. Je n'ai jamais dit cela. Je dirige cependant moi-même une zone de police et de telles situations me révoltent.

Le **président**: Cela suffit! Dommage que le duel soit interdit, sinon je vous demanderais d'aller faire un tour dehors. On a bien compris, on a entendu, l'ensemble des collègues est parfaitement au courant de la situation et de la position de MM. Pinxten, Kelchtermans et Muls. Nous revenons à un secteur plus calme, celui de la sécurité informatique.

De **voorzitter**: We sluiten die twee vragen, die al 25 minuten in beslag namen, hiermee af.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Roel Deseyn aan de minister van Landsverdediging over "het Nationaal Agentschap voor Informatieveiligheid" (nr. 6500)

08 Question de M. Roel Deseyn au ministre de la Défense sur "l'Agence nationale de la sécurité"

informatique" (n° 6500)

08.01 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is hoog tijd om de kwestie van het Nationaal Agentschap voor de Informatiebeveiliging nog eens op de agenda van de commissie te plaatsen. Immers, als ik vragen stel over computercriminaliteit, ook aan de minister van Binnenlandse Zaken, wordt er verwezen naar initiatieven die zullen worden genomen door het Nationaal Agentschap voor Informatiebeveiliging.

Tevens ga ik in op een verzoek van minister Flahaut zelf, die op 27 oktober 2004 voorstelde om een dergelijke vraag uit te stellen. In antwoord op een vroegere schriftelijke vraag werd gemeld dat er al verschillende werkgroepvergaderingen waren geweest, zelfs onder het voorzitterschap van de eerste minister, van de werkgroep die zich buigt over de definitie en de noden van en de opdrachten die zullen worden toegekend aan voornoemd organisme.

De geschiedenis is nog ruimer. Reeds vijf jaar geleden zou een werkgroep zijn opgericht, die over het oprichten van het Nationaal Agentschap voor de Informatiebeveiliging nadenkt.

Hoever staan we nu in april 2005? Wanneer kunnen we het agentschap verwachten? Bestaat er een compromis omtrent de noodzaak tot oprichting? Ik veronderstel van wel, aangezien verschillende van uw collega's verwijzen naar dat agentschap, dat nog niet echt geactiveerd is.

Onder wiens bevoegdheid zal het agentschap vallen? Welke personeelsbezetting zal het hebben? Hoe zal de selectieprocedure geschieden? In welke middelen wordt voorzien op jaarbasis?

Een belangrijke vraag, ten slotte, is hoe het agentschap zich zal verhouden tot de Federal Computer Crime Unit en tot de veiligheids- en inlichtingendiensten van het leger.

08.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, het Ministerieel Comité voor inlichting en veiligheid van 25 maart 2005, heeft akte genomen van een nota met als titel "Organisatie van de informatieveiligheid van de federale overheid", opgesteld door het staatssecretariaat voor Informatisering van de Staat.

Beslist werd dat een werkgroep zal bijeenkomen op initiatief van een vertegenwoordiger van de staatssecretaris voor Informatisering van de Staat. De werkgroep zal zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de betrokken federale departementen.

De werkgroep wordt belast met de uitwerking van een verslag over de oprichting van een overlegplatform voor de informatieveiligheid inzake bescherming van geclassificeerde informatie. Het verslag zal binnen de twee maanden aan het Ministerieel Comité voor inlichting en veiligheid moeten worden voorgelegd.

Voor verdere informatie verwijs ik naar de staatssecretaris voor Informatie van de Staat, de heer Vanvelthoven.

08.01 Roel Deseyn (CD&V): Il y a cinq ans, on parlait déjà d'un groupe de travail chargé de la création d'une Agence nationale pour la sécurité de l'information. Quel est l'état d'avancement de ce dossier? Quand cette agence verra-t-elle le jour? Quel sera le ministre en charge de cette agence? Combien de personnes emploiera-t-elle? Comment sera-t-elle créée concrètement? A combien s'élève le budget prévu? Comment cette agence va-t-elle se comporter par rapport à la FCCU et par rapport au SGRA?

08.02 André Flahaut, ministre: Le Comité ministériel du renseignement et de la Sécurité qui s'est tenu le 25 mars a pris acte de la note "Organisation de la sécurité de l'information du Gouvernement fédéral", rédigée par le secrétaire d'Etat à l'Informatisation de l'Etat. A sa demande, un groupe de travail composé de représentants des départements concernés va être mis en place. Il sera chargé de la rédaction d'un rapport relatif à la création d'une plate-forme de concertation pour la sécurité de l'information dans le cadre de la protection des informations classifiées. Ce rapport doit être présenté dans un délai de deux mois au Comité ministériel du renseignement et de la Sécurité.

Si vous souhaitez obtenir de plus amples informations, je vous renvoie au secrétaire d'Etat à l'Informatisation de l'Etat.

Manifestement, il y a eu une erreur d'aiguillage lors de la Conférence des présidents: je ne suis pas le moteur de ce groupe.

Er is hier sprake van een vergissing in de Conferentie van voorzitters. Ik ben niet de stuwende kracht van die groep.

08.03 Roel Deseyn (CD&V): Monsieur le ministre, je ne cache pas ma déception. C'est tout à fait surréaliste!

08.03 Roel Deseyn (CD&V): Je suis renvoyé d'Hérode à Pilate.

Het is toch eigenlijk onaanvaardbaar als we dat nu horen, heel die voorgeschiedenis kennende. Vijf jaar geleden werd er een werkgroep opgericht. Na constant heen-en-weer verwijzen zegt men nu dat er een nieuwe werkgroep wordt opgericht. De coördinatie van de werkgroep komt van bij de eerste minister. Dan kwam het bij u terecht en nu wordt het naar de staatssecretaris verwezen. Wat moet die werkgroep doen? U zegt met zoveel woorden dat die nog eens moet waken over een nieuw overlegplatform.

Men heeft altijd gezegd – en de minister van Binnenlandse Zaken zegt dat ook – dat de uitwerking van de initiatieven die zullen genomen worden, was toevertrouwd aan de dienst Infosec van Defensie, ik neem aan toch onder uw bevoegdheid.

08.04 André Flahaut, ministre: Le dossier n'a jamais été chez moi, je ne suis qu'un élément du processus de renseignement. Je ne joue pas le rôle moteur dans ce dossier.

08.04 Minister **André Flahaut**: Ik ben slechts een schakel in het inlichtingenproces, ik ben de hoofdrolspeler niet.

08.05 Roel Deseyn (CD&V): Laten wij aannemen dat u niet de eindverantwoordelijke was. Ik betreur toch ten stelligste de manier waarop de regering met het dossier omgaat, gelet op het feit dat de internetcriminaliteit – men heeft onlangs weer cijfers gepubliceerd – met 2.000% is gestegen, dat zo'n agentschap nodig is om zulke maffiapraktijken aan te pakken, dat ook de rapporten van Child Focus verwachtingen terzake hebben gewekt en dat de complementariteit voor de Federal Computer Crime Unit essentieel is. Men spreekt soms van meer blauw op straat, maar voor de informatiesnelweg houdt zich zelfs nog geen handjevol mensen bezig met proactief patrouilleren om feiten te detecteren.

08.05 Roel Deseyn (CD&V): Il est véritablement incroyable qu'il faille tant de temps pour qu'une initiative soit prise dans ce dossier.

Het is eigenlijk bijna niet te geloven wat u net namens de regering verteld hebt. Maar ik zal zeker uw collega Vanvelthoven daarover ondervragen, in de hoop dat er eindelijk iets van start gaat. De energie die men reeds heeft aangewend in de vele voorbereidende vergaderingen, moet dringend renderen. Het is eigenlijk ongelooflijk dat men na vijf jaar nog altijd niet toe is aan de eigenlijke oprichting van het Nationaal Agentschap voor Informatieveiligheid.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Samengevoegde interpellatie en vragen van
- de heer **Luc Sevenhans** tot de minister van Landsverdediging over "het dossier AIV/c90 mm" (nr. 581)

- de heer Walter Muls aan de minister van Landsverdediging over "de uitrusting van de nieuwe AIV's" (nr. 6642)

- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het dossier van de AIV's met een kaliber van 90 mm" (nr. 6658)

09 Interpellation et questions jointes de

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le dossier AIV/c90 mm" (n° 581)

- M. Walter Muls au ministre de la Défense sur "l'équipement des nouveaux véhicules AIV" (n° 6642)

- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le dossier des AIV de calibre 90 mm" (n° 6658)

09.01 **Luc Sevenhans** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, tijdens de vergadering van deze commissie van 23 maart jongstleden heb ik reeds naar de rechtvaardiging gevraagd voor de keuze van een kaliber 90 mm voor de toekomstige vlakbaanvuurcapaciteit van de landcomponent.

Voor de collega's die minder vertrouwd zijn met de materie, vlakbaanvuurcapaciteit is het tegengestelde van krombaanvuurcapaciteit. Het betekent gewoon "rechtstreekse confrontatie". Het zijn conflicten waar men de tegenpartij ziet.

Mijnheer de minister, ik heb uw antwoord nog eens nagelezen. Het had naar mijn aanvoelen een vrij hoog Katrien-Geernaertgehalte. U beweerde daarin te steunen op de expertise van uw generale staf en niet op die van "zogenaamde buitenstaande experts".

Collega's, u hebt waarschijnlijk de ontwikkelingen van dit dossier kunnen volgen via de pers. De omstandigheden waaronder de keuze is gebeurd voor de 90 mm is binnen diezelfde generale staf een publiek geheim.

Experts hebben mij bevestigd wat ik reeds op 23 maart heb gezegd, namelijk dat het wapensysteem 90 mm - dat u volgens mij voorbarig hebt gekozen vanwege redenen die wij allemaal kennen of op zijn minst kunnen raden - aan geen enkele van de militaire vereisten voldoet.

Ik som ze even op. Er is onvoldoende anti-tankcapaciteit, onvoldoende dracht, groter verbruik van munitie, meer dan het dubbele, en dit alles om tot een aanvaardbare anti-bunkercapaciteit te komen. Collega's, anti-bunkercapaciteit is het in staat zijn om fysiek een bunker te kunnen vernietigen. Dat is in dat soort van conflicten een belangrijk gegeven.

Het volgende is ook zeer belangrijk. Er is bovendien geen enkele interoperabiliteit met onze bondgenoten. Het is dus duidelijk, er bestaan geen militaire redenen voor dit specifieke kaliber.

Op de markt bestaan nochtans niet minder dan vijf alternatieve oplossingen voor het kaliber 105 mm, die wel aan al deze vereisten voldoen en waarvan er reeds enkele in productiefase verkeren en waarvan er een aantal per C-130 transporteerbaar zijn.

In tegenstelling tot het 90 mm-systeem zou het 105 mm-systeem eventueel gemeenschappelijk kunnen zijn met onze Europese partners. Dat is ook belangrijk. Ik heb daarop reeds gewezen in mijn eerste vraag. De intentie om tot een samenwerking te komen hebt u nog eens duidelijk gesteld in uw stuurplan.

09.01 **Luc Sevenhans** (Vlaams Belang): Le 23 mars, le ministre déclarait que son choix pour le calibre 90mm dans le dossier AIV était basé sur l'expertise de l'état-major. Au sein de l'état-major, nul n'ignore les circonstances dans lesquelles ce choix a été effectué. Les experts confirment que le système 9 mm ne satisfait à aucune exigence militaire et qu'aucune interopérabilité n'est possible avec nos alliés. En outre, pas moins de cinq alternatives sont possibles.

Au contraire du système 90 mm, le système 105mm pourrait, si besoin est, être acheté en commun avec nos partenaires européens. Cette intention figurait déjà dans le plan directeur. Les coûts de fonctionnement des 90 mm seront beaucoup plus élevés en raison d'une plus grande utilisation de munitions et d'une absence totale de concurrence entre les fournisseurs, étant donné que nous nous limiterions définitivement à deux fournisseurs: CMI pour le système d'arme et MECAR pour les munitions, qui sont, comme par hasard, deux entreprises wallonnes, ce qui est contraire à la loi sur les marchés publics.

Pourquoi a-t-on choisi les 90mm? Ne serait-il pas indiqué de corriger ce choix? Ce choix est-il compatible avec les principes du plan directeur de décembre 2003 en matière d'interopérabilité avec nos alliés et avec les économies prévues au sein de la Défense? Sera-t-il bien efficace de faire dépendre la composante terrestre d'un unique fournisseur de munitions? Le projet prévoit-il des

Het is ook zo dat vooral de werkingskosten van het 90 mm-systeem mijn aandacht trekken. Zij zouden blijkbaar veel hoger liggen dan die van het kaliber 105 mm. Er is ook voldoende bekend geraakt dat er een gebrek is aan concurrentie tussen de verschillende firma's aangezien wij ons met de keuze van 90 mm definitief aan twee leveranciers zouden binden: CMI voor het wapensysteem en Mecar voor de munitie.

compensations économiques?

Le ministre a donné l'ordre de réfuter les arguments du rapport accablant des Finances. Cette étude peut-elle encore faire changer la décision?

Die toestand, die elke mogelijke concurrentie uitsluit, is in strijd met de wet op de overheidsopdrachten van 24 december 1993, die bepaalt dat alle opdrachten na mededinging gegund worden. Dat zal u zeker niet ontgaan zijn. Het feit dat het nu toevallig twee Waalse firma's zijn, maakt wellicht de pil voor u iets minder bitter.

Ik heb dat ook reeds in grote lijnen aangehaald in mijn vorige vraag. U hebt toen volledig naast de kwestie geantwoord. Ik heb u toen gezegd dat ik dat dossier van nabij zou blijven volgen. Ik ben dus teruggekomen met een interpellatie.

Ondertussen is er heel wat gebeurd. Het dossier is duidelijk aan de oppervlakte gekomen.

Mijnheer de minister, wanneer ik over al die gegevens beschik, dan komt dat omdat een belangrijk deel van uw generale staf, uw experts, niet akkoord gaat met uw keuze. Dan komt zo iets uiteraard naar boven. Of het de juiste manier van werken is, betwijfel ik zeker ook met u. Ik ben niet zo heel blij met die ontwikkelingen. Maar ik stel wel duidelijk dat u ten grondslag ligt van de hele controverse die momenteel ontstaan is.

Mijnheer de minister, ik wil u daarom de volgende concrete vragen stellen. Ik stelde ze al de vorige keer en nu dus nogmaals. Ik zou zeggen: u krijgt een tweede kans. U geeft zelf mensen een tweede kans, dus ik geef ze u ook.

Ten eerste, op basis van welke argumenten is er voor het kaliber 90 mm gekozen? Wanneer ik de experts hoor, was het op voorhand geweten dat dat niet de basisbehoeften zou dekken van onze landcomponent. Het is vreemd dat dat in het stuurplan zo specifiek vermeld staat. In heel het stuurplan staan er nergens data of getalletjes, behalve twee. Onder andere het getal 90 staat er ergens in. Dat is vreemd.

In het licht van het voorgaande vraag ik mij af of de keuze voor het 90 mm-kaliber verenigbaar is met de principes van datzelfde stuurplan. Hoe denkt u een aantal vooropgestelde besparingen te verwezenlijken als u zo'n duur systeem denkt te moeten aankopen?

Ook mijn volgende vraag is dezelfde als de vorige keer. Vanuit een logistiek standpunt lijkt het mij toch weinig efficiënt dat de landcomponent wordt uitgerust met een soort van wapensysteem waarvoor we maar bij een enkel bedrijf terecht kunnen.

Als ik goed ben geïnformeerd, was, toen heel de controverse ontstond, enkele maanden geleden, helemaal nog niets bekend over eventuele economische compensaties. Er was nog blijkbaar niets binnen van de minister van Economie. Is er momenteel terzake iets veranderd? Hebt u nu de beschikking over een aantal bijkomende

gegevens?

Dat zijn een aantal specifieke vragen om mijn interpellatie af te ronden.

Mijnheer de minister, ik heb altijd zo'n gemengd gevoel met u. Voor de oppositie bent u eigenlijk een gouden minister: u geeft ons zo ongeveer elke week wel de kans om u over iets te interpellieren. De zaak van deze week is het kanon 90 mm.

U hebt toch wel een vrij vreemde manier van werken. Ik heb toch de indruk, mochten wij nu eventueel nood hebben aan een 90 mm-kanon, dat het op een manier is aangepakt dat het deksel op de neus van de aankoopdienst is terechtgekomen.

Wanneer de inspecteurs van Financiën in hun rapport zo'n vernietigend advies schrijven, is dat omdat zij een aantal argumenten hebben gekregen van dezelfde generale staf. De inspecteurs van Financiën zijn ook maar mensen en zij kunnen dat niet allemaal uit hun duim zuigen. Zij hebben duidelijk instructies gekregen om dat tegen te houden, omdat hiermee iets fout wordt gedaan.

Ik heb ook begrepen dat u opdracht hebt gegeven aan een luitenant-kolonel om de argumenten van de Inspectie van Financiën te weerleggen. Is men daar momenteel aan bezig? Denkt u dat die studie nog iets kan veranderen aan heel de problematiek?

09.02 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik zal veel korter zijn dan daarstraks.

Het is een klein understatement te zeggen dat er recent nogal wat commotie is ontstaan over het feit dat 52 nieuwe AIV's, de opvolgers van de Leopard tanks, zullen worden uitgerust met 90 mm-kanonnen. Blijkbaar hebben nogal wat experts vragen bij die keuze.

Mijnheer de minister, ik zal niet ingaan op de discussie over 40% of 60% aan compensaties voor de ene of de andere zijde en welke zijde minder of meer krijgt. Op dit ogenblik lijkt mij dat een weinig zindelijke discussie. Ik stel u een aantal vragen om de beweegredenen te ontdekken achter de voorkeur die werd uitgesproken.

Is het correct dat de laatste versie van het stuurplan van Defensie in december 2003 aan de regering werd voorgelegd? Is daarin expliciet sprake van AIV's met 90 mm-kanonnen? Is het correct dat de Inspectie van Financiën over die boordsystemen tot tweemaal toe een negatief advies heeft gegeven op de aanvraag tot voorafgaand akkoord?

Hoeveel bedrijven produceren 90 mm-boordsystemen?

Hoeveel bedrijven produceren de 105 mm-kalibersystemen?

Hoeveel collega-NAVO-landen gebruiken 90 mm-boordsystemen?

Hoeveel NAVO-landen kiezen voor het zwaardere 105 mm-type?

Welke redenen halen de experts van de generale staf – waarop u zich beroept – aan om te kiezen voor de 90 mm-kanonnen?

09.02 Walter Muls (sp.a-spirit): Les cinquante-deux nouveaux véhicules AIV seront équipés de canons de 90mm. Les experts se posent certaines questions à propos de ce choix et aimeraient connaître les motivations du ministre.

Est-il explicitement question dans le plan directeur définitif de décembre 2003 de ces canons de 90mm? L'Inspection des finances a-t-elle effectivement formulé à deux reprises un avis négatif? Combien d'entreprises produisent le calibre 90 et combien le calibre 105? Combien de pays membres de l'OTAN utilisent le calibre 90 et combien le calibre 105? Quels sont les motifs invoqués par l'Etat-major général pour justifier la préférence donnée au calibre 90?

09.03 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de minister, aansluitend op het plan Investeren in Defensie en Veiligheid, dat op 9 januari jongstleden aan de Ministerraad werd voorgelegd, wordt binnenkort het bestek voor de aankoop van 324 gepantserde voertuigen AIV voor Defensie op de Ministerraad gebracht.

Daarvoor wordt voorzien in een totaal bedrag van 1 miljard euro, waarbij de betalingen gespreid worden tussen 2007 en 2015. Ik wil de collega's erop wijzen dat dit veruit het grootste militaire investeringsprogramma voor de volgende tien jaar is. Eigenlijk kan men het bijna vergelijken met de bijdrage van België aan de A400M.

Het wapensysteem vormt de volgende twintig jaar – daar moeten wij ons toch goed bewust van zijn – de ruggengraat voor de operaties van de landcomponent binnen de aangepaste taken van Defensie, die in het stuurplan van 3 december 2003 door de regering zijn goedgekeurd.

Het gaat om 7 verschillende AIV-versies, waarvan slechts 52 exemplaren zullen uitgerust worden, althans volgens mijn huidige informatie, met het 90 mm anti-tank- en anti-bunkerkanon.

Mijnheer de minister, ik meen dat de jongste week heel wat gegevens daarover naar voren gekomen zijn. Heel wat mensen hebben hun commentaar en hun visie gegeven omtrent het 90 mm-kanon. Ik hoorde daarover tegenstrijdige berichten. Niet iedereen bij de Krijgsmacht is zo hard tegen het 90 mm-kanon gekant als men soms in de pers liet geloven. Sommigen zijn evenwel van mening dat 90 mm niet zwaar genoeg is en dat het nadeel is – en ik meen dat dit waar is – dat onze NAVO-partners niet hetzelfde kaliber gebruiken; het 90 mm-kanon zou te weinig vuurkracht hebben voor het ene en te veel voor het andere. Dat zijn allemaal argumenten die naar voren gekomen zijn.

Ik meen dat wij, in dit dossier heel rustig moeten beslissen. Het is een heel belangrijke aankoop. Wij moeten ons afvragen welke vuurkracht wij eigenlijk nodig hebben, tegen welke vijand wij die moeten inzetten en op welke afstand wij iets willen uitschakelen? Wij moeten niet alleen pleiten op basis van de technische elementen. Wij moeten nagaan waar wij onze Krijgsmacht de komende 20 jaar willen inzetten. Daar gaat het om.

Mijn tweede bedenking – ik kan het niet helpen, maar dat is nog een overblijfsel van de Rwanda-commissie, dat nog ik nog niet uit mijn hoofd kan zetten – is dat onze manschappen tijdens hun operaties minstens met gelijkaardige en gelijkwaardige wapens en middelen moeten strijden als de bondgenoten met wie wij op het terrein optreden. Ik spreek mij niet uit over het kaliber. Ik zeg alleen dat de manschappen die wij inzetten gelijkaardige en gelijkwaardige middelen moeten hebben om te vechten.

Mijnheer de minister, over het 90 mm-kanon zeggen sommigen dat het nergens wordt gebruikt. Het wordt blijkbaar toch in Koeweit en in de Verenigde Emiraten gebruikt. Het systeem zou dus al operationeel zijn.

Ik had u graag een aantal vragen gesteld terzake omdat ik uitsluitend

09.03 Hilde Vautmans (VLD): Je voudrais tout d'abord attirer l'attention sur le fait qu'il s'agit en l'occurrence d'un contrat d'un milliard d'euros. La facture sera acquittée entre 2007 et 2015. Il s'agit de la plus importante commande militaire des dix prochaines années et les AIV sont appelés à former l'épine dorsale de la composante terrestre de nos forces armées. Un achat d'une telle importance mérite que l'on y réfléchisse et que l'on décide en toute sérénité, en ne prenant pas uniquement en compte les arguments techniques. Quel est notre objectif? Avec quelles armes voulons-nous nous défendre à l'avenir et de quelle manière voulons-nous aligner notre défense sur celle de nos alliés?

La décision d'équiper les AIV de canons de 90mm est-elle définitive? Que dit le cahier des charges? Le dossier d'achat a-t-il été transmis au ministre de l'Economie pour ce qui est des compensations économiques? Pourquoi a-t-on opté dans le Plan directeur pour le calibre 90? Tous nos alliés au sein de l'OTAN et de l'UE utilisent les calibres 105 et 120. Un canon de 90mm offre-t-il une protection suffisante? Qu'en est-il de l'interopérabilité? Pourquoi n'a-t-on pas élaboré un cahier des charges n'indiquant que la puissance de feu, permettant ainsi aux soumissionnaires de déterminer eux-mêmes le calibre?

wil krijgen over de plannen die de regering, en die u, mijnheer de minister van Defensie, heeft.

Ten eerste, werd er al definitief beslist het 90 mm-kaliber aan te schaffen? Werd er effectief beslist om 90 mm-kaliber in het bestek in te schrijven?

Ten tweede, toch ook wel heel belangrijk gezien de grootte van het aankoopprogramma, werd het dossier al bezorgd aan de minister van Economie wat de economische compensaties betreft?

Ten derde, waarom werd er in het stuurplan al ingeschreven kaliber 90 mm?

Ten vierde, de meeste NAVO en Europese bondgenoten maken gebruik van het kaliber 105 mm en 120 mm. China en Rusland hebben zelfs 125 mm. Niet dat ik denk dat dit het kaliber is dat we nodig hebben want ik denk dat onze krijgsmacht op het terrein veel vaker zal geconfronteerd worden met losse elementen van een krijgsmacht waartegen we moeten optreden en niet zozeer met ganse legers waar we gaan tegen strijden. Het gaat om hier en daar een los element dat men moet kunnen uitschakelen in de strijd wanneer men een vredehandhavingsoperatie aan het doen is.

Vandaar ook, kan een kanon kaliber 90 mm voldoende bescherming bieden aan onze manschappen wanneer ze op het terrein zijn? Hoe denkt u dat u de interoperabiliteit kunt waarborgen wanneer wij zouden overgaan tot de aankoop van 90 mm? Welke NAVO-landen gebruiken ze, welke EU-landen gebruiken ze? Ik weet dat u het misschien vandaag niet kunt doen maar ik denk dat het toch wel handig is als we een overzicht krijgen van een vergelijkende tabel van de operationele capaciteiten van de verschillende kalibers. Ik ben geen militair, ik heb nooit met zo'n ding geschoten. Ik denk dat dit voor ons toch wel handig zou zijn.

Een laatste suggestie, mijnheer de minister. Ik ben maar een jong parlamentslid dat niet beweert alle kennis in pacht te hebben maar ik stel gewoon de vraag waarom men niet kan overgaan tot een bestek waarin men definieert welke vuurkracht men nodig heeft, welke vijanden men wil uitschakelen en welke doelen men wil elimineren. Men kan dan de inschrijvers vrij laten kiezen voor een kaliber en de offertes evalueren volgens hun bijdrage daartoe. Misschien is dat een domme vraag en is dat helemaal niet gebruikelijk.

09.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, tout d'abord je voudrais préciser que ce projet - aucune décision n'étant intervenue pour ce marché - s'inscrit dans le plan de modernisation qui a été adapté en 2003 par le plan directeur. Ce plan de modernisation, qui trace les lignes de la modernisation de la Défense jusqu'en 2015, porte sur les aspects du personnel, des infrastructures et des équipements. Ce type de matériel est principalement destiné à la composante Terre.

09.04 Minister **André Flahaut**: Dit project, waarvoor nog geen beslissing werd genomen, kadert in het moderniseringsplan dat in 2003 werd aangepast door het stuurplan en dat de krachtlijnen voor de organisatie van Defensie tot in 2015 uiteenzet.

Comme principe général, nous serons sans doute tous d'accord pour dire que les marchés militaires doivent avoir un maximum de retombées pour nos entreprises nationales, où qu'elles se situent, au nord, au centre ou au sud du pays, car ces retombées signifient prospérité et emploi. En ma qualité de ministre socialiste, l'emploi

De militaire aanbestedingen – en dat is voor mij, als socialistisch minister, erg belangrijk – moeten een zo groot mogelijke economische return voor de

figure en tête de mes priorités, peu importe où il se localise. Il est essentiel qu'il profite à notre population, jeune si possible, qu'il soit au nord, au sud ou au centre. Il s'agit d'une réelle solidarité. Il me semble important de réaffirmer certains principes et certains engagements.

En ce qui concerne le dossier proprement dit, vous demandez si la dernière version du plan directeur de la Défense a été présentée au gouvernement en décembre 2003 et si on y mentionne explicitement les AIV avec un canon de 90 mm. Le plan directeur a effectivement été présenté au gouvernement et approuvé par ce dernier. Nous en avons même longuement parlé en commission.

Vous demandez ensuite si l'inspection des Finances a donné, en ce qui concerne les systèmes de bord, deux fois un avis négatif sur les demandes d'accord préalable. Nous sommes en phase de demande d'accord préalable. La réponse est oui sur deux dossiers différents, en ce qui concerne le véhicule équipé d'un canon de 90 mm. Mais le dossier est encore "en interne" au département de la Défense.

Vous me demandez combien de firmes produisent des systèmes de bord de 90 mm. Il résulte de la prospection faite par l'administration que, pour la famille des véhicules envisagés, actuellement une firme produit ce système.

Combien de firmes produisent-elles des calibres de 105 mm? La prospection a été faite par l'administration. J'insiste sur ce point, car les parlementaires plus anciens ont participé à l'élaboration de ce plan directeur entre juillet 1999 et janvier 2000. Mme Vautmans le sait pour avoir, dans une autre vie, participé au plan de modernisation. Ensuite, on a continué à y travailler jusqu'en mai 2000.

Ce plan de modernisation a été réalisé, mais pas par les politiques. Il a été mené essentiellement par des spécialistes militaires qui ont leur logique, leur mode de raisonnement. Quand on dit que des militaires ne sont pas d'accord avec le ministre, il serait plus précis de dire que des militaires ne sont pas d'accord avec d'autres militaires. C'est possible aussi. En tout cas, je n'ai pas la prétention d'être un spécialiste du calibrage des canons ou de tous les équipements militaires. Je laisse le soin aux spécialistes de me conseiller et j'essaie d'opérer les meilleurs choix.

À votre question sur le nombre de pays de l'OTAN utilisant un système de bord 90 mm, je répondrai qu'actuellement, seule la France possède des véhicules avec un système de bord 90 mm. Combien de pays de l'OTAN choisissent un système plus lourd de 105 mm? Actuellement, la Belgique, le Canada et le Portugal possèdent des chars Léopard équipés d'un canon de 105 mm.

Y a-t-il déjà une décision définitive concernant l'acquisition de véhicules blindés avec calibre de 90 mm et le dossier est-il déjà transmis au ministre de l'Économie pour ce qui concerne les compensations industrielles? La décision définitive n'a pas encore été prise. Le dossier est toujours en traitement au département de la Défense. Pour les compensations militaires, c'est le ministre de l'Économie qui en a la compétence exclusive en vertu du protocole convenu entre nous.

Quels sont les critères de sélection des experts de l'état-major qui ont

Belgische ondernemingen beogen, zowel in het Noorden als in het Zuiden van het land, om er welvaart te brengen en de werkgelegenheid aan te zwengelen.

Het stuurplan dat de regering in december 2003 goedkeurde, vermeldt inderdaad de AIV met een 90 mm boordkanon.

De Inspectie van Financiën heeft, voor wat de boordsystemen betreft, tweemaal negatief geadviseerd met betrekking tot de aanvraag tot voorafgaandelijk akkoord, voor twee verschillende dossiers betreffende het met een 90 mm boordkanon uitgeruste voertuig. Dat dossier volgt de interne procedure.

Op dit ogenblik wordt het 90 mm boordsysteem voor dat soort voertuigen door één firma geproduceerd.

Wat de 105 mm systemen betreft, werd het voorafgaand onderzoek door de administratie uitgevoerd; het stuurplan werd niet door politici opgesteld en zelf ben ik niet gespecialiseerd in het kaliber van boordkanonnen.

Momenteel beschikt slechts één NAVO-lidstaat, namelijk Frankrijk, over voertuigen met een 90 mm boordsysteem. België, Canada en Portugal beschikken over Leopard tanks die met een 105 mm kanon zijn uitgerust.

Er werd nog geen definitieve beslissing over de aankoop van pantservoertuigen met 90 mm kaliber genomen. Dat dossier wordt momenteel door het departement Landsverdediging behandeld. Krachtens het protocol dat wij hebben gesloten berust de exclusieve bevoegdheid met betrekking tot de militaire compensaties bij de minister van Economie.

Het departement Landsverdediging wil met alle

présidé au choix du canon de 90 mm? La Défense a l'ambition de pouvoir intervenir avec toutes les capacités dans la partie inférieure du spectre des conflits. Ceci signifie que la composante Terre n'est pas à la recherche d'un remplaçant pour le char Léopard ou pour les autres véhicules à chenilles qui devaient évoluer dans un scénario de guerre froide. L'objectif est d'acquérir une famille de véhicules à roues blindés qui répondent aux besoins opérationnels actuels et surtout futurs de la Défense belge.

La protection ne peut se réduire au choix d'un calibre bien déterminé. On investit dans le domaine des transmissions de données et des "battlefield management systems", ce qui m'a fait dire qu'il y avait énormément d'autres choses dans ce type de véhicules et pas uniquement des canons, et que plus d'un type d'entreprise était concerné. Cela veut dire que des entreprises de toutes les parties du pays sont concernées par ce marché, et c'est heureux. J'en veux pour preuve la réaction d'Agoria et des patrons du Nord, du Centre et du Sud qui ne comprennent pas le procès d'intention fait au département de la Défense et à son titulaire politique.

En outre, il faut également remarquer que le blindage même des véhicules est considérablement plus élevé que celui des véhicules à chenilles actuellement en usage, en ce compris celui des chars Léopard, pour des questions de sécurité d'après Rwanda. Dans cette famille de véhicules, le véhicule équipé d'un canon de 90 mm joue le rôle d'élément d'appui-feu des troupes débarquées. Sa mission principale est donc l'appui de l'infanterie débarquée par l'élimination de l'infanterie ennemie, de positions renforcées, de bunkers, etc. Il n'est donc plus question d'effectuer du combat de chars. Le canon de 90 mm satisfait à ces exigences.

Je voudrais également faire remarquer que tous les véhicules ne seront pas équipés d'un canon de 90 mm mais une partie seulement: 52 sur un total de 324.

L'élément le plus important pour garantir l'interopérabilité avec nos partenaires au sein de l'OTAN et de l'Union européenne est l'emploi de méthodes de travail communes qui sont établies dans des accords. La Défense belge a intégré ces méthodes de travail dans la formation de son personnel et les utilise en opérations. L'utilisation de différents calibres de canon ne pose aucun problème d'interopérabilité avec nos partenaires et constitue plutôt une limitation du point de vue logistique à l'échange de munitions. En ce qui concerne la capacité de tirs tendus pour les futures forces armées médianes, il n'existe finalement pas de calibre standard.

Je répète clairement que le dossier est toujours, au sein du département de la Défense, dans les différentes phases d'analyse, d'étude, de préparation, d'avis de l'inspection des Finances avant une demande d'accord préparatoire. Il faut rester serein, calme et faire avancer ce dossier le mieux possible. Ce qui peut arriver de plus malheureux est que tout le bruit que l'on fait au sujet de ce dossier aujourd'hui le rende finalement difficile à concrétiser.

capacitét kunnen tussenbeide komen in de laagste zone van het conflictenspectrum en de landcomponent streeft dus niet naar een vervanging van de Leopard tanks of van de andere rupsvoertuigen, die in een Koude Oorlog-scenario moesten worden ingezet. De Staf wil een type van gepantserde wielvoertuigen aankopen. De keuze van een welbepaald kaliber is ontoereikend. Men investeert op het gebied van de overdracht van de gegevens en van de "Battlefield Management Systems". Daarbij zijn ondernemingen uit alle delen van het land betrokken; het beste bewijs daarvan is het onbegrip bij Agoria ten aanzien van de vermeende bedoelingen die men mij thans toeschrijft. De bepantsering van de voertuigen is groter dan die van de momenteel gebruikte rupsvoertuigen, met inbegrip van de Leopard tanks, en zulks om veiligheidsredenen, gelet op wat er in Rwanda is gebeurd.

De voertuigen die met een 90 mm kanon zijn uitgerust, en dat zijn er 52 op 324, dienen niet langer voor tankgevechten maar worden gebruikt voor het geven van ondersteuningsvuur voor ontschepte troepen, voor het uitschakelen van vijandelijke infanterie, enz. Het 90 mm kanon voldoet aan die eisen.

De gezamenlijke werkmethode die in akkoorden zijn vastgelegd, waarborgen de interoperabiliteit met onze partners binnen de NAVO en de EU en zijn in de werkmethode en de personeelsopleiding van het departement Landsverdediging opgenomen. Het gebruik van kanonnen van verschillend kaliber brengt niet op dat niveau problemen mee, maar eerder op logistiek vlak, bij de uitwisseling van munitie. Ten slotte bestaat er geen standaardkaliber voor de rechtstreekse vuurcapaciteit van het toekomstige mediane leger.

Het dossier wordt dus nog steeds door het departement Landsverdediging onderzocht. Het komt erop aan het zo goed mogelijk en in alle kalmte te laten evolueren, zonder de concrete uitwerking ervan te hinderen.

09.05 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Ik zal ook proberen kalm te blijven, mijnheer de minister.

Ik heb uw antwoord gehoord. U probeert er zich op de u bekende manier vanaf te maken. U stelt dat er geen plan is. Wel, het stuurplan is op een punt heel duidelijk, namelijk over de keuze van een bepaald kaliber. U hebt duidelijk niet geantwoord waar dat 90-millimeterkanon vandaan komt. Ik ken het kanon zeer goed. Ik heb er zelf tests van bijgewoond, omdat het op enkele kilometers van mijn woning wordt getest. Intertijd, toen we het moesten verkopen aan Saoedi-Arabië, heeft heel Brasschaat overhoop gestaan. U herinnert zich misschien nog wel dat de CEM toen heel wat klachten heeft binnengekregen, want het was een heel speciaal kanon. Het is niet zo interessant; hoe dan ook, ik heb het zelf gezien.

Ik heb niets tegen dat 90-millimeterkanon. Het is verkocht aan Saoedi-Arabië en voor bepaalde opdrachten zal het inderdaad zijn nut hebben. Wellicht hebt u de intentie om vroeg of laat in conflict te komen met Saoedi-Arabië of de Verenigde Arabische Emiraten. Ik neem daar nota van.

Wanneer u zegt dat er blijkbaar enige discussie zou zijn binnen Defensie, dan moet ik daaruit concluderen dat de inspecteurs van Financiën werken in opdracht van een bepaalde groep militairen. Ze hebben duidelijk de argumenten overgenomen van een bepaalde strekking bij de militairen. Goed, ik vermoed dat de twee heren daar zeker niet gelukkig mee zullen zijn.

Blijkbaar zijn er ook verschillende generale staven, één die tegen u spreekt en één die tegen de parlementsleden spreekt. Het enige wat ik heb gehoord, is dat men een beetje bezorgd is dat men nu het kind met het badwater zou kunnen weggooien en dat er uiteindelijk niets meer overblijft. Wanneer u zegt dat wij geen 105 millimeter nodig hebben en dat we voldoende kunnen doen met 90 millimeter, dan zijn we toch vrij snel van gedachten veranderd. Ik meen toch te weten dat we enkele jaren geleden nog met onze Leopards in de Balkan zaten. Wanneer wij binnenkort met een AIV-90 millimeter tegenover een Leopard staan, moeten we maken dat we weg zijn, want daar maken we geen kans tegen. U hebt ineens een andere visie. U hebt blijkbaar een glazen bol, want u kunt bepalen aan welk soort van conflictbestrijding wij zullen moeten deelnemen.

Ik kom op de economische compensaties.

Mijnheer de minister, ik herinner mij nog onze discussies over economische compensaties. Ik meen mij te herinneren dat u daar steeds een tegenstander van bent geweest, terwijl ik u vandaag hoor als vurig pleitbezorger voor economische compensaties. Het zal mijn slecht karakter wel zijn dat het in dit dossier wellicht een zekere bevoordeling, noodgedwongen, zal inhouden van een aantal bedrijven

09.05 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Le plan directeur était très clair sur un point: le calibre. J'ai déjà vu le canon de 90mm en action quand il a été testé à Brasschaat à la demande de l'Arabie saoudite. Je n'affirme pas qu'il ne pourrait pas être utile pour certaines missions.

En disant que les militaires ne sont pas d'accord entre eux sur le calibre, le ministre dit au fond que l'Inspection des finances prend fait et cause pour un groupe bien déterminé de militaires. Selon lui, nous n'avons plus besoin de canons de 105mm. Pourtant, voici quelques années, nous avons encore utilisé des blindés Léopard dans les Balkans. Si nous devons, dans le futur, affronter un Léopard avec notre canon de 90mm, nous aurons intérêt à décamper sans demander notre reste. A l'évidence, le ministre dispose d'une boule de cristal et il sait d'ores et déjà dans quelles situations de conflit nous pourrions nous trouver à l'avenir.

A présent, M. Flahaut se révèle être un ardent partisan des compensations économiques auxquelles il était pourtant opposé naguère. Ce système de compensations favorise des entreprises wallonnes. Je ne vois aucun inconvénient à ce qu'une entreprise donnée essaie de vendre ses produits. D'autant que l'entreprise fabriquant les canons de 90mm peut les livrer quasiment tout de suite. Et l'Arabie saoudite a déjà payé les frais de l'étude relative à ces canons. Les entreprises flamandes tireraient, elles aussi, avantage de cette transaction, mais ce serait le cas également si l'on optait pour un

in Wallonië. Ik heb uiteraard ook de reacties gehoord van de defensie-industrie en hun woordvoerder, waar ik met zeer veel aandacht naar geluisterd heb, en ik begrijp een aantal van die opmerkingen. Er is niets verkeerd aan dat een bepaald bedrijf zijn producten probeert te verkopen.

De 90 mm-kanonnen staan daar en kunnen vrijwel onmiddellijk geleverd worden. De onderzoekskosten werden reeds gemaakt en betaald door Saudi-Arabië. Het zou inderdaad een mooie opportuniteit zijn voor het bedrijf. Ik weet dat bedrijven graag iets proberen te verkopen. Ik heb helemaal geen problemen met bedrijven uit Wallonië. Voor mijn part mogen zij leveren aan Defensie, uiteraard als er een billijke verdeling is. Ik hoor dat er bij het 90 mm-kanon inderdaad een soort verdeling zou zijn en dat ook Vlaamse bedrijven daarin zouden kunnen meespelen. Dat is zeer juist. Dit kan echter evengoed in het geval van een 105 mm-kanon of zelfs bij een kanon dat uit het buitenland komt. Aangezien u toch ook een voorstander bent geworden van economische compensaties, kunnen wij het perfect regelen dat een bepaald bedrijf waarvan sprake in Vlaanderen evengoed vuurgeleidingssystemen kan leveren, zelfs voor een buitenlands kanon.

Als wij het dossier van nabij bekijken, dan mogen wij ons zeker niet te veel toespitsen op het kanon zelf. Het kalf ligt eigenlijk meer gebonden op het vlak van de munitie. Daar gaat het nog meer om. Een 90 mm-kanon heeft een aantal functies die wij zouden kunnen gebruiken, als wij uiteraard een akkoord maken met onze NAVO-partners, zodat wij in een bepaalde nichemarkt kunnen werken met ons 90 mm-kanon. Dit werd ook terecht opgemerkt door de heren van de Inspectie van Financiën. Dat zijn blijkbaar ook mensen met een slecht karakter, want zij suggereren dat hieruit enkele vreemde conclusies kunnen worden getrokken. Wij zitten met andere woorden vast aan één bepaald bedrijf, dat toevallig in Nijvel gelegen is. Dat is het zoveelste toeval in dit dossier.

Mijnheer de minister, ik verneem nu dat alles blijkbaar nog ter discussie kan staan. Ik heb het dossier ook laten agenderen in de commissie Legeraankopen vanmiddag. Daar kunnen wij misschien op de technische kant van de zaak voortgaan. Als dit dossier op zo'n manier in de pers en onder de aandacht is gekomen, dan betekent dit dat er duidelijke aanwijzingen zijn dat u uit uw rol bent gevallen. Het is niet de eerste keer. Als ik het goed begrijp, gelet op de vriendelijke steun vanuit uw meerderheid, zal het ook niet de laatste keer zijn. Er zullen nog wel dergelijke dossiers volgen. U trekt blijkbaar nooit een les uit een vorige fout.

Als ik morgen in uw positie zou staan, en ik moet zulke zaken proberen te regelen, dan zou ik misschien eens naar de commissie Legeraankopen gaan of de zaken beter bespreken binnen de legerstaf. Als u dat had gedaan, dan hadden wij hier nu misschien niet gezeten en dan waren een aantal negatieve zaken voor bepaalde bedrijven niet zo uitvergroot. Dat er hier vandaag geïnterpelleerd wordt, is een gevolg van de manier waarop u dit dossier door de strot wou rammen van uw legerstaf.

Mijnheer de minister, ik hoop vanmiddag wat meer in detail op dit dossier te kunnen ingaan. Voor mij is de conclusie – het is ook de conclusie die in verschillende Vlaamse kranten werd getrokken – dat

canon de 105mm et même si le choix se portait sur un canon étranger, toujours par le biais des compensations économiques. Avec notre canon de 90mm, nous pourrions éventuellement combler une niche au sein de l'OTAN mais il faudrait se concerter au préalable.

Mais le gros problème, ce n'est pas tant le canon lui-même que ses munitions. L'Inspection des finances fait observer à juste titre que si nous choisissons une seule entreprise pour le 90mm, nous serons liés à tout jamais à cette entreprise dont le siège est établi comme par hasard à Nivelles.

Manifestement, la discussion reste ouverte. En commission "Achats militaires", nous aurons l'occasion d'évoquer les aspects techniques. Le ministre est sorti de son rôle une fois de plus. Et comme il peut compter sur le soutien amical de la majorité, ce ne sera pas la dernière fois. Divers journaux flamands estiment eux aussi que le ministre a conclu aller plus loin. Il aurait pu éviter le malaise s'il s'était concerté longuement avec la commission "Achats militaires" ou avec l'Etat-major. Je me demande quels arguments il opposera au rapport de l'Inspection des finances. Au demeurant, il faut noter un point positif: nos collègues de la majorité posent eux aussi des questions mais de l'autre côté de la frontière linguistique, c'est le silence radio.

u in dit dossier uw boekje te buiten bent willen gaan. Het zal wellicht niet doorgaan, want ik vraag mij af welke argumenten u zult gebruiken om het rapport van de Inspectie van Financiën te weerleggen.

Mijnheer de minister, ik neem nota van het zoveelste dossier in een lange rij. Ik hoop dat het hier nu bij blijft. U hebt de vorige keer ook al geantwoord dat het mogelijk is dat er nog iets gaat veranderen.

De reacties van de collega's van de meerderheid zijn ook opmerkelijk. Vanuit die hoek worden dus ook al vragen gesteld. Dat is een gunstig teken. Er is echter een opvallend teken in dit hele dossier, te weten dat men aan de andere kant van de taalgrens in alle talen zwijgt.

09.06 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, als u als politicus kunt steunen op de militaire ervaring van mevrouw Vautmans, dan zult u een gelukkig man zijn.

(...):(…)

09.07 Walter Muls (sp.a-spirit): Ik merk dat humor niet aan u besteed is, collega.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord dat de discussie in de commissie voor de Legeraankopen, waar wellicht nog meer informatie zal worden gegeven, ten goede zal komen.

09.08 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Een ding moet mij echter van het hart. U begon uw antwoord met te zeggen dat tewerkstelling, ook bij Defensie, heel belangrijk is. Ik vind tewerkstelling ook heel belangrijk, maar voor mij gaat het bij aankopen nog altijd om het beste materiaal en de beste prijzen voor onze Krijgsmacht.

Zoals mijn beide collega's, hoop ik dat wij in de commissie voor de Legeraankopen hierop toch iets dieper kunnen ingaan.

Een aantal elementen omtrent het 90 mm-kaliber aanvaard ik ongetwijfeld.

Ik begreep evenwel niet goed of het dossier al werd bezorgd aan minister Verwilghen. Gebeurt dat misschien na de Ministerraad? Kunt u mij zeggen wanneer dat precies gebeurt? Wordt het dossier pas bezorgd als het bestek aan de Ministerraad wordt voorgelegd? Hoe dan ook, het moet zeker gebeuren.

09.09 André Flahaut, ministre: Le dossier est toujours à l'administration de la Défense

09.10 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de minister, mochten wij overgaan tot het 52-90 mm-kaliber, is dat dan het zwaarste kaliber waarover wij beschikken?

Voorzitter: Robert Denis.
Président: Robert Denis.

09.11 André Flahaut, ministre: Nous disposons encore du 120 mm.

09.07 Walter Muls (sp.a-spirit): La clarté de la réponse du ministre va faciliter la discussion en commission des "Achats militaires".

09.08 Hilde Vautmans (VLD): J'estime que l'emploi est essentiel mais lorsqu'il s'agit d'achats, il convient d'obtenir le meilleur rapport qualité/prix. J'espère que nous pourrions approfondir ce dossier en commission "Achats militaires". J'accepte les éléments relatifs au calibre de 90 mm. Le ministre Verwilghen a-t-il déjà reçu le dossier ou ne le recevra-t-il qu'après le Conseil des ministres?

09.09 Minister André Flahaut: Het dossier is nog bij de administratie in behandeling.

09.10 Hilde Vautmans (VLD): Le calibre de 90 mm est-il le plus lourd dont nous disposons?

09.11 Minister André Flahaut: Er is nog de 120 mm.

09.12 Philippe Monfils (MR): Monsieur le président, j'ai demandé à quitter la présidence car je voudrais intervenir ainsi que le règlement me le permet, à la suite d'une interpellation.

J'ai été interpellé, en tant que Wallon, par M. Sevenhans qui dit qu'on se tait du côté wallon. Monsieur Sevenhans, du côté wallon, nous n'avons pas l'habitude d'essayer d'arracher quelques notes internes au département de la Défense, quel qu'en soit le service (inspection des Finances, auditorat militaire), pour immédiatement les communiquer à la presse et en faire une affaire d'Etat. Nous avons une manière très différente de travailler et je n'ai jamais recherché les raisons pour lesquelles, du côté flamand, on envoie tel ou tel composant électronique à l'étranger. Evidemment, on sent bien que, depuis un certain temps, les canons flamands sont braqués sur l'industrie wallonne de l'armement, ce n'est pas la première fois que cela arrive. Nous ne faisons jamais de même vis-à-vis du côté flamand et, pourtant, les composants électroniques servent aussi à guider des fusées qui tombent sur la tête de citoyens du monde.

Nous travaillons donc d'une manière très différente. Nous posons des questions et nous attendons simplement de voir comment le marché évolue et nous jugeons sur pièces au moment où il aura évolué.

En ce qui concerne le fond, là aussi, nous faisons nos constatations.

Premièrement, le ministre l'a dit, le plan directeur de la Défense parle du 90 mm, c'était à la page 13, je l'ai spécialement cochée. A l'époque, je n'ai pas remarqué de levée de boucliers contre les canons de 90 mm, mais on peut toujours en discuter, bien entendu.

Je voudrais insister sur le fait que l'armée a changé. Ce n'est pas moi qui le dit, ce n'est même pas le ministre qui le dit, c'est le chef d'état-major August Van Daele qui l'a dit dans La Libre Belgique, il y a trois jours. J'ai noté que le journaliste affirme que certains disent que l'armée belge n'a plus les moyens de ses ambitions. Le général Van Daele a répondu que nous évoluions vers une armée plus petite, mieux équipée, plus mobile, plus flexible et que le spectre des conflits allait des actions préventives jusqu'au maintien de la paix et, dans la partie supérieure, jusqu'à la guerre. Il a également dit que l'armée voulait pouvoir intervenir dans tout le spectre et, pour la partie supérieure, dans la niche F-16, C-130, chasseurs de mines, escortes de frégates, forces spéciales. Il ajoute encore: "L'ambition n'est pas de combattre des chars; je ne vous demande pas d'être d'accord avec cela mais vous devez le comprendre, c'est la base de toute la philosophie." Ce n'est pas moi qui l'ai dit, c'est M. Van Daele, chef de la Défense qui s'exprimait pour la deuxième fois.

Il l'avait déjà fait, il y a quelques mois, dans "Le Soir": "C'est une autre armée et nous ne sommes pas là pour combattre des chars au premier rang. Bien sûr, le 90 mm perce trente centimètres, le 105 mm en perce 50 et le 125 mm plus encore. Mais il faut s'arrêter, nous devons avoir les moyens de nos ambitions. Il faut être crédible avec les moyens dont nous disposons, on ne peut demander à l'armée d'un pays comme la Belgique de les avoir tous."

Quand nous demandons si nous allons rencontrer des problèmes avec l'OTAN parce que nous n'avons plus de chars, la réponse est

09.12 Philippe Monfils (MR): Ik neem aanstoot aan de uitlatingen van de heer Sevenhans, die beweert dat er van Waalse kant met geen woord over dit onderwerp wordt gerept en die voortdurend de Waalse wapenindustrie in het vizier neemt. Ik heb me nooit openlijk afgevraagd waarom Vlaanderen bepaalde elektronische componenten uitvoert die voor de besturing van raketten dienen en in zekere zin dus ook wapens zijn. Wij gaan niet uit van interne nota's waarvan wij de inhoud aan de pers meedelen. Wij wachten af hoe het dossier zich verder ontwikkelt om op grond van het bestek de juiste keuze te maken. En wat de grond van de zaak betreft: het leger is veranderd.

De chef Defensie, generaal Van Daele, heeft dit gezegd. We evolueren naar een kleiner, beweeglijker en flexibeler leger. Wij willen geen tankgevechten voeren. Bovendien ziet de NAVO geen graten in ons standpunt. We kunnen ons verder in onze specifieke opdrachten specialiseren.

tout à fait négative. Nous travaillons dans les niches que nous avons.

Des choix ont été faits; on peut en discuter. On peut discuter de la disparition des chars mais nous ne sommes pas les seuls à avoir choisi cette voie; l'Allemagne l'a fait également. Le chef d'état-major lui-même signale que des conséquences découlent de ces choix.

Du côté wallon, nous lisons - et comme je l'ai dit, nous n'avons pas pour habitude de lire les notes internes de l'administration - les articles de journaux consacrés à ce genre de choses. Pour ma part en tout cas, j'attends simplement, comme l'a précisé le ministre, de voir l'évolution du dossier. Le cahier des charges sera établi, comme toujours, je l'espère, dans la plus grande transparence. Nous verrons quelle est la meilleure solution pour notre Défense, rien de plus et rien de moins!

Quant aux insinuations concernant la partie wallonne du marché, je laisse évidemment à nos collègues du nord du pays le soin de poursuivre ce type de critiques qui ne visent pas uniquement la Défense mais également l'ensemble des marchés d'armements en Wallonie; je fais référence, par exemple, à ce qui s'est passé tout récemment au niveau de la Tanzanie. Il est clair qu'il y a là une attaque permanente contre l'industrie wallonne de l'armement. Et en tant que Wallon, bien entendu, vous me permettrez de dire que je ne peux pas accepter ce type de critiques permanentes!

Voilà, monsieur le président, ce que je voulais dire en ayant quitté la présidence afin d'éviter que l'on dise que le président était juge et partie. Monsieur Denis, je vous demanderai de présider le reste de la séance à ma place pour ne pas donner l'impression que je reviens immédiatement après une interpellation.

Le **président**: Vous reviendrez quand vous le souhaiterez, monsieur le président!

09.13 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Ik dank de voorzitter voor zijn uiteenzetting, waar ik aandachtig naar geluisterd heb. Ik wil, voor wat het waard is, heel duidelijk zeggen: ik heb het rapport van de Inspectie van Financiën niet aan de pers bezorgd. Punt. Laat ik daar heel duidelijk over zijn. Ik weet dat dat zeer gevoelig ligt. Om dat in de toekomst te vermijden, heb ik de heer Denis ook gevraagd om de minister te vragen of wij die rapporten konden krijgen op een of andere manier. Ik beseft dat het altijd een gevaarlijk document is en ook zal blijven. Ik wil mij daar dus ook best aan houden. De inhoud is bekend geraakt, maar niet door mij.

Wat betreft mijn opmerking over de Waalse industrie, ik heb mij – u mag dat rustig nalezen – nooit uitgesproken tegen de Waalse industrie. Ik zal dat ook nu niet doen. De conclusies en argumenten in het rapport van de Inspectie van Financiën - ze hebben in de krant gestaan - zijn gewoon opgedrongen door de manier van werken van de minister. Ik heb noch de behoefte noch de interesse om een bedrijf als CMI of Mécár schade toe te brengen; dat is helemaal mijn bedoeling niet. Ik heb duidelijk in mijn interpellatie gesteld dat een en ander met een andere manier van werken misschien voorkomen had kunnen worden. Er is niks verkeerd aan dat een bepaald bedrijf dat iets in aanbidding heeft staan, dat probeert te slijten aan Defensie, als men dat daar kan gebruiken.

09.13 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Je n'ai pas communiqué le rapport de l'inspection des Finances à la presse. Ce n'est pas pour rien que j'ai demandé à recevoir à l'avenir les rapports d'une manière ou d'une autre.

Je n'ai jamais pris position contre l'industrie wallonne. Je ne souhaite aucun mal aux entreprises telles que CMI ou Mécár. Les conclusions du rapport sont la conséquence de la politique du ministre. Les entreprises ont le droit de faire des offres à la Défense.

Selon les spécialistes, les 90 mm sont inutiles dans les conflits, mais je suis ouvert aux contre-arguments. Si nous n'optons pas pour les 105 mm, nous ferions mieux de commander autre chose,

Nu wat betreft 90 mm en 105 mm, ik wil nogmaals herhalen dat ik niet de specialist terzake ben: ik heb mij laten informeren. Men zegt mij nog altijd dat we in een conflict met 90 mm niets kunnen doen; we zouden helemaal alleen staan. Misschien kan dat eventueel weerlegd worden en dan wil ik de argumenten graag horen. Ofwel is het 105 mm ofwel is het beter niks en doen we gewoon iets anders. Dan bestellen we bijvoorbeeld meer ambulances, dat maakt mij niet uit. Laten we wel eerlijk zijn: het dossier werd mismeesterd - daarmee ga ik akkoord -, maar niet door mij. Ik heb zeker nooit de bedoeling gehad om ergens een bepaalde industrie schade toe te brengen.

09.14 Theo Kelchtermans (CD&V): Ik zal heel kort zijn. Ik ben wat verwonderd door het betoog van de heer Monfils en ook de verwijzing naar het stuurplan. Men beweert: het stuurplan zegt. Het stuurplan zegt niks! Het stuurplan zegt wat de minister gezegd heeft. Ik heb het stuurplan nog nooit iets horen zeggen. Het is de minister die daarin een aantal opties heeft genomen. Misschien is daar niet voldoende de aandacht op gevestigd, dat zou kunnen. Men heeft daar een aantal opties genomen en misschien is men te weinig kritisch geweest om die opties toen al nader te bekijken.

Ten tweede wordt er gezegd: het leger is veranderd. Daar heeft men gelijk in. Ik heb ook gelezen wat de opperbevelhebber daarover zegt. Ik betreur dat, wanneer men argumentatie aanbrengt, men een en ander telkens in een communautair kader plaatst. Men mag toch vragen stellen! Dat men daar correcte antwoorden op geeft!

Door de vragen te ontwijken geeft men nu de indruk dat er inderdaad iets meer dan de hand is. We hadden in het verleden reeds droevige ervaringen met die compensatiebestellingen, dat klopt. Toen speelden echter vooral militaire en economische argumenten. Nu komt men daarop terug en begint men opnieuw met compensatiepercentages. Waar vroeger nog enige duidelijkheid was over de gehanteerde sleutel, is die nu weggefallen en heerst de willekeur. Nu is men zeer arbitrair. Over de vliegtuigen, de jeeps, de camions en de opwaardering van legermaterieel voor de verkoop hebben we dezelfde vragen gesteld. De vragen komen echter steeds terug, dus er moet toch iets schorten aan de informatie.

Tegenover Europa gebruikt men het argument dat men moet beschikken over een flexibel leger, in het kader van het idee – meer is het nog niet – van een Europese defensie, of in het kader van NAVO-participaties. Dat argument heb ik echter nooit gehoord, het duikt niet in de redenering op ter verantwoording. Ik heb nog geen enkele keer gehoord dat uit overleg met Europese partners iets naar voren is gekomen. Iedereen bemoeit zich met zijn eigen winkeltje en handelt volgens eigen criteria. Het argument of het al dan niet past in het geheel heb ik nooit gehoord. Hier wordt wel gesproken over “nieuwe legers”, maar de samenhang heb ik nooit gezien en zolang die samenhang er niet is, is het argument niet bruikbaar.

09.15 Philippe Monfils (MR): Nous n'en avons pas fait une affaire communautaire. Je lis les journaux néerlandophones. C'est du côté du Nord que l'attaque a été lancée au niveau communautaire. Je ne serais même pas intervenu aujourd'hui si un excellent collègue n'avait pas fait remarquer que les Wallons ne disent rien. Il fallait tout de même que les Wallons disent quelque chose, c'est ce que j'ai fait. J'attends avec confiance l'évolution du dossier sans faire le moindre

comme des ambulances par exemple. Ce dossier a été négligé.

09.14 Theo Kelchtermans (CD&V): Les propos tenus par M. Monfils m'étonnent. Le Plan directeur fait uniquement état des options prises par le ministre. Peut-être aurait-il fallu les examiner plus attentivement plus tôt. L'armée a effectivement changé. J'ai lu ce que le commandant en chef a affirmé à ce propos. Cependant je déplore que les argumentations soient toujours placées dans un contexte communautaire. En éludant les questions, le ministre donne l'impression qu'il se passe quelque chose d'autre. Il y a déjà eu dans le passé de sombres expériences de commandes passées en guise de compensation mais, à ce moment-là, ce sont principalement des facteurs militaires et économiques qui ont joué.

Les choses étaient encore relativement claires auparavant en ce qui concerne la clé utilisée, mais à présent c'est l'arbitraire. Que l'on pose toujours les mêmes questions signifie qu'il y a un problème d'information. Vis-à-vis de l'Europe, l'argument utilisé est toujours qu'il faut disposer d'une armée flexible. Or, je n'ai encore jamais entendu dire que la concertation avec les partenaires européens a donné des résultats. Chacun agit en fonction de ses propres critères.

09.15 Philippe Monfils (MR): Vlaanderen maakt er een communautaire zaak van! Ik hou eraan het Waalse standpunt uiteen te zetten. Wij zullen op grond van bewijsstukken oordelen!

procès d'intention à qui que ce soit. Je ne suis pas non plus artilleur, je ne sais pas si le 90 mm est le meilleur. Moi aussi je lis les déclarations du chef de l'état-major de la Défense. Nous verrons bien comment les choses se présenteront et nous jugerons sur pièce, sur "grosse pièce", c'est le cas de le dire.

Le **président**: Nous arrêtons le débat ici. Il y a deux motions.

09.16 Ingrid Meeus (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik hoor ook veel bij de basis, bij de militairen zelf. Ik weet dat in het strategisch plan werd gekozen voor een snel inzetbaar leger met een mediane capaciteit. Men heeft mij gezegd dat 105 mm te zwaar is voor een mediane capaciteit en eigenlijk voor een artilleriebataljon is. Men heeft ervoor gekozen geen artilleriebataljon op te richten en geen niches met heel zwaar geschut te bouwen. Men heeft gekozen voor een lichte infanterie met een lichte bewapening. Als men naar 105 mm gaat, dan wordt dat te zwaar. Dat is ook zwaar om in te laden, om op vliegtuigen te zetten en om in te zetten. Normaal gezien zou men met 76 mm toekomen, maar men heeft geopteerd voor het 90 mm-kanon. Men heeft het hier over een evolutie van vijftien jaar en dat staal evolueert ook, en daarom heeft men gezegd dat men iets boven 76 mm zal gaan, met name naar 90 mm.

Dat heb ik uit de basis vernomen. Ik weet niet of daar de waarheid zit, dat zullen experts moeten bepalen. Ik veronderstel dat de militairen zelf weten wat zij willen. Ik vertrouw erop dat men bij Defensie zelf weet waar men naartoe wil en wat men wil aankopen en wat niet.

09.16 Ingrid Meeus (VLD): N'oublions pas l'avis des militaires. Il a été opté pour une armée mobile et rapidement engageable, avec une capacité médiane. Des canons de 105 mm ne conviennent pas à cet effet. Ce calibre n'est utilisé que dans les bataillons d'artillerie. On aurait pu opter pour des canons de 76 mm mais le choix s'est finalement porté sur les canons de 90 mm, compte tenu de l'évolution dans la qualité de l'acier.

Je suis convaincu du fait que les militaires savent quel équipement ils souhaitent pour le futur et que le département en tiendra compte dans le cadre de sa politique d'achat.

Moties Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Luc Sevenhans en Staf Neel en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Luc Sevenhans
en het antwoord van de minister van Landsverdediging,
vraagt de regering
de behoeften van de Krijgsmacht uit te drukken in functionele termen in plaats van kalibers."

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Luc Sevenhans et Staf Neel et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Luc Sevenhans
et la réponse du ministre de la Défense,
demande au gouvernement
d'exprimer les besoins des forces armées en termes fonctionnels au lieu de les exprimer en calibres."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Inga Verhaert en Ingrid Meeus en door de heren Mohammed Boukourna, David Geerts en Philippe Monfils.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Inga Verhaert et Ingrid Meeus et par MM. Mohammed Boukourna, David Geerts et Philippe Monfils.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

10 Vraag van mevrouw Inga Verhaert aan de minister van Landsverdediging over "het informeren van jeugdverenigingen over het gebruik van militaire domeinen voor de organisatie van jeugdkampen" (nr. 6637)

10 Question de Mme Inga Verhaert au ministre de la Défense sur "les informations communiquées aux associations de jeunesse en ce qui concerne l'organisation de camps de jeunesse dans les domaines militaires" (n° 6637)

10.01 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is alom bekend dat militaire domeinen in de mate van het mogelijke beschikbaar worden gesteld van bijvoorbeeld jeugdverenigingen wanneer deze daar 's zomers willen kamperen. Dat is een zeer goede zaak. Het spreekt voor zich dat dit enkel in de mate van het mogelijke kan, wanneer de terreinen beschikbaar zijn en het materiaal niet elders nodig is.

Het blijkt nu dat aan de manier waarop de informatie wordt verstrekt met betrekking tot het al of niet beschikbaar zijn van die militaire domeinen wel eens iets schort. Men verwijst jeugdverenigingen naar de website van het Belgisch leger waarop informatie kan worden verzameld over de militaire domeinen, of deze al of niet beschikbaar zijn, over welke domeinen het gaat. Idealiter zou daarop ook moeten staan welk materiaal er precies voorhanden is.

In de praktijk is het anders. Op de website worden zesentwintig locaties vermeld. Slechts bij 8 van die 26 is er ook volledige informatie beschikbaar. De inlichtingen die men vindt, zijn eerder niet gestructureerd van aard. Er wordt soms vermeld dat er tenten ter beschikking staan maar niet altijd voor hoeveel personen en of er daarbij bijvoorbeeld tenten geschikt zijn als refter of als opslagplaats voor materiaal voor EHBO of spelactiviteiten.

Het is ook niet altijd duidelijk of die terreinen an sich geschikt zijn voor de organisatie van jeugdkampen. Bij de ene locatie wordt informatie verstrekt over de kostprijs voor het gebruik van een militair domein maar bijvoorbeeld niet over het gebruik van water en elektriciteit. Dat is een probleem.

Een ander probleem is dat men, om aanspraak te kunnen maken op militaire domeinen en deze te reserveren, zich moet wenden tot de kwartiercommandant of tot het bevoegde regionaal centrum voor infrastructuur indien er ook gebouwen zouden worden gebruikt. Die gedecentraliseerde structuur maakt het voor jeugdverenigingen soms moeilijk en tijdrovend om aan de nodige informatie over de beschikbaarheid van de terreinen te geraken.

Om de organisatie van jeugdkampen op militaire domeinen zowel voor jeugdverenigingen als voor het leger te vereenvoudigen en efficiënter te organiseren, zou het goed zijn dat er eenduidige en volledige informatie ter beschikking wordt gesteld. Daarnaast is het mijns inziens ook aangewezen dat er één contactpunt komt dat kan dienen als informatiepunt en als reservatieplek voor alle ter beschikking gestelde militaire domeinen.

Mijnheer de minister, bent u bereid de nu beschikbare informatie te vervolledigen? Indien ja, wanneer kan dat gebeuren? Bent u bereid over te gaan tot de centralisatie van de informatie via één contactpunt

10.01 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Pendant les vacances d'été, des domaines militaires sont mis à la disposition de mouvements de jeunesse. Les renseignements relatifs aux terrains disponibles ne sont pas toujours complets. Les mouvements de jeunesse sont renvoyés à un site internet où figurent vingt-six domaines, mais les informations ne sont complètes que pour huit d'entre eux. Les renseignements ne sont pas structurés et il n'est pas indiqué si le terrain est adapté à l'organisation d'un camp de jeunesse. Les informations relatives au coût sont également incomplètes.

Pour réserver un site ou un domaine, il faut s'adresser au commandant de quartier ou au centre régional d'infrastructure. Cette structure décentralisée complique l'accès aux informations nécessaires.

Le ministre est-il prêt à compléter et à centraliser les informations relatives aux terrains?

dat kan fungeren als informatie- en reservatieplaats zodat jeugdverenigingen voortaan geen vijf of zes telefoons meer moeten plegen om over de nodige informatie te kunnen beschikken.

10.02 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, madame Verhaert, nous sommes en train de mettre en œuvre une politique. Avant mon arrivée au département, il ne se passait strictement rien pour les organisations de jeunesse. Aujourd'hui, tout n'est pas encore parfait, certaines choses doivent être améliorées mais ne soyez pas trop exigeante. Le monde ne s'est pas fait en un jour. On ne sait pas faire par tout le monde, pour tout le monde, partout, tout de suite, ce qu'il faut faire correctement.

Voor elk militair domein dat ter beschikking wordt gesteld voor de organisatie van jeugdkampen, zal de nodige, bijkomende informatie worden verstrekt.

Croyez-moi, tout le monde n'est pas nécessairement favorable à cette ouverture très large du département de la Défense. Il n'existe qu'un seul état-major, il n'y a pas des états-majors, comme je l'ai entendu précédemment. Heureusement que cet état-major y est favorable; dans les provinces, ce n'est peut-être pas le cas de tous.

Deze informatie zal via de website verspreid worden. Ze zal regelmatig aangevuld worden en de beëindiging is gepland tegen – natuurlijk – 1 juli van dit jaar.

Wat betreft de contactpunten, de kwartiercommandanten blijven fungeren als enig contactpunt. Vermits voor iedere aanvraag beschikbaarheid en beperkingen dienen onderzocht te worden met de lokale autoriteit is het aangewezen dat de aanvragers zich rechtstreeks richten tot de kwartiercommandant teneinde de termijn zo kort mogelijk te houden. Een verandering van de bestaande procedure is dan ook niet aangewezen.

Si vous avez un problème ponctuel sur un quartier donné, vous pouvez me le signaler. Il est superflu de vous présenter à ma permanence pour cela.

10.03 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Ik dank u voor het antwoord. Ik vind het goed nieuws dat u bereid bent om de informatie te vervolledigen. Het siert u ook denk ik dat u bereid bent om die terreinen verder open te stellen, ook al is daar misschien wat verdeeldheid over binnen Defensie. Ik weet van de jeugdverenigingen zelf dat het bijzonder op prijs wordt gesteld dat men daar eventueel terecht kan, let wel, uiteraard altijd in ogenschouw nemend dat er andere prioriteiten kunnen zijn op een bepaald moment en dat het terrein ook niet altijd beschikbaar is net als het materieel ook niet altijd beschikbaar is. De informatie die ik krijg vanuit de jeugdverenigingen is dat men daar zeer welwillend tegenover staat.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10.02 Minister André Flahaut: Het is de eerste keer dat wij een op de jeugdverenigingen gericht beleid voeren. U zal dus wat geduld moeten hebben.

Les informations nécessaires seront fournies pour tous les domaines militaires mis à disposition pour l'organisation de camps de jeunes.

In de provincies is niet iedereen even enthousiast. Gelukkig is de generale staf dat wel.

Les informations seront diffusées sur le site internet et régulièrement mises à jour.

Les commandants de quartiers restent les seuls interlocuteurs, étant donné qu'il faut vérifier pour chaque demande si les terrains sont disponibles et si des restrictions sont imposées.

Mocht u een probleem vaststellen dat met een welbepaald kwartier verband houdt, dan stel ik voor dat u mij er persoonlijk van op de hoogte brengt.

10.03 Inga Verhaert (sp.a-spirit): Il est positif que l'information doive être complétée et les terrains rester disponibles. Les associations de jeunes apprécient beaucoup ces infrastructures.

11 Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Landsverdediging over "het bestaan van geheime overeenkomsten afgesloten door de minister of zijn kabinet met nabestaanden van oorlogsslachtoffers" (nr. 6588)

11 Question de M. Bert Schoofs au ministre de la Défense sur "l'existence d'accords secrets conclus par le ministre ou son cabinet avec des proches de victimes de guerre" (n° 6588)

11.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in het verleden heb ik reeds diverse vragen gesteld in verband met de nabestaanden van oorlogsslachtoffers van wie de situatie niet werd geregeld en de erkenning mislopen zijn of die de erkenning wel gehad hebben maar als oorlogsslachtoffer niet vergoed geweest zijn.

Er is een concreet geval waarover ik u in het verleden reeds vragen heb gesteld. Uiteraard vermeld ik geen naam. Onlangs heb ik u gevraagd of er sprake is van een vonnis waarbij 2,5 miljoen euro werd uitgekeerd aan de nabestaanden van een oorlogsslachtoffer. U hebt uw diensten opdracht gegeven deze zaak te onderzoeken en uit te pluizen of er voor die betrokken persoon op de rechtbank een vonnis bestond. U hebt meegedeeld dat dit niet het geval was.

In dezelfde zaak zou er blijkbaar een dading bestaan van uw diensten of uw kabinet. Naar verluidt gaat het om een geheime overeenkomst. Minstens een advocaat haalt dit aan. Dit is mij uit betrouwbare bron zo meegedeeld.

Mijnheer de minister, hebt u of uw kabinet een geheime overeenkomst of een dading gesloten met betrekking tot een zaak van een oorlogsslachtoffer? Mocht u een dergelijke geheime overeenkomst hebben gesloten waaraan ik zelf eerlijk gezegd twijfel – het is een louche zaak die mij van het betrokken advocatenkantoor wordt meegedeeld – baseer ik mij op het gegeven dat geheime bestuursdocumenten in feite niet geheim zijn. Ik baseer me terzake op een advies van de auditeur bij de Raad van State in een andere zaak van uw college Reynders die destijds geheime overeenkomsten sloot met tabaksfabrikanten. Volgens de auditeur mogen journalisten inzage krijgen in geheime bestuursdocumenten.

Dit maar om te zeggen, mijnheer de minister, dat het niet mogelijk is geheime overeenkomsten te sluiten. Mocht u dit wel gedaan hebben, moet u mij dit vandaag meedelen. In het andere geval ontkent u formeel dat dergelijke geheime bestuursovereenkomsten met nabestaanden van oorlogsslachtoffers bestaan.

11.02 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, de façon très claire, je demande que l'honorable membre remette au président de la commission les informations précises dont il dispose. Si un bureau d'avocats vous a donné une information avec des noms précis, je vous demande de la donner au président afin que je puisse l'examiner ensuite.

En tout cas, je puis vous dire une chose: sur aucun dossier tant de la Défense que des Victimes de guerre, il n'existe de convention secrète passée entre moi ou un membre de mon cabinet. Je ne sais pas à quoi vous faites allusion.

Si quelqu'un, même un bureau d'avocats, donne une telle information et pollue des dossiers pour créer la suspicion, je vous avertis que

11.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): J'ai déjà posé des questions sur les descendants de victimes de guerre qui n'ont pas été indemnisés. J'ai également demandé au ministre s'il pouvait confirmer le fait que les descendants d'une victime de guerre ont reçu 2,5 millions d'euros par le biais d'un jugement. Il avait affirmé à l'époque que ce cas ne s'était jamais produit. Un cabinet d'avocats m'a fait savoir qu'un accord secret avait été conclu entre le cabinet du ministre et les intéressés. L'auditeur du Conseil d'Etat a déjà estimé, dans une autre affaire, que des tiers doivent être en mesure de consulter des documents administratifs secrets.

Le ministre dément-il formellement l'existence d'un accord secret avec des descendants de victimes de guerre?

11.02 Minister André Flahaut: Ik zou het op prijs stellen mocht de heer Schoofs zijn informatie aan de voorzitter overmaken, zodat ik ze kan bekijken. In ieder geval bestaat er geen enkele geheime overeenkomst met een lid van mijn kabinet of mijzelf. Het advocatenkantoor dat mogelijk lasterlijke informatie verspreidt, zal worden aangeklaagd.

j'attaquerai le bureau d'avocats.

11.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn formeel antwoord. We hebben in dat geval inderdaad te maken met een geval van valsheid in geschrifte, gepleegd door mensen die lid zijn van een Orde van advocaten. Meer heb ik daarover niet te zeggen.

11.04 André Flahaut, ministre: J'estime qu'à partir du moment où, dans votre question, il est indiqué "à la conclusion d'accords secrets d'indemnisation avec des victimes de guerre", je veux savoir de quoi il s'agit exactement.

11.05 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik geloof u wanneer u neen zegt.

11.06 André Flahaut, ministre: Comment voulez-vous que je réagisse à de tels propos? Il faut rester réaliste!

11.07 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Er zijn uiteraard precedentes.

Er zijn ministers in de regering die geheime overeenkomsten hebben gesloten met tabaksfabrikanten. Ik beschuldig u er niet van. Ik zeg alleen dat mensen, burgers, kiezers naar mij toekomen en mij vertellen dat hen een overeenkomst werd aangeboden vanwege het kabinet of vanwege de minister van Landsverdediging. Ik heb het document nog niet gezien, eerlijk gezegd. Ik heb u er in het verleden al vragen over gesteld. Zij zeggen dat deze zaken bestaan.

Ik kom daarmee naar u, omdat er in de regering blijkbaar nog ministers zijn die geheime overeenkomsten hebben gesloten.

Mijnheer de minister, mijn vermoeden – ik wou het echter graag van u vernemen – is dat er hier louche praktijken gebeuren door een advocatenkantoor, dat uw naam gebruikt of zelfs misbruikt om mensen een rad voor ogen te draaien.

11.08 André Flahaut, ministre: Je ne vois vraiment pas de quel dossier il s'agit. J'en appelle à la Chambre des représentants pour demander à ses membres de ne pas laisser en suspens une information basée sur une rumeur qui n'a même pas été vérifiée. "On a entendu dire qu'il y aurait une convention secrète signée entre..." Ecoutez, c'est limite! Cela ne se peut pas!

Le **président**: Monsieur Schoofs, vous avez une réponse claire du ministre. Celui-ci vous demande de me remettre les documents qui lui permettront de déterminer la provenance de cette information. Il serait opportun que vous vous exécutiez!

11.09 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Voor alle duidelijkheid: ik zal de nodige informatie proberen op te vragen. Het is echter mijn taak om eerst een dergelijke vraag te stellen, zeker als ik zie wat onlangs in de pers is verschenen. Het is een politiek gegeven waarop nu het gerechtelijke gegeven zal volgen. Ik zal de minister in staat stellen actie te ondernemen, met alle plezier.

11.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Je remercie le ministre pour sa réponse formelle. Je pense qu'un avocat s'est rendu coupable de faux en écriture.

11.04 Minister **André Flahaut**: Ik weet niet waar u het over heeft. Dat is surrealistisch.

11.07 Bert Schoofs (Vlaams Belang): J'ai été contacté par des personnes qui affirment qu'un accord secret a été conclu. Vu que certains autres ministres en ont déjà conclu dans le passé, je pose la question à M. Flahaut. S'il le dément formellement l'information, je le croirai. Je soupçonne un cabinet d'avocats en particulier de recourir à des pratiques déloyales et d'y mêler le nom du ministre afin d'induire d'autres en erreur.

11.08 Minister **André Flahaut**: Ik doe een oproep aan de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers om niet-bevestigde geruchten over zogenaamde geheime akkoorden geen eigen leven te laten leiden.

De **voorzitter**: Mijnheer Schoofs, ik wil u vragen me de documenten waarover u beschikt te bezorgen, zodat de minister zich van de aard en de inhoud ervan kan vergewissen.

11.09 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Je demanderai toutes les informations utiles, mais je devais d'abord poser cette question. Des démarches judiciaires pourront à présent être entreprises.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van mevrouw Ingrid Meeus aan de minister van Landsverdediging over "een nieuwe dienst voor preventie, bescherming en welzijn" (nr. 6601)

12 Question de Mme Ingrid Meeus au ministre de la Défense sur "un nouveau service de prévention, protection et bien-être" (n° 6601)

12.01 Ingrid Meeus (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag handelt over de nieuwe structuur van preventie, bescherming en welzijn, die voor onze werknemers, onze militairen, enorm belangrijk is. In het kader van de rationalisatie van Defensie wordt momenteel volop gewerkt aan de voorbereiding en de concretisering van een nieuwe structuur inzake preventie, bescherming welzijn. Via die nieuwe territoriale structuur die onder de auspiciën van ACOS Wellbeing zou vallen, zullen diverse preventieadviseurs van niveau 2, die momenteel een exclusieve functie op het niveau van het korps uitoefenen, worden overgeplaatst naar een centraal bureau per geografische entiteit. Doorgaans stemt die geografische entiteit overeen met een interkwartierengroepering. Voor dezelfde geografische entiteiten zal tevens een aantal milieucoördinatoren worden aangesteld voor de opvolging van specifieke milieuthema's. Op die wijze wordt heel wat knowhow in een groep gebundeld, en dat is heel positief. Ook de vakbonden hebben reeds eerder hun akkoord met betrekking tot die nieuwe structuur gegeven.

Hoever staat het momenteel met de praktische uitwerking van die herstructureringsplannen, zowel wat de preventieadviseurs als de milieucoördinatoren betreft?

Tegen wanneer zal die preventiestructuur effectief van start gaan? Wordt die structuur overal op hetzelfde moment geïmplementeerd of zal dat gespreid in de tijd gebeuren? Indien gespreid in de tijd, welke garnizoenen komen dan het eerst aan bod?

Hoeveel personen zullen in die nieuwe structuur worden tewerkgesteld?

Leefmilieu is een gewestelijke bevoegdheid. De wettelijke bepalingen voor leefmilieu in Wallonië zijn op sommige gebieden anders dan die in Vlaanderen en Brussel. De milieucoördinatoren zullen ook per geografische entiteit worden ingedeeld. Zullen de geografische entiteiten dan ook gewestelijk worden ingedeeld, zodanig dat zij niet worden verspreid over Brussel, Wallonië en Vlaanderen, want anders wordt het enorm moeilijk voor de milieucoördinator om alle wetgeving te kennen? Ik ken al een stuk van de VLAREM-wetgeving, de Vlaamse wetgeving op het gebied van leefmilieu, en die is al niet gemakkelijk. Als men dan nog de Waalse en de Brusselse wetgeving moet kennen, wordt het enorm moeilijk voor de milieucoördinatoren. Zullen de geografische entiteiten gewestelijk worden ingedeeld?

Ik kom tot mijn laatste vraag, niet onbelangrijk voor onze korpscommandanten. Wat is de beslissingsmacht van de lokale chef van het PWB-platform en van de milieucoördinator, ten aanzien van de korpscommandanten? Geven zij enkel advies of hebben zij ook beslissingsrecht om bepaalde veranderingen in het kwartier of het

12.01 Ingrid Meeus (VLD): L'on a beaucoup travaillé à la préparation d'un nouveau service pour la prévention, la protection et le bien-être. Dans cette nouvelle structure, les conseillers en prévention de niveau 2 seront déplacés vers un bureau central, un par entité géographique. Concomitamment, des conseillers en environnement seront nommés par entité géographique.

Où en est cette restructuration? Quand cette nouvelle structure sera-t-elle lancée? Combien de personnes seront-elles engagées par niveau? Ces entités géographiques seront-elles divisées régionalement? Par rapport aux commandants de corps, les chefs locaux et les coordinateurs d'environnement ont-ils seulement un pouvoir consultatif ou également décisionnel?

garnizoen te laten doorvoeren?

12.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, de structuur preventie en bescherming op het werk, met haar preventieadviseur van niveau 1 en niveau 2 en de milieustructuur met haar milieucoördinator van niveau A en niveau B, werden reeds uitgewerkt in organieke tabellen.

Het personeel van de structuur preventie en bescherming werd aangeduid, op enkele functies na. Om het aantal milieucoördinatoren aan te vullen tot op het gewenste niveau, werd onlangs een oproep tot kandidatuur verspreid voor 16 coördinatoren niveau A en 14 coördinatoren niveau B. De kandidaturen dienen voor 3 juni 2005 te worden ingediend.

Defensie heeft zich ertoe verbonden de preventiestructuur te laten starten vanaf 1 juli 2005. De structuur zal van kracht zijn voor de militairen en burgers in het departement.

De structuur preventie, bescherming, werk en milieu omvat 174 exclusieve functies, als volgt verdeeld.

Voor PBW – de structuur inzake preventie en bescherming op het werk – zijn er 39 functies op niveau 1 en 63 functies op niveau 2. Dat maakt een totaal van 102 functies.

Voor de structuur inzake milieu zijn er 33 functies voor niveau A en 39 functies voor niveau B. Dat maakt een totaal van 72 functies.

De milieutechnische eenheden, gelijk te stellen met de groeperingen van kwartieren op het domein PBW, bedekken een geografische entiteit die slechts tot een Gewest behoren.

De preventieadviseur staat de werkgevers, de leden van de hiërarchische lijn en de werknemers bij voor de toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. De wet kent hem geen beslissingsmacht toe. Hij heeft enkel een adviserende bevoegdheid.

In milieuaangelegenheden, waar de wettelijke bepalingen van Gewest tot Gewest verschillen, maakt de positie van de milieucoördinator ten opzichte van de hiërarchische lijn het voorwerp uit van een grondige studie door de juridische dienst van het departement. Momenteel blijft de beslissingsmacht gecentraliseerd op het niveau van het stafdepartement Welzijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de keuze van de woordvoerders van het NIOOO" (nr. 6666)

13 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le choix des porte-parole de l'INIG" (n° 6666)

13.01 **Luc Sevenhans** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het ontwerp van het communicatieplan van het NIOOO werd onlangs aan de raad van beheer voorgesteld. Tot mijn verbazing las ik in dat document de namen van de twee

12.02 **André Flahaut**, ministre: La nouvelle structure pour la prévention, la protection, le bien-être et l'environnement a déjà été élaborée dans les tableaux organiques des unités. Le personnel de la structure PPT a déjà été désigné, à quelques fonctions près. Un appel aux candidatures a été lancé récemment pour les fonctions de coordinateurs environnementaux: seize pour le niveau A et quatorze pour le niveau B. Les candidatures doivent être introduites avant le 3 juin 2005.

La nouvelle structure entrera en vigueur le 1er juillet 2005. Les deux structures comprennent conjointement 174 fonctions. Il y a 39 coordinateurs PPT de niveau 1 et 63 de niveau 2. En outre, il y a 33 coordinateurs environnementaux de niveau A et 39 de niveau B.

Les unités environnementales techniques couvrent une entité géographique qui ne peut faire partie que d'une seule Région.

Les coordinateurs de prévention et les coordinateurs environnementaux n'ont qu'une compétence d'avis. Le pouvoir de décision reste centralisé au département Bien-être de l'état-major. Le statut hiérarchique des nouveaux coordinateurs est actuellement examiné par les services juridiques du département.

13.01 **Luc Sevenhans** (Vlaams Belang): Le projet de plan de communication de l'INIG a récemment été présenté au

woordvoerders van het instituut, een Nederlandstalige socialist en een Franstalige socialist.

Wie de inwendige keuken van het instituut een beetje kent, zal gemerkt hebben dat de Franstalige woordvoerder niemand minder is dan de syndicaal afgevaardigde van de ACOD van het instituut. De betrokkene is vorig jaar bovendien wereldberoemd geworden door op een officiële ceremonie waaraan het instituut deelnam eenvoudigweg te suggereren dat de Amerikaanse volkerenmoord tegen het Indiaanse volk nog steeds aan de gang was.

De aanstelling van deze persoon als woordvoerder heeft bovendien tot een surrealistische situatie geleid tijdens de stakingsacties bij het personeel van de rusthuizen, die in februari door het CCOD was aangekondigd. De vragen aan de directie vanwege het personeel en de pers werden inderdaad de facto beantwoord door het concurrerende syndicaat in afwezigheid van de administrateur-generaal die toen ziek was. Terzijde merk ik nog even op dat deze laatste gemakkelijk ziek of afwezig is bij cruciale gebeurtenissen in zijn instituut. Zou hij wel bestand zijn tegen de druk of de stress van zijn functie?

Mijnheer de minister, wat vindt u van deze eigenaardige keuze van woordvoerders voor het instituut? Kan men bij het instituut werkelijk niemand anders aanstellen voor deze functie? Moet volgens de principes van corporate governance niet een zekere pluraliteit worden gerespecteerd bij de aanstelling van de twee woordvoerders van het federaal organisme of mag alleen het socialistische evangelie in het instituut worden verspreid?

13.02 André Flahaut, ministre: Je voudrais tout d'abord faire une remarque qui ne doit pas figurer au procès-verbal. Avant d'attaquer les fonctionnaires et les raisons pour lesquelles ils ne sont pas présents, vérifiez quand même que ces gens ne traversent pas des situations personnelles particulièrement difficiles. Les ministres, ça va. Objectivement, pour ça on ne doit pas être considéré comme des moins que rien. Mais faites attention quand vous attaquez des personnes qui traversent des situations difficiles.

De aanstelling van de woordvoerder van het Instituut voor Veteranen – Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers – werd goedgekeurd door de raad van beheer van het instituut op voorstel van de administrateur-generaal.

Ik heb geen enkele reden om deze keuze in vraag te stellen en ik houd mij dus aan de beslissing van de raad van beheer.

13.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Daar neem ik akte van.

Président: Philippe Monfils.
Voorzitter: Philippe Monfils.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

14 Questions jointes de

- Mme Marie-Christine Marghem au ministre de la Défense sur "l'éventuelle installation d'un centre de

conseil d'administration. Il est apparu à l'occasion de cette présentation que les deux porte-parole de cet organisme étaient d'obédience socialiste et que le porte-parole francophone n'était autre que le fameux délégué CGSP de l'institut. N'est-il vraiment pas possible de trouver un candidat plus approprié pour cette fonction?

13.02 Minister **André Flahaut**: (...)

La désignation des porte-parole de l'INIG a été approuvée par le conseil d'administration de l'institut, sur la proposition de l'administrateur général. Je ne vois aucune raison de remettre en cause ce choix.

13.03 **Luc Sevenhans** (Vlaams Belang): Waarvan akte.

thérapie par protons et ions à l'hôpital militaire" (n° 6540)

- Mme Marie-Christine Marghem au ministre de la Défense sur "une éventuelle participation belge à un programme européen de recherche et de développement dans le domaine de la furtivité" (n° 6688)

14 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Marie-Christine Marghem aan de minister van Landsverdediging over "de mogelijke inrichting van een centrum voor proton-iontherapie in het militair hospitaal" (nr. 6540)

- mevrouw Marie-Christine Marghem aan de minister van Landsverdediging over "een eventuele Belgische deelname aan een Europees onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma op het gebied van de stealth-technologie" (nr. 6688)

14.01 Marie-Christine Marghem (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, j'ai demandé que mes questions soient groupées. Le hasard des débats en commission me permet de dire deux choses.

Il s'agit, tout d'abord, de deux interventions très 175-25 que je vais faire.

Le **président**: (...)

14.02 Marie-Christine Marghem (MR): Je vais, si vous le permettez, les développer ensemble. Cela me permettra de synthétiser.

Pour en revenir à mon intervention proprement dite, cela ne manque pas de sel le jour où l'on discute en commission de l'Intérieur de BHV.

Par ailleurs, j'ai entendu, tout à l'heure avec plaisir, le ministre dire qu'il était très attentif aux retombées économiques des achats militaires ou, en tout cas, des objectifs de la Défense dans son rôle de participation à ladite économie et à la recherche scientifique.

M. August Van Daele ne dit pas autre chose. Tout à l'heure, le président de cette commission a cité le début de l'interview de ce monsieur parue dans "La Libre Belgique".

Pour le dire de façon synthétique, le chef d'état-major de la Défense dit que l'armée a les moyens de ses ambitions. Nous faisons en sorte que nos ambitions cadrent avec nos moyens et nous tentons, malgré une réduction des effectifs, d'être plus opérationnels et plus performants quant aux objectifs qui sont les nôtres.

Dès lors, ces deux questions ont un lien évident entre elles. En effet, le programme de proton-ion thérapie est souhaité par les sept universités de ce pays donc tant au nord, qu'au sud et qu'au centre du pays. Il concerne l'outillage nécessaire permettant d'irradier des tumeurs cancéreuses de façon très ciblée sans atteindre les tissus sains adjacents. Pour ce type de matériel, il faut une capacité de 8 millions d'habitants. Cela signifie qu'il en faudrait 1 en Belgique et un seul. C'est un programme très important puisque l'on parle de 100 millions d'euros et de 80 équivalents temps plein.

Les sept universités de ce pays, qui croient en la valeur de consortiums antérieurs - et je pense ici - et je me contente de lire "Le Journal du médecin" en la matière - au consortium qui a eu lieu à l'occasion du projet Airbus, par exemple, en matière d'industrie aéronautique mondiale -, souhaiteraient que l'on puisse développer, dans l'intérêt de la santé publique, ce type d'appareillage. Mais pour éviter précisément de privilégier une Région par rapport à une autre,

14.02 Marie-Christine Marghem (MR): Ik zou mijn twee vragen, die nauw met elkaar verbonden zijn, willen samenvoegen.

Eerst en vooral, en dat is ook de mening van de heer Van Dael, de stafchef Defensie, moet het leger zichzelf de middelen verschaffen om zijn ambities waar te maken en ervoor zorgen dat die middelen zo inzetbaar en doeltreffend mogelijk zijn.

Mijn eerste vraag gaat over de mogelijke inrichting van een centrum voor proton-iontherapie in het militair hospitaal van Neder-over-Heembeek, zoals de zeven universiteiten in ons land vragen. Het gaat om een bijzondere methode van radiotherapie ter behandeling van tumoren, die het gezonde weefsel niet aantast. Dat soort toestel kan aan de noden van zo'n acht miljoen mensen beantwoorden en gaat gepaard met een investering van ongeveer 100 miljoen euro. Een enkel centrum is dus genoeg voor onze hele bevolking. Na overleg pleiten de Belgische universiteiten ervoor dat toestel in het militair hospitaal van Neder-over-Heembeek te plaatsen. Zo kan taalgekrakeel worden vermeden en bovendien is het militair hospitaal vanuit geografisch oogpunt strategisch

et puisque ces sept universités sont d'accord, l'idée serait de prévoir cette installation à l'hôpital militaire de Neder-over-Hembeek, c'est-à-dire dans un lieu qui a priori n'est pas concerné par les querelles linguistiques, qui se situe au centre de la Belgique et qui pourrait, dès lors, être la niche permettant d'accueillir ce type de technologie très avancée.

En matière de développement de la technologie et de l'expertise de nos médecins et des impacts très importants sur la santé publique, c'est un projet qui a tous les éléments pour séduire la Défense. Voici mes trois questions sur le sujet:

- Quel est l'état d'avancement de ce projet, qui semble être soutenu par l'ensemble des centres universitaires de radiothérapie?
- Quels sont les services de la Défense qui ont été impliqués dans l'élaboration de ce projet?
- Quels sont les moyens que la Défense pourrait consacrer à la réalisation de ce projet?

Ma deuxième intervention fait référence à la réponse partielle que vous m'avez donnée lors de la séance plénière de jeudi dernier dans le domaine de la recherche et du développement sur le plan de la furtivité. Cela concernait le programme Neuron lancé par la ministre de la Défense nationale française, en partenariat avec l'avionneur Dassault, qui a des participations dans une société de construction aéronautique belge, qui elle aussi est située aux trois endroits stratégiques de notre territoire, à savoir à Bruxelles, chaussée de Haecht, à Charleroi-Gosselies, et dans le Limbourg, à Lummen.

Je reviens donc à ma question. Je vous interrogeais, en séance plénière, sur la possibilité pour la Belgique de s'associer à ce programme de recherche français, l'appel ayant été fait par la ministre de la Défense nationale en juin dernier et laissant aux Etats européens trois mois pour se positionner par rapport à ce type de demande. Vous avez alors déclaré, d'une part, que la recherche scientifique relève des Régions, sous-entendu pas de la compétence du fédéral, et que d'autre part, le plan directeur de la Défense, qui va jusqu'en 2015, ne prévoit pas de participer à de tels programmes.

Je vais répondre au sujet de ces deux éléments et vous poser une fois de plus les questions auxquelles vous n'avez pas encore répondu.

D'abord, la compétence des Régions en matière de recherche scientifique ne prive pas pour autant le pouvoir fédéral de ses prérogatives en matière de politique scientifique. Rappelons que c'est grâce à des aides financières du Service fédéral de programmation de Politique scientifique, en liaison avec la Direction aéronautique Défense du SPF Economie, que la Belgique contribue au programme Airbus 380 - voilà que ce programme refait son apparition – dont la version militaire A400M est appelée à remplacer nos C-130. Par conséquent, le gouvernement fédéral peut être amené à participer à un programme tel que le démonstrateur technologique de drone de combat Neuron.

Sur le plan militaire, si le plan directeur de 2003 ne prévoit pas la

gelegen.

Wat is de stand van zaken van dat project? Welke diensten van Defensie zijn bij dit project betrokken en welke middelen worden er voor uitgetrokken?

Hoever staat het met dit project dat de steun heeft van alle universitaire centra voor radiotherapie?

Welke diensten van Defensie hebben hun medewerking verleend bij het opstellen van dat project?

Welke middelen zou Defensie voor de uitvoering van dat project kunnen vrijmaken?

In verband met het Neuron-programma dat de Fransen in samenwerking met de firma Dassault (die aandelen heeft in een Belgische vliegtuigbouwer met vestigingen in Vlaanderen, Wallonië en Brussel) hebben opgezet, heeft u me vorige donderdag geantwoord dat het structuurplan Defensie niet in de mogelijkheid van een deelneming aan dergelijke programma's voorziet.

De Gewesten mogen dan al bevoegd zijn voor het wetenschappelijk onderzoek, maar de federale overheid behoudt haar voorrechten op het stuk van het wetenschapsbeleid. Dankzij de financiële steun van de POD Wetenschapsbeleid in samenspraak met de Directie Luchtvaart – Defensie van de FOD Economie heeft België kunnen deelnemen aan de ontwikkeling van de Airbus A380 die in zijn militaire versie de C130 zal vervangen.

Het stuurplan van 2003 blijft een plan van de federale regering en is niet een of ander vijfjarenplan waaraan niet kan worden getornd. Het sluit dergelijke deelnemingen met een militaire optiek niet uit. Het stuurplan loopt tot 2015 en zal

participation à ce type de programme, il faut savoir que c'est un plan du gouvernement fédéral et non un plan communiste, quinquennal ou autre, dont on ne peut pas sortir. Certaines voies sont tracées mais ne sont pas pour autant impérativement imposées à l'autorité politique. Il faut reconnaître cependant que ce plan n'exclut pas non plus ce type de participation. Par ailleurs, ce plan directeur qui court jusqu'en 2015 devra être adapté pour tenir compte des évolutions, notamment technologiques, au-delà de cette date.

Vous avez l'impact sur les trois Régions, à la fois un impact de technologie et un impact d'emploi. Je rappelle que le gouvernement prévoit, dans ses ukases, de créer 200.000 emplois à l'horizon 2007.

Il est donc manifeste que le programme Neuron et le programme de thérapie par protons et ions peuvent et, à mon sens, devraient bénéficier du soutien des pouvoirs publics, tant sur le plan militaire que sur le plan scientifique et de la santé. Ces programmes offrent une opportunité exceptionnelle à notre industrie de pointe et à notre savoir-faire de se maintenir, pour le programme de la furtivité, dans la course à l'innovation technologique et, pour le programme médical, dans l'expertise et les soins les plus pointus, notamment contre le cancer, concerné directement par ce programme.

Cette thérapie par protons et ions serait très intéressante pour le traitement des cancers des enfants qui sont particulièrement fragiles. Cette façon de traiter la tumeur de manière très ciblée permettrait à des enfants de sortir de la maladie avec des chances réelles de survie. C'est la raison pour laquelle je me permets, monsieur le ministre, - j'en reviens à la furtivité – de réitérer mes questions restées sans réponse.

Quels sont les échanges qui ont eu lieu entre les départements de la Défense belge et français et l'exécutif fédéral et les exécutifs régionaux? Pouvez-vous me confirmer que vos services ont été approchés par la SABCA? Dans l'affirmative, quelle a été la conclusion de ces entretiens?

14.03 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, tout d'abord, le plan de modernisation n'est pas un plan à la soviétique. La meilleure preuve en est que celui de 2000 a été adapté en 2003 et qu'il donne donc lieu à des adaptations régulières.

Par ailleurs, il y a les missions dont nous sommes investis. D'aucuns me reprochent d'ailleurs, dans certains milieux, de faire beaucoup de choses en dehors des missions de base. Un jour ou l'autre, on me reprochera d'affecter une partie de la composante médicale de l'hôpital militaire à des missions qui ne sont pas prévues. La confusion provient aussi du fait qu'un hôpital militaire tel que celui de Neder-over-Heembeek laisse supposer une infrastructure offrant de nombreuses places. Non, la réorganisation de l'occupation des sites militaires fait qu'on ne peut plus accepter d'activités supplémentaires. Ce site en fait déjà tellement qu'un problème de disponibilité se pose.

En ce qui concerne l'installation éventuelle d'un centre de protonthérapie, le site de Neder-over-Heembeek n'est plus, comme il y a 5 ou 6 ans, une coquille vide; tout est occupé.

Dans le contexte actuel de la restructuration, il n'apparaissait pas

dan ook aan de evoluties, onder meer op technologisch vlak, moeten worden aangepast.

Het Neuron-programma en het plan voor de inrichting van een centrum voor protontherapie, die door de militaire overheid en de autoriteiten die bevoegd zijn inzake wetenschapsbeleid en gezondheid moeten worden ondersteund, bieden uitzonderlijke mogelijkheden voor onze hoogtechnologische bedrijven in de race naar technologische en therapeutische vernieuwing. Protontherapie wordt vooral gebruikt in de behandeling van tumoren bij kinderen.

Welke uitwisselingen hebben plaatsgevonden tussen het Belgisch en het Frans ministerie van Landsverdediging en tussen de federale en de gewestelijke overheden?

Werden uw diensten door SABCA benaderd? Wat was de conclusie van die gesprekken?

14.03 Minister André Flahaut: Het moderniseringsplan van 2000 werd inderdaad in 2003 aangepast en er zijn dus wijzigingen mogelijk. Maar men verwijt mij nu al te vaak dat ik mijn precieze opdracht te buiten ga. Het militair hospitaal is niet zo beschikbaar als men wel denkt.

In augustus 2004 bezorgde de directeur van de Stichting tegen Kanker ons reeds een overzicht van het project, evenals een werkprotocol van professor De Neve. Nu het militair hospitaal wordt geherstructureerd, lijkt het niet opportuun het nog verder bij het project te betrekken.

Het militair hospitaal en de

opportun d'envisager une implication supplémentaire de l'hôpital militaire dans ce projet. M. Paul Jacquet de Haveskercke, directeur général de la Fédération contre le cancer, nous avait remis un aperçu général du projet, en août 2004, de même qu'un protocole de travail du professeur De Nève.

La cellule stratégique du département "composante médicale" et l'hôpital ont été informés de ce projet sans y être directement impliqués. Comme c'est souvent le cas, les gens se disent que l'armée va mettre des locaux à leur disposition. Dernier exemple en date: la décision d'une expédition en Antarctique. Aujourd'hui, on m'écrit pour me demander si les avions de la Défense peuvent transporter le matériel, ce qui est impossible. On prend une décision mais on ne prévoit pas tout!

Plutôt que de préciser les moyens éventuels que la Défense pourrait consacrer à la réalisation de ce projet, les besoins ont été formulés par le professeur De Nève de la façon suivante. Outre le site géographique, il fallait:

- le support d'un hôpital général, en particulier dans le domaine de la médecine d'urgence, de l'anesthésie, de la chirurgie, de la médecine interne et des soins intensifs;
- l'accès à une clinique chirurgicale de jour (personnel et matériel essentiellement de l'hôpital militaire);
- l'accès à des salles d'hospitalisation (15 lits pour adultes et 5 chambres pour enfants, personnel et matériel essentiellement de l'hôpital militaire);
- le support, au sein du centre de protonthérapie, de moyens d'anesthésie, en particulier pour les enfants;
- un réseau de connexions pour l'imagerie avec l'hôpital militaire;
- la présence, au sein du centre de protonthérapie, d'une équipe de surveillance cardio-respiratoire de l'hôpital militaire.

Pour assurer dans la continuité le bon fonctionnement de ce centre, ces moyens devaient être mis en permanence à sa disposition, ce qui mettait en péril d'autres types d'actions que nous devons mener, notamment à l'égard des gens en opération, des opérations dans lesquelles nous nous sommes engagés, mais aussi vis-à-vis d'autres services que nous rendons à la Nation. Donc, sagement, serais-je tenté de dire, nous avons constaté que nous n'étions pas en mesure de le faire.

En ce qui concerne l'autre projet, il est vrai qu'on pourrait tout consacrer à la recherche. Le gouvernement fédéral pourrait investir massivement en faveur de la recherche; il ne faudrait plus réaliser des opérations Télévie. Ce serait peut-être une bonne chose. Mais en clair, je ne suis pas sûr que la priorité consisterait à augmenter le budget de la Défense pour permettre de s'engager dans ce projet Neuron.

Entre le département belge de la Défense et son équivalent français ont eu lieu, en 2004, des contacts informatifs entre les directeurs nationaux d'armement ainsi qu'une correspondance au niveau des ministres. En décembre 2004 et janvier 2005, il y a eu également échange de correspondance entre le ministre de la Défense et le ministre de l'Économie de la Région wallonne.

Oui, le projet Neuron a été présenté au cabinet de la Défense en avril

beleidscel van de medische component van het departement werden over het project op de hoogte gebracht zonder er evenwel rechtstreeks bij te worden betrokken. Naast de geografische site legde professor De Neve de volgende vereisten vast: de ondersteuning door een algemeen ziekenhuis in bepaalde vakgebieden, de toegang tot een chirurgische dagkliniek, de beschikbaarheid van ziekenzalen, de aanwezigheid van anesthesie-apparatuur voor kinderen, een gedeeld netwerk voor de beeldvorming met het militair ziekenhuis en de aanwezigheid van een cardiorespiratoir steunteam van het militair hospitaal.

Die middelen zouden op een permanente basis ter beschikking van het centrum voor protontherapie moeten worden gesteld, wat de medische ondersteuning van de operaties nog meer in het gedrang zou brengen. Dat is dus onmogelijk.

Er waren contacten met het oog op informatie-uitwisseling tussen de nationale bewapeningdirecteurs van Frankrijk en België in 2004 en de ministers voerden daarover een briefwisseling. Daarnaast werd daarover ook een briefwisseling gevoerd tussen de minister van Landsverdediging en de Waalse minister van Economie en Werk in december 2004 en in januari 2005.

Het kabinet van Defensie is van oordeel dat het departement de financiering van het Neuron-project niet op zich kan nemen en dat de bevoegde Gewesten en de betrokken industrieën hun duit in het zakje moeten doen. We volgen de evolutie van de standpunten over de luchtcapaciteit in het raam van de voortzetting van het strategisch plan 2005, maar het lijkt ons voorbarig nu in een UCAV-project te stappen. We willen immers niet de indruk wekken dat die oplossing voor de

2004. L'appréciation en a été que, de par sa nature, le financement de ce projet de recherche technologique ne peut être assuré par la Défense mais bien par d'autres, par les Régions compétentes et les industries impliquées. On continue à suivre les évolutions dans ce domaine dans la réflexion sur les capacités aériennes dans le cadre de la continuation du plan stratégique. Au stade actuel, la Défense – pas le cabinet, pas le ministre – estime qu'il est prématuré de s'engager dans un projet de ce type et qu'il faut éviter de laisser croire qu'il s'agirait d'une solution préférentielle pour les futures capacités aériennes belges, ce qui n'est pas envisagé pour l'instant.

Il y a tellement de projets dans lesquels on nous demande de nous engager. À Prague, nous avons pris l'engagement de participer à des phases d'étude. Au début, cela ne coûte jamais rien et ensuite, cela se chiffre en centaines de millions. Sur un plan budgétaire, même avec un budget général en équilibre, ce n'est pas possible. Et à l'impossible, nul n'est tenu.

Le **président**: Pour détendre l'atmosphère, je signalerai que, comme le ministre estime qu'on ne peut pas mettre le Centre à Neder-over-Heembeek, il serait dramatique que la commission ne parle plus jamais de Neder-over-Heembeek. Il y aura bien d'autres possibilités, n'est-ce pas monsieur Sevenhans? Cela étant dit hors procès-verbal bien sûr, je donne la parole à Mme Marghem.

14.04 Marie-Christine Marghem (MR): Monsieur le président, il serait effectivement dommage que l'on ne parle plus de Neder-over-Heembeek. Je commencerai d'ailleurs immédiatement par là puisqu'il s'agissait de ma première intervention. Que je sache, le Centre des brûlés ne peut fonctionner sans être intégré ou accolé à un hôpital général, donc cet hôpital général comprend légitimement toutes les fonctions...

14.05 André Flahaut, ministre: C'est un problème de place, vous le savez bien!

14.06 Marie-Christine Marghem (MR): Vous avez dit les deux. Vous n'avez pas uniquement parlé de la place et je ne crois pas que les bâtiments de la Défense soient illimités en volume. Il est vrai qu'on vous fait beaucoup de demandes, il est vrai qu'il y a eu une diminution des effectifs et de grands déménagements qui ont fait que vous avez restructuré l'occupation de la place et optimisé cette occupation au sein de la Défense. Cela ne veut pas dire pour autant qu'il y ait plus de place. Je ne dis pas cela, je dis simplement que, techniquement, la législation hospitalière prévoit que le Centre des grands brûlés ne peut pas fonctionner en dehors d'un hôpital général. Les fonctions existent et ce n'est pas pour rien que vous avez été contacté par M. De Nève, si j'ai bien retenu, à propos de ce projet de proton-ion thérapie. Maintenant, étant donné la multitude de ces projets et le fait qu'il faille faire des choix, c'est l'éternel problème: dans un plan qui est nécessairement évolutif, il faut choisir ou tenter de choisir les meilleurs projets.

Je reviens aux propos de M. Van Daele dans l'interview qu'il a donnée à "La Libre Belgique" dans laquelle il parle de l'évolution de l'armée belge en disant que l'on fait tout ce qui est en dessous des actions préventives, jusqu'au maintien de la paix, et dans la partie supérieure qui concerne la guerre, il y a des niches telles que F-16, C-130, chasseurs et autres. Et pour l'humanitaire, des observateurs jugeant

toekomstige Belgische
luchtcapaciteit de voorkeur
wegdraagt.

Er worden in tal van domeinen financiële middelen gevraagd, maar "à l'impossible, nul n'est tenu".

14.04 Marie-Christine Marghem (MR): Het Brandwondencentrum kan enkel in het kader van een algemeen ziekenhuis werken.

14.05 Minister André Flahaut: U weet maar al te goed dat het een kwestie van plaatsgebrek is!

14.06 Marie-Christine Marghem (MR): U heeft niet enkel over de beschikbare ruimte gesproken en ik denk niet dat de gebouwen van Defensie eindeloos kunnen worden uitgerekt. U moet veel mensen tevreden stellen en u heeft een ruimtelijke herstructurering doorgevoerd. Maar dit wil niet zeggen dat er nu meer ruimte is.

Maar de ziekenhuiswetgeving bepaalt dat het Brandwondencentrum aan een algemeen ziekenhuis moet verbonden zijn. De functies bestaan. Dat is trouwens de reden waarom u door de heer De Nève werd benaderd in verband met dit project inzake proton-iontherapie. We moeten inderdaad tussen de diverse projecten een keuze

que l'armée cible trop l'humanitaire, il répond que c'est un domaine où notre action est appréciée et qui ne peut être exclu de l'évolution militaire.

Cela peut évidemment paraître beaucoup mais cela participe de l'évolution de l'armée, telle que voulue par les instances dirigeantes.

En outre, de toute façon, vous n'agiriez pas seul. Si vous choisissiez ces programmes à retombées économiques importantes, vous ne le feriez certainement pas seul. En effet, pour la proton-ionthérapie, des remboursements sont prévus, donc le ministre des Affaires sociales serait impliqué, d'une part, et, d'autre part, en ce qui concerne le programme des drones, ce serait M. Verwilghen, le secrétaire d'Etat à la Politique scientifique, et les pouvoirs régionaux, comme je l'ai dit tout à l'heure.

J'en termine en revenant au programme de développement des drones. Bien entendu, ce sont des drones de combat et nous avons déjà des drones d'observation. Forcément, à l'horizon 2015, donc dans dix ans, ces drones de combat sont la suite de l'évolution des drones d'observation. Nous inscrire dans cette évolution technologique n'est pas stupide, même si nous n'avons pas nécessairement envie de poursuivre l'entraînement d'une armée de combat et que nous ne la limitons qu'à certaines niches. Je vois quand même que cela reste un des objectifs fondamentaux. Et, si j'ai bien compris, le drone de combat permet d'éviter des dégâts humains. Il s'agit du domaine de la furtivité, ce qui permet à un avion de ne pas se faire repérer, donc de ne pas être détruit à la première occasion.

Tout cela constitue une série de réflexions possibles, qui me semblent ne pas manquer de pertinence pour le développement des objectifs de la Défense, où vous ne seriez pas seul et où vous auriez des retombées économiques et sur le plan de la santé sociale, qui sont importantes.

maken om er de beste uit te pikken.

In "La Libre Belgique" zegt de heer Van Daele dat het Belgische leger aan de ondergrens alles onderneemt wat net niet als preventieve acties kan worden beschouwd, tot vredeshandhaving toe, en dat het in het bovenste deel – wat oorlogshandelingen betreft – gespecialiseerd is in bepaalde secties, zoals de F-16, de C-130, jacht- en andere vliegtuigen. Aan de waarnemers die menen dat het leger zich teveel op humanitaire missies concentreert, antwoordt hij dat dat een domein is waarin onze acties naar waarde worden geschat en dat nu eenmaal deel uitmaakt van de militaire evolutie.

Als u voor dergelijke programma's met een aanzienlijke economische return zou opteren, dan zou u dat in ieder geval niet alleen doen. Wat de proton-iontherapie betreft, zou de minister van Sociale Zaken mee beslissen. Wat de onbemande vliegtuigen betreft, zouden de minister van Wetenschapsbeleid en de Gewestelijke overheden een stem in het kapittel hebben.

Tegen 2015 zullen de onbemande gevechtsvliegtuigen de plaats van de observatievliegtuigen hebben ingenomen, ook al wil men niet noodzakelijk een gevechtssklaar leger blijven opleiden. De onbemande gevechtsvliegtuigen zullen het aantal slachtoffers in ieder geval binnen de perken houden, vermits ze moeilijk op te sporen zijn en dus niet bij de eerste gelegenheid kunnen worden neergehaald.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le président: Tout le monde a eu largement la parole. L'ordre du jour étant épuisé, je lève la séance. Bon appétit pour ceux qui ont encore l'envie et le temps de manger!

La réunion publique de commission est levée à 13.15 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.15 uur.